

בנק מזרחי טפחות

תמצית דוחות כספיים רבעוניים

ליום 30 ביוני 2022

הצהרות לגבי גילוי
דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
תמצית דוחות כספיים
ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים לדוח הרבעוני

גילויים פיקוחיים נוספים
דוח סיכונים
תיאור המאפיינים של מכשירי ההון הנכללים בהון הפיקוחי

תוכן העניינים הראשי

10	דוח תמציתי של הדירקטוריון וההנהלה
11	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
18	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
50	סקירת הסיכונים
81	מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים
82	הצהרות לגבי גילוי בתמצית הדוחות הכספיים
84	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
85	תמצית הדוחות הכספיים
193	ממשל תאגידי, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו
200	נספחים לתמצית הדוחות הרבעוניים
207	מילון ואינדקס מונחים שנכללו בתמצית הדוחות הרבעוניים

בנק מזרחי טפחות

דוח הדירקטוריון וההנהלה

תוכן העניינים

10	פתח דבר
10	מידע צופה פני עתיד
11	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
11	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים של קבוצת הבנק
16	סיכונים עיקריים
16	יעדים ואסטרטגיה עסקית
16	התפתחויות במבנה ההון
16	התפתחויות במקורות המימון
17	התפתחויות משמעותיות בניהול הפעילות העסקית
17	התפתחויות משמעותיות בתחום ההון האנושי והמינהל
17	נושאים נוספים
18	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
18	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
18	אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק
19	הסביבה הכללית והשפעת גורמים חיצוניים על קבוצת הבנק
21	אירועים לאחר תאריך המאזן
21	שינויים במדיניות חשבונאית קריטית ובאומדנים חשבונאיים קריטיים
22	התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח הכולל האחר
22	ניתוח ההתפתחות בהכנסות, בהוצאות וברווח הכולל האחר
28	ניתוח ההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
28	נכסים והתחייבויות
34	הון, הלימות הון ומינוף
38	פעילות חוץ מאזנית אחרת
39	מידע כספי לפי מגזרי פעילות
49	חברות מוחזקות עיקריות
50	סקירת הסיכונים
50	התפתחויות בסיכונים ואופן ניהולם
53	חומרת גורמי הסיכון
54	סיכון אשראי
74	סיכון תפעולי
76	סיכון שוק וריבית
78	סיכון נדילות ומימון
79	סיכונים אחרים
79	סיכון ציות ורגולציה
79	סיכון חוצה גבולות
80	סיכון הלבנת הון
80	סיכון מימון טרור
80	סיכון מוניטין
80	סיכון אסטרטגי-עסקי
81	מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים
81	מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים
81	בקרות ונהלים

רשימת טבלאות (לוחות) הנכללים במסגרת הדוח התמציתי של הדירקטוריון והנהלה

11	דוח רווח והפסד - סעיפים עיקריים
13	מאזן - סעיפים עיקריים
14	יחסים פיננסיים עיקריים (באחוזים)
19	פרטים על שערי החליפין היציגים ושיעור השינוי בהם
20	השינויים במדדי המניות העיקריים בישראל (באחוזים)
20	השינויים במדדי איגרות החוב העיקריים בישראל (באחוזים)
21	השינויים במדדי המניות העיקריים בעולם (באחוזים)
22	ניתוח התפתחות הכנסות המימון מפעילות שוטפת
23	פירוט הכנסות המימון לפי מגזרי פעילות פיקוחיים
23	היתרות הממוצעות של הנכסים המאזניים נושאי הריבית המיוחסים לפעילות בישראל, במגזרי ההצמדה השונים
	פערי הריבית (ההפרש בין שיעור הכנסות הריבית על הנכסים ובין שיעור הוצאות הריבית על ההתחייבויות) על בסיס יתרות ממוצעות;
24	המיוחסים לפעילות בישראל, במגזרי ההצמדה השונים
24	פירוט התפתחות ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
25	פירוט ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי לפי מגזרי פעילות פיקוחיים בקבוצה
25	פירוט העמלות לפי סוגי עמלות עיקריים
26	נתוני Cost-Income Ratio
27	התפתחות תשואת רווחי הקבוצה על ההון, יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, יחס כיסוי הנזילות ויחס המינוף בתום הרבעון
27	נתוני הרווח והדיבידנד למניה
28	התפתחות בסעיפי המאזן העיקריים של קבוצת הבנק
28	נתונים על היקפי האשראי לציבור, נטו, לפי בסיסי הצמדה
28	נתונים על היקפי האשראי לציבור, נטו, לפי מגזרי פעילות פיקוחיים
	פירוט של סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים לפני הפרשה להפסדי אשראי, בהתאם להוראות למדידה וגילוי של חובות לא
29	צוברים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי
30	מדדי ניתוח איכות האשראי לציבור, ההוצאות וההפרשה להפסדי אשראי (באחוזים)
31	ההתפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים של קבוצת הבנק
31	התפלגות ניירות הערך של הקבוצה לפי התיקים השונים
32	התפלגות תיק ניירות הערך של הקבוצה לפי מגזרי הצמדה
32	התפלגות תיק ניירות הערך של הקבוצה לפי סוגי מנפיקים
33	התפלגות פיקדונות הציבור לפי מגזרי הצמדה
33	נתונים על התפלגות פיקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים
33	התפתחות התפלגות פיקדונות הציבור בקבוצה לפי גודל מפקיד
34	הרכב ההון העצמי
35	נתונים על ההון הפיקוחי ונכסי הסיכון
36	התפתחות יחס ההון לרכיבי סיכון בקבוצה
36	התפלגות נכסי סיכון ודרישות ההון בגין סיכון אשראי לפי קבוצות חשיפה
36	נכסי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכון שוק, סיכון CVA וסיכון תפעולי
37	יחס המינוף של הבנק
37	פרטים בדבר הדיבידנדים שחולקו על ידי הבנק החל משנת 2020
	התפתחות ביתרות הנכסים הכספיים החוץ מאזניים המוחזקים בעבור לקוחות קבוצת הבנק, לגביהם מספקת קבוצת הבנק
38	שרותי ניהול, תפעול /או משמורת
39	תמצית התוצאות הכספיות של מגזרי הפעילות הפיקוחיים
40	תוצאות הפעילות במגזר משקי הבית
42	תוצאות הפעילות במגזר בנקאות פרטית
43	תוצאות הפעילות במגזר עסקים זעירים וקטנים
44	תוצאות הפעילות במגזר עסקים בינוניים
45	תוצאות הפעילות במגזר עסקים גדולים
46	תוצאות הפעילות במגזר גופים מוסדיים
47	תוצאות הפעילות במגזר ניהול פיננסי

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

48	תוצאות הפעילות בחוץ לארץ
53	חומרת גורמי הסיכון
55	החלוקה הענפית של 6 הלווים הגדולים בקבוצה
56	אשראי למטרת עסקאות הוניות
56	אשראי לחברות ממונפות
56	תמצית נתוני סיכון האשראי הבעייתי הכולל ונכסים שאינם מבצעים לפני הפרשה להפסדי אשראי, בהתאם להוראות למדידה וגילוי של חובות לא צוברים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי
56	מדדי סיכון עיקריים הנוגעים לאיכות אשראי
57	נתונים עדכניים בדבר פעילות הבנק לסייע ללקוחות על רקע משבר הקורונה
58	ניתוח התנועה ביתרת חובות לא צוברים וחובות לא צוברים בארגון מחדש
59	ניתוח התנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי
59	מדדי סיכון עיקריים הנוגעים להפרשה להפסדי אשראי
60	פרטים על סיכון אשראי לאנשים פרטיים - יתרות ומאפייני סיכון שונים
61	פילוח לפי גודל חבות הלווה
61	התפלגות אשראי מאזני לפי גובה ההכנסה הקבועה בחשבון
61	התפלגות אשראי מאזני לפי התקופה הנותרת לפירעון
61	פרטים על סיכון אשראי בעייתי לאנשים פרטיים לפני הפרשה להפסדי אשראי
62	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי לאנשים פרטיים
63	פרטים על סיכון אשראי בענף משק בינוי ונדל"ן בישראל לפי סוג ביטחון הנדל"ן
64	פרטים על סיכון האשראי בענף משק בינוי ונדל"ן בישראל לפי מצב הנכס
64	פרטים על סיכון האשראי בענף משק בינוי ונדל"ן בישראל לפי סיווג החוב
65	סיכון אשראי לפי ענפי משק
68	חשיפה למדינות זרות
69	נתוני חשיפת הבנק למוסדות פיננסיים זרים
71	היקפי מתן המשכנתאות במגזר משקי הבית
72	פרטים בדבר מאפייני סיכון שונים בתיק ההלוואות לדיוור
76	ערך ה-VAR של קבוצת הבנק
76	השפעת תזוזה מקבילה של העקום ב-2% על השווי הכלכלי של התיק הבנקאי במונחי EVE
77	שווי הווגן נטו מותאם של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו
77	השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי הווגן נטו מותאם של הבנק וחברות מאוחדות שלו
77	השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית
78	ניתוח רגישות הון קבוצת הבנק לשינויים בשערי חליפין עיקריים ובמדד המחירים לצרכן,

דוח תמציתי של הדירקטוריון והנהלה לדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2022

פתח דבר

בישיבת הדירקטוריון של בנק מזרחי טפחות בע"מ שהתקיימה ביום 15 באוגוסט 2022 (י"ח באב התשפ"ב), הוחלט לאשר ולפרסם את דוח הדירקטוריון והנהלה, דוח סיכונים וגילויים פיקוחיים נוספים ואת תמצית הדוחות הכספיים המאוחדים של בנק מזרחי טפחות בע"מ והחברות המאוחדות שלו ליום 30 ביוני 2022.

דוח הדירקטוריון והנהלה, דוח סיכונים וגילויים פיקוחיים נוספים של הבנק ערוכים בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו. תמצית הדוחות הכספיים ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים והנחיותיו.

בעיקר הנושאים, הוראות הפיקוח על הבנקים כאמור מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית (ראה גם ביאור 1 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2021 וביאור 1 לתמצית דוחות כספיים אלה).

בהתאם למבנה הדוחות שנקבע על ידי הפיקוח על הבנקים, נכלל מידע נלווה נוסף לדוחות הכספיים באתר האינטרנט של הבנק:

www.mizrachi-tefahot.co.il << אודות הבנק >> קשרי משקיעים >> מידע כספי

מידע נלווה נוסף זה כולל:

- דוח סיכונים מפורט בהתאם לדרישות הגילוי של הנדבך השלישי של באזל ובהתאם להמלצות נוספות של הועדה ליציבות פיננסית (ה-FSB).
- פרטים על מכשירי ההון שהנפיק הבנק.
- קובץ של הדוחות הכספיים בפורמט XBRL.

בהתאם לתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמת נגישות לשירות), תשע"ג-2013 כולל האתר גם דוחות מונגשים.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון והנהלה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968 (להלן: "החוק").

תוצאות הבנק בפועל, עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, שינויים מאקרו כלכליים, שינויים גיאופוליטיים, שינויי חקיקה ורגולציה ושינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק ואשר עשויים להביא לאי התממשות הערכות ו/או לשינוי בתוכניות העסקיות.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "אנו מאמינים", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתכננים", "מתעתד", "עשוי להשתנות" וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "תוכנית", "יעדים", "רצון", "צריך", "יכול", "יהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר וודאות משום שהם מבוססים על הערכות הבנק הנוכחיות לגבי אירועים עתידיים, אשר כוללות בין היתר: תחזיות להתפתחות הכלכלית בארץ ובעולם, ובמיוחד למצב הכלכלי במשק, כולל השפעת תנאים מאקרו כלכליים וגיאופוליטיים; צפי לשינויים ולהתפתחויות בשוקי המטבע ובשוקי ההון; תחזיות הקשורות בגורמים שונים נוספים המשפיעים על החשיפה לסיכונים פיננסיים; תחזיות לשינויים באיתנות הפיננסית של לווים, להעדפות הציבור, לשינויים בחקיקה ובהוראות של רשויות פיקוחיות, להתנהגות המתחרים, למצבו התדמיתי של הבנק, להתפתחויות טכנולוגיות ולהתפתחויות בנושאי הון אנושי.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, נתוני בנק ישראל וגורמים אחרים המפרסמים נתונים והערכות לגבי שוקי ההון בארץ ובעולם ועל תחזיות והערכות לעתיד בנושאים שונים, כאמור לעיל, באופן שקיימת אפשרות שאירועים או התפתחויות, שנחזו כצפויים, לא יתממשו כלל או בחלקם.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

פרק זה מתאר התפתחויות משמעותיות בבנק ובתחומי פעילותו במחצית הראשונה של שנת 2022, לרבות התפתחויות בביצועים, בסיכונים אליהם הוא חשוף, ביעדים ובאסטרטגיה. ככל הנדרש, יש לעיין בפרק זה ביחד עם פרק סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה שנכלל בדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים לשנת 2021.

מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים של קבוצת הבנק

		2021			2022			
		רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני		
		במיליוני שקלים חדשים						
							דוח רווח והפסד - סעיפים עיקריים	
		1,691	2,035	2,001	1,958	2,144	2,453	הכנסות ריבית, נטו
		189	66	63	83	117	176	הכנסות מימון שאינן מריבית
		543	544	551	596	952	574	עמלות והכנסות אחרות
		2,423	2,645	2,615	2,637	3,213	3,203	סך ההכנסות
		13	(240)	(36)	(15)	79	107	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
		1,341	1,333	1,339	1,555	1,388	1,442	הוצאות תפעוליות ואחרות
		870	843	863	960	909	924	מזה: משכורות והוצאות נלוות
		1,069	1,552	1,312	1,097	1,746	1,654	רווח לפני מיסים
		358	540	442	390	569	572	הפרשה למיסים על הרווח
		676	988	845	679	1,154	1,053	רווח נקי⁽⁴⁾

		שנת		מחצית ראשונה			
		2021	2021	2022	2022		
		במיליוני שקלים חדשים					
							דוח רווח והפסד - סעיפים עיקריים
		7,685	3,726	4,597		הכנסות ריבית, נטו	
		401	255	293		הכנסות מימון שאינן מריבית	
		2,234	1,087	1,526		עמלות והכנסות אחרות	
		10,320	5,068	6,416		סך ההכנסות	
		(278)	(227)	186		הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	
		5,568	2,674	2,830		הוצאות תפעוליות ואחרות	
		3,536	1,713	1,833		מזה: משכורות והוצאות נלוות	
		5,030	2,621	3,400		רווח לפני מיסים	
		1,730	898	1,141		הפרשה למיסים על הרווח	
		3,188	1,664	2,207		רווח נקי⁽⁴⁾	

(4) בכל מקום בדוח הדירקטוריון בו מוזכר "רווח נקי" או "הון", הכוונה לרווח הנקי ולהון המיוחסים לבעלי מניות הבנק.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

הרווח הנקי של הקבוצה הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2022 ב-2,207 מיליוני שקלים חדשים לעומת 1,664 מיליוני שקלים חדשים אשתקד, גידול בשיעור של 32.6%. רווח זה מבטא תשואה על ההון, במונחים שנתיים, בשיעור של 20.6% לעומת תשואה על ההון בשיעור של 17.0% בתקופה המקבילה אשתקד ו-15.8% בשנת 2021 כולה. ללא השפעת רווחי ההון, נטו, ממימוש נכסים, מגיעה תשואת הרווח הנקי על ההון במחצית הראשונה של שנת 2022 ל-18.2%.

הרווח הנקי של הקבוצה הסתכם ברבעון השני של שנת 2022 ב-1,053 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 988 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של 6.6%. רווח זה מבטא תשואה על ההון, במונחים שנתיים בשיעור של 19.4%, לעומת תשואה על ההון של 19.8% ברבעון המקביל אשתקד.

להלן הגורמים המרכזיים שהשפיעו על רווחי הקבוצה במחצית הראשונה של שנת 2022 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

- הכנסות הריבית, נטו במחצית הראשונה של שנת 2022 גדלו בשיעור של 23% לעומת התקופה המקבילה אשתקד, בעיקר כתוצאה מגידול של 17.4% ביתרת האשראי לציבור לעומת 30 ביוני 2021, מעליית ריבית בנק ישראל וריבית הבנק המרכזי בארצות הברית במהלך הרבעון השני של שנת 2022, ומהשפעת העלייה בשיעור של 3.1% במדד המחירים לצרכן במחצית הראשונה של השנה לעומת עלייה בשיעור של 1.4% בתקופה המקבילה אשתקד. לפרטים ראה ניתוח התפתחות הכנסות המימון מפעילות שוטפת להלן.
- ההכנסות האחרות במחצית הראשונה של שנת 2022 כוללות רווחי הון ממימוש נכסים (אשר נרשמו ברבעון הראשון) בסך של 371 מיליוני שקלים חדשים. לפרטים נוספים ראה פרק אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק להלן.
- ההוצאות בגין הפסדי אשראי במחצית הראשונה של שנת 2022, נובעות ברובן מהתאמות בהפרשה הקבוצתית כתוצאה מצמיחה בתיקי האשראי העסקי והאשראי לדיור של הבנק, והסתכמו ב-186 מיליוני שקלים חדשים. בתקופה המקבילה אשתקד נרשמה הכנסה בגין קיטון בהפרשות להפסדי אשראי בסך 227 מיליוני שקלים חדשים, כתוצאה מירידה בהפרשה הקבוצתית על רקע השיפור בנתוני המאקרו במשק והירידה בהיקף האשראי אשר ניתנה בגינו דחיית תשלומים בשל משבר הקורונה.
- סך ההוצאות התפעוליות והאחרות גדלו ב-5.8%, והושפעו בעיקר מהתאמת סעיפי תגמול משתנים בהוצאות השכר, על רקע התוצאות הכספיות של הבנק. ראה הסבר לשינויים בכל אחד מרכיבי ההוצאות התפעוליות, להלן.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

ליום						
31.3.2021	30.6.2021	30.9.2021	31.12.2021	31.3.2022	30.6.2022	
במיליוני שקלים חדשים						
						מאזן - סעיפים עיקריים
370,410	374,370	379,563	392,271	394,045	416,969	סך כל המאזן
249,539	254,236	259,742	271,428	282,917	298,233	אשראי לציבור, נטו
91,392	94,337	96,365	95,267	84,666	81,330	מזומנים ופיקדונות בבנקים
19,529	17,539	14,749	15,033	16,967	22,384	ניירות ערך
1,702	1,678	1,667	1,734	1,400	1,421	בניינים וציוד
293,766	294,391	303,921	307,924	312,653	327,884	פיקדונות הציבור
33,335	35,594	32,664	38,046	36,045	35,173	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
4,293	5,945	6,801	6,992	6,850	8,515	פיקדונות מבנקים
19,422	20,444	20,831	20,770	21,199	22,166	הון עצמי ⁽¹⁾

ההתפתחות בסעיפי המאזן מצביעה על צמיחה עקבית בפעילות הבנק, כאשר:

- סך כל המאזן ליום 30 ביוני 2022 הסתכם ב-417.0 מיליארדי שקלים חדשים, גידול של 42.6 מיליארדי שקלים חדשים בהשוואה ליום 30 ביוני 2021, גידול של 11.4%.
- האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2022 הסתכם ב-298.2 מיליארדי שקלים חדשים, גידול של 44.0 מיליארדי שקלים חדשים בהשוואה ליום 30 ביוני 2021, גידול של 17.3%.
- פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2022 הסתכמו ב-327.9 מיליארדי שקלים חדשים, גידול של 33.5 מיליארדי שקלים חדשים בהשוואה ליום 30 ביוני 2021, גידול של 11.4%.
- ההון העצמי ליום 30 ביוני 2022 הסתכם ב-22.2 מיליארדי שקלים חדשים, גידול של 1.7 מיליארדי שקלים חדשים בהשוואה ליום 30 ביוני 2021, גידול של 8.4%. ראה להלן גם פרק הלימות ההון.

(1) בכל מקום בדוח הדירקטוריון בו מוזכר "רווח נקי" או "הון", הכוונה לרווח הנקי ולהון המיוחסים לבעלי מניות הבנק.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

יחסים פיננסיים עיקריים (באחוזים)

		2021				2022		
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני			
							מדדי ביצוע עיקריים	
14.1	19.8	16.2	12.9	(8)21.9	19.4		תשואת הרווח הנקי ⁽²⁾⁽⁴⁾	
1.34	1.92	1.62	1.26	2.07	1.82		תשואת הרווח הנקי לנכסי סיכון ⁽³⁾⁽²⁾⁽⁴⁾	
0.74	1.06	0.90	0.70	1.17	1.04		תשואה לנכסים ממוצעים ⁽²⁾	
117.7	115.8	117.0	113.4	110.5	109.9		פיקדונות הציבור לאשראי לציבור, נטו	
10.15	10.53	10.44	10.04	10.01	10.00		יחס הון עצמי רוברד 1 לרכיבי סיכון	
5.16	5.36	5.37	5.18	5.31	5.23		יחס המינוף ⁽⁴⁾	
133	132	126	125	120	120		יחס כיסוי הנזילות (רבעוני) ⁽⁵⁾	
-	-	-	119	116	114		יחס מימון יציב נטו	
2.65	2.84	2.77	2.73	3.27	3.16		יחס הכנסות לנכסים ממוצעים ⁽²⁾	
							יחס יעילות - הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות ⁽⁶⁾	
55.3	50.4	51.2	59.0	(8)43.2	45.0		(Cost Income Ratio)	
2.65	3.87	3.30	2.65	4.50	4.11		רווח נקי בסיסי למניה (בשקלים חדשים)	
							מדדי איכות אשראי עיקריים	
							שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור	
0.96	0.86	0.83	0.77	0.89	0.88		שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי, הכוללת אומדן הפסדי אשראי הגלומים ביתרת האשראי לציבור של בנק אגוד, מתוך האשראי לציבור	
1.07	0.95	0.91	0.85	0.94	0.91		שיעור חובות שאינם צוברים או חובות בפיגור של 90 ימים או יותר מתוך האשראי לציבור	
1.23	1.07	1.06	0.98	1.13	1.20		הוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופה לסך האשראי לציבור, נטו ⁽²⁾	
0.02	(0.38)	(0.06)	(0.02)	0.11	0.14		שיעור מחיקות חשבונאיות נטו מאשראי ממוצע לציבור ⁽²⁾	
0.06	0.04	0.03	0.09	0.03	0.06			
							נתונים נוספים	
87.14	100.40	109.00	120.00	125.20	115.50		מחיר מניה (בשקלים חדשים) בתום הרבעון	
-	-	189	293	106	-		דיבידנד למניה (באגורות) ⁽⁷⁾	
1.85	2.19	2.12	2.03	2.18	2.42		יחס הכנסות ריבית, נטו לנכסים ממוצעים ⁽²⁾	
0.52	0.50	0.50	0.55	0.53	0.50		יחס עמלות לנכסים ממוצעים ⁽²⁾	

		שנת		מחצית ראשונה		
		2021	2021	2021	2022	
						מדדי ביצוע עיקריים
						תשואת הרווח הנקי ⁽²⁾⁽⁴⁾
						תשואת הרווח הנקי לנכסי סיכון ⁽³⁾⁽²⁾⁽⁴⁾
						תשואה לנכסים ממוצעים ⁽²⁾
						יחס הכנסות לנכסים ממוצעים ⁽²⁾
						יחס יעילות - הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות ⁽⁶⁾
						(Cost Income Ratio)
						רווח נקי בסיסי למניה (בשקלים חדשים)
						מדדי איכות אשראי עיקריים
						הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי לתקופה לסך האשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
						שיעור מחיקות חשבונאיות נטו מאשראי ממוצע לציבור ⁽²⁾
						נתונים נוספים
						דיבידנד למניה (באגורות) ⁽⁷⁾
						יחס הכנסות ריבית, נטו לנכסים ממוצעים ⁽²⁾
						יחס עמלות לנכסים ממוצעים ⁽²⁾

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2022

היחסים הפיננסיים מצביעים כי:

- תשואת הרווח הנקי הגיעה במחצית הראשונה של השנה ל-20.6%, זאת כתוצאה מגידול בנפח הפעילות, מעלייה בריבית בנק ישראל, ועליית מדד המחירים לצרכן.
 - יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון הגיע לשיעור של 10.0%. שיעור היחס המזערי לו מחויב הבנק הינו 9.62%.
 - יחס היעילות, ברבעון במחצית הראשונה של שנת 2022, הגיע ל-44.1%.
- סעיפי רווח והפסד, סעיפי המאזן והיחסים הפיננסיים השונים מנותחים באופן מפורט בדוח הדירקטוריון והנהלה לפי העניין, בפרק "הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי", ובפרק "סקירת הסיכונים".

-
- (1) בכל מקום בדוח הדירקטוריון בו מוזכר "רווח נקי" או "הון", הכוונה לרווח הנקי ולהון המיוחסים לבעלי מניות הבנק.
 - (2) מחושב על בסיס שנתי. בהתאם לחוזר של בנק ישראל, עודכנה שיטת החישוב להצגת תשואה לתקופות ביניים מספרי השוואה עודכנו בהתאם. תשואת הרווח הנקי בשנת 2021 בהתאם לשיטה הישנה הייתה: למחצית הראשונה 17.7%, לרבעון הראשון 14.9%, לרבעון השני 21.3%, לרבעון השלישי 17.3%, לרבעון הרביעי 13.5%.
 - (3) רווח נקי לסך נכסי הסיכון הממוצעים.
 - (4) יחס המינוף (Leverage Ratio) - היחס בין הון רובד 1 (לפי כללי באזל) לסך החשיפות. יחס זה מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218.
 - (5) יחס כיסוי הנזילות (Liquidity Coverage Ratio) - סך הנכסים הנזילים באיכות גבוהה לתזרים המזומנים היוצא נטו. יחס זה מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221, במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.
 - (6) סך הוצאות התפעוליות והאחרות לסך כלל ההכנסות התפעוליות והמימוניות לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי.
 - (7) שיעור הדיבידנד למניה מחושב לפי סכום הדיבידנד שחולק בפועל בתקופה המדווחת.
 - (8) בנסרול השפעת רווחי ההון, נטו, ממימוש נכסים, מגיעה תשואת הרווח הנקי על ההון במחצית הראשונה וברבעון הראשון של שנת 2022 ל-18.0% ו-16.6%, יחס היעילות (Cost Income Ratio) מגיע ל-46.8% ול-48.8%, בהתאמה.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2022

סיכונים עיקריים

במסגרת תהליך למיפוי הסיכונים של הבנק נקבעה רשימה של סיכונים שהעיקריים בהם: סיכון אשראי (ורכזיות אשראי), סיכון שוק, סיכון ריבית (בפרט סיכון הריבית בתיק הבנקאי), סיכון נזילות, סיכון תפעולי, לרבות סיכון אבטחת מידע וסייבר, סיכון טכנולוגית המידע וסיכון משפטי, סיכון ציות ורגולציה, סיכון חוצה גבולות והלבנת הון, סיכון מוניטין וסיכון אסטרטגי-עסקי. הבנק בוחן באופן שוטף את מיפוי הסיכונים על מנת לוודא שהוא מקיף את כלל פעילותו העסקית, תנאי השוק ודרישות הרגולציה.

לפרטים נוספים ראה פרק סיכונים עיקריים בדוח הדירקטוריון והנהלה לשנת 2021. מידע על התפתחויות בסיכונים לרבות השפעת משבר הקורונה, מוצג בפרק סקירת הסיכונים להלן, וכן בדוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק. ראה להלן עדכונים להערכת פוטנציאל ההשפעה של גורמי הסיכון השונים על קבוצת הבנק, בפרק סקירת הסיכונים.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

התוכנית האסטרטגית

לפרטים בדבר יעדי הבנק והאסטרטגיה העסקית שלו לשנים 2021 עד 2025, ראה פרק יעדים ואסטרטגיה עסקית בדוח הדירקטוריון והנהלה לשנת 2021.

התפתחויות במבנה הון

השקעות בהון הבנק ועסקאות במניותיו

לפרטים בדבר הנפקת מניות במסגרת תוכנית אופציות לעובדים ראה דוח על השינויים בהון העצמי בדוחות הכספיים.

גיוס מקורות הוניים

במסגרת תוכנית העבודה של הבנק, הנקבעת על ידי הדירקטוריון וכוללת יעדים לגידול בתחומי הפעילות השונים, מתבצעת הערכה של השפעת העמידה ביעדים על היקף נכסי הסיכון של הבנק, וכתוצאה מכך על יחס הלימות ההון. בהתאם לכך, נקבעת, במקביל ליעדים העסקיים וליעדי הרווחיות, תוכנית לגיוס מקורות הוניים לצורך שמירה על הלימות ההון, בהתאם להנחיות שקבע הדירקטוריון בדבר הלימות ההון.

התפתחויות במקורות המימון

מקורות המימון של הקבוצה כוללים פיקדונות מהציבור ומגופים בנקאיים, הנפקת אגרות חוב לסוגיהן והון עצמי. הבנק בוחר את תמהיל מקורות המימון על בסיס יעדיה העסקיים, ובוחן בכלל זה יעדי רווחיות, תשואה על ההון, נזילות, גיוון מקורות בישראל ובחוץ לארץ ובמטבעות שונים, הלימות הון ומינוף, בכפוף למגבלות הסטטוטוריות החלות על התאגידים הבנקאיים ובהתאם למצב שוק ההון בארץ ובעולם ותחזיות הנהלה באשר להתפתחויות בהם.

פיקדונות

הבנק מבחין בין סוגי המקורות השונים לפי תקופת הפיקדון וסוגי לקוחות. הבנק בוחן את מידת הרכיזיות של המפקידים, ובמסגרת זו קבעו הדירקטוריון והנהלה מגבלות וקווים מנחים בתחום סיכון הרכיזיות בהתייחס למפקיד בודד, אמצעים נזילים ביחס למפקידים גדולים/מוסדיים ומבנה המקורות. כמו כן, הוגדרו אינדיקטורים איכותיים וכמותיים למעקב שוטף, האומדים את השינויים בסיכון הרכיזיות, כל זאת כחלק ממערך ניהול סיכונים הנדילות.

פיקדונות הציבור בקבוצה ליום 30 ביוני 2022 הסתכמו ב-327.9 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת כ-307.9 מיליארדי שקלים חדשים בסוף שנת 2021, גידול בשיעור של 6.5%. פיקדונות הציבור במגזר השקלי הלא צמוד גדלו בשנת 2022 בשיעור של 4.9%, הפיקדונות במגזר הצמוד למדד גדלו בשיעור של 8.4% והפיקדונות במטבע חוץ והצמודים למטבע חוץ גדלו בשיעור של 12.8%. לפרטים נוספים, ראה פרק ניתוח ההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון להלן.

גיוס כתבי התחייבות, אגרות חוב ושטרי הון מורכבים

הבנק פועל לגיוס מקורות ארוכי טווח באמצעות הנפקות, בין היתר, באמצעות מזרחי טפחות חברה להנפקות בע"מ (להלן: "טפחות הנפקות"), חברה בת בבעלות מלאה של הבנק. במהלך השנים הנפיקה טפחות הנפקות תעודות התחייבות לציבור על פי תשקיפים שפורסמו.

ביום 1 באוגוסט, 2022 פרסמה טפחות הנפקות תשקיף מדף להנפקת תעודות התחייבות.

בנוסף לפעילות טפחות הנפקות, קיים לבנק עצמו תשקיף מדף שפורסם ביום 3 בדצמבר 2019 (נושא תאריך 4 בדצמבר 2019). ביום 29 בנובמבר 2021, החליטה רשות ניירות ערך, בהמשך לבקשת הבנק, להאריך את התקופה להצעת ניירות ערך על פי תשקיף המדף ב-12 חודשים נוספים, דהיינו עד ליום 3 בדצמבר 2022.

סך אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים ליום 30 ביוני 2022 הסתכמו ב-35.2 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת 38.0 מיליארדי שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2021.

מתוכם, כתבי התחייבות נדחים מסוג CoCo (Contingent Convertibles) הכוללים מנגנון חוזי לספיגת הפסדים באמצעות מחיקת קרן (עומדים בתנאי הכשירות של באזל III ומוכרים על ידי הפיקוח על הבנקים כהון רובד 2 של הבנק), שהסתכמו ליום 30 ביוני 2022 ב-6.5 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת 6.1 מיליארדי שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2021.

לפרטים בדבר דירוג האשראי של הבנק ושל תעודות ההתחייבות שלו ראה פרק ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו.

גיוס מקורות ופדיונות

בהמשך לאישור המפקח על הבנקים, ביצע הבנק פדיון מוקדם של שטר ההון הנדחה (סדרה א') בתחילת חודש ינואר 2022 תמורת 2.1 מיליארדי שקלים חדשים. שטר ההון הנדחה, אשר הונפק על ידי הבנק, לא היה כשיר להכרה כהון הפיקוחי לפי הוראות באזל III והופחת בהדרגה.

ביום 11 באפריל 2022 הנפיקה טפחות הנפקות שתי סדרות אגרות חוב חדשות, סדרות 63 ו-64, שקליות וצמודה למדד בסכום של כ-1.2 מיליארדי שקלים ערך נקוב כל אחת, תמורת סך כולל של כ-2.4 מיליארדי שקלים חדשים.

התפתחויות משמעותיות בניהול הפעילות העסקית

התפשטות נגיף הקורונה

לפרטים בדבר פעילות הבנק במסגרת שגרת הקורונה ראה פרק מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים להלן.

מיזוג בנק אגוד

ביום 30 בספטמבר 2020 הושלמה הצעת רכש חליפין למניות בנק אגוד, במסגרתה נרכשו 100% מהון המניות המונפק והנפרע של בנק אגוד ומזכויות ההצבעה בבנק אגוד.

במהלך שנת 2022 נמשך תהליך מיזוגו של בנק אגוד אל תוך הבנק. בין היתר, נמשכה בבנק קליטת הלקוחות של בנק אגוד, נסגרו כל סניפי אגוד למעט חמישה (5) (עד לתאריך פרסום הדוחות הכספיים), וכן הועברו פעילויות נוספות, ככל הניתן, מאגוד אל מזרחי טפחות. כך, בין היתר, הועברה פעילות הנוסטרו מאגוד אל מזרחי טפחות.

תהליך המיזוג הינו מהותי, בהיקף נרחב ובעל מורכבות רבה, ונושא בחובו מגוון רחב של סיכונים. תהליך המיזוג מבוצע באמצעות מספר צוותי עבודה נרחבים משותפים לבנק מזרחי טפחות ולבנק אגוד ובניהול מקיף של ועדת היגוי בראשות המנהל הכללי של הבנק, מנהלות לביצוע תוכנית המיזוג, וועדת דירקטוריון ייעודית שהוקמה על מנת לעקוב אחר התהליך. תהליך הסבת הלקוחות אשר החל ברבעון השני של שנת 2021, מתבצע בהדרגה, תוך הרחבת מספר הסניפים וכמות הלקוחות. החטיבה לבקרת סיכונים והבקיורת הפנימית של הבנק מלווים באופן שוטף ומבצעים תהליכי בקרה והפקות לקחים.

הבנק מנהל את פרויקט המיזוג באופן מופרד מעסקיו השוטפים ובצורה מדורגת, במטרה לאפשר עמידה ביעדי תוכניות העבודה במקביל לתהליך המיזוג. ביום 1 באוגוסט 2022 הושלם תהליך של מיזוג סוכנויות הביטוח של בנק אגוד, עם ולתוך טפחות סוכנות לביטוח בע"מ, מקבוצת בנק מזרחי טפחות. לפרטים בדבר הסכמים למכירת השקעה של בנק אגוד בחברה לפיתוח חוף התכלת וכן 24 נכסי מקרקעין מניבים, ראה פרק אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק להלן.

לפרטים בדבר תוכנית הפרישה לעובדי בנק אגוד, ראה להלן בפרק התפתחויות משמעותיות בתחום המשאב האנושי והמינהל.

לפרטים בדבר הסכם בין אגוד מערכות בע"מ וחטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ לבין ועד עובדי אגוד מערכות, במסגרתו הוסדרה קליטתם של עובדי אגוד, ראה להלן בפרק התפתחויות משמעותיות בתחום המשאב האנושי והמינהל.

מידע זה הינו מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, המידע מתבסס על הנחות, עובדות ונתונים (להלן ביחד: "הנחות") שהובאו בפני דירקטוריון הבנק. ההנחות עלולות שלא להתממש בשל גורמים שאינם בשליטת הבנק בלבד.

התפתחויות משמעותיות בתחום ההון האנושי והמינהל

התפתחויות ביחסי עבודה

הסכם קיבוצי מיוחד בבנק אגוד

ביום 25 במרץ 2021 נחתם הסכם קיבוצי מיוחד בין בנק אגוד ושתי חברות בנות שלו, לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה/הסתדרות המעו"ף/חטיבת עובדי הבנקים וחברות האשראי, וכן ועד עובדי אגוד וארגון המנהלים ומורשי החתימה באגוד (בפיסקה זו, "ההסכם"). ההסכם מסדיר את תנאי הפרישה של עובדים קבועים בבנק אגוד, עובדים מסוימים בניסיון העומדים בתנאי ההסכם ועובדים מסוימים נוספים של החברות הבנות ("העובדים הפורשים"), בעקבות מיזוג בנק אגוד עם ולתוך הבנק ("תוכנית הפרישה"). בהתאם להסכם, הציע בנק אגוד לעובדים הרלוונטיים שיסיימו עבודתם עקב המיזוג, תוכנית פרישה שתנאיה הם על פי המפורט בהסכם (להלן: "תוכנית הפרישה"). תוכנית הפרישה נועדה להסדיר פרישתם של 340 מקרב העובדים הרלוונטיים כהגדרתם לעיל. בהתאם לתוכנית הפרישה, יתאפשר לעובדים הפורשים לפרוש מבנק אגוד במסגרת זמן קצובה. ההטבות שהוצעו, כתלות בגיל ובוותק של העובדים, כוללת פנסיה גישור או פיצויים מוגדלים, מענקי פרישה והטבות נוספות הרלוונטיים לקבוצות עובדים מסוימות. פרישת העובדים על פי התוכנית תהא מדורגת ותשתרע על פני התקופה שעד סוף 2022, לפי הכללים, התקופות והמועדים שנקבעו בהסכם. ביום 21 ביוני 2021 נחתמה תוספת להסכם, לפיה, מספר העובדים הפורשים יגדל ל-480. כמו כן, עודכנו התקופות והמועדים לפרישת העובדים, והכל במהלך התקופה שעד סוף 2022. להערכת בנק אגוד כמות הפורשים הסופית תהיה קרובה לכמות שנקבעה כאמור. במועד בו נחתמה תוספת ההסכם, העריך בנק אגוד את עלות תוכנית הפרישה מעבר להפרשות האקטואריות לפרישה בתנאי הטבה, בסכום של כ-430 מיליוני שקלים חדשים (במונחי רווח נקי, כ-283 מיליוני שקלים חדשים). ככל שתגדל כמות הפורשים בהסכמת הבנק, תגדל עלות הפרישה בהתאמה. יצוין כי אומדן עלות הפרישה נכלל בחישוב יחס הלימות ההון של הבנק ליום 30 בספטמבר 2020, ובהתאם לאישור המפקח על הבנקים מיוחסת ישירות ליתרת הזכות הנדחית שרשם הבנק בעקבות רכישת בנק אגוד, ולא נרשמת כהוצאה.

נושאים נוספים

שינויים בהנהלת הבנק

ביום 11 באוקטובר 2021 החליט דירקטוריון הבנק למנות את הגברת שבי שמר כסמנכ"לית, מנהלת החטיבה הקמעונאית במקום מר אנגל, והיא החלה את תפקידה זה ביום 1 באפריל 2022. כסמנכ"ל בנק אגוד, מינה דירקטוריון בנק אגוד את מר חיים פרייליכמן (אשר כיהן בעבר בתפקיד זה), וזאת החל מיום 1 באפריל 2022.

מיטב דש השקעות החל להיות בעל עניין

ביום 31 בינואר 2022 דיווח הבנק כי מיטב דש השקעות החל להיות בעל עניין בבנק (לפרטים נוספים ראו דיווח מידי מיום 31 בינואר 2022, מספר אסמכתא: 2022-01-013135).

מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים החל להיות בעל עניין

ביום 1 באוגוסט 2022 דיווח הבנק כי מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים החל להיות בעל עניין בבנק (לפרטים נוספים ראו דיווח מידי מיום 1 באוגוסט 2022, מספר אסמכתא: 2022-01-097450).

הליכים משפטיים

לשינויים מהותיים בהליכים משפטיים שהבנק צד להם ראה ביאור 10 ב.ב(2-3) לדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2022

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

פרק זה כולל תיאור של מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים הנוגעים לתוצאות ולמצב העסקי, לרבות ניתוח ההתפתחות בהכנסות, בהוצאות וברווחים. כמו כן, מתוארות תוצאות מגזרי הפעילות הפיקוחיים של הבנק, ותוצאות הפעילות בהחזקה בחברות עיקריות.

מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק

השפעות התפשטות נגיף הקורונה

במהלך שנת 2020 נקט הבנק בצעדים על מנת לתת מענה לצרכי הלקוחות כתוצאה מהמצב. בין יתר הפעולות שביצע הבנק, אושרו דחיות בתשלומים השוטפים ללקוחות משכנתא שנזקקו לכך, עקב קושי זמני בגין המשבר, והוענקו הלוואות בערבות מדינה במסגרת קרנות בערבות המדינה, כחלק מהתוכנית הכלכלית לסייע למשק שפרסמה המדינה.

בשנת 2022, על מנת לסייע ללקוחותיו, הציע הבנק ללקוחותיו מתווה וולונטרי לדחייה ופריסה של הלוואות של משקי הבית ובנוסף, אפשרות להקטין את ההחזר החודשי לתשלומי המשכנתא ב-50%. נוסף על כך, הבנק השתתף באופן פעיל ומשמעותי בהעמדת הלוואות לעסקים, במסגרת הקרנות בערבות מדינה, ואפשר לעסקים הקטנים דחייה של קרן הלוואה לתקופה של 12 חודשים.

היחידות העסקיות ממשיכות להימצא בקשר הדוק ושוטף עם הלקוחות, במטרה לסייע למגזר העסקי בהתמודדות עם הקשיים והאתגרים הנובעים מהמשבר.

נכון ליום 30 ביוני 2022 יתרת האשראי שהעמיד הבנק במסגרת הקרנות בערבות המדינה הינה בסך של כ-4.1 מיליארדי שקלים חדשים. כנגד האשראי שניתן, בהתאם למתווה של בנק ישראל, השתתף הבנק וקיבל הלוואה מוניטרית ייעודית מבנק ישראל ל-3 שנים בריבית קבועה בשיעור של 0.1%, שיתרתה ליום 30 ביוני 2022 כ-4.9 מיליארדי שקלים חדשים.

לפירוט נוסף של הלוואות הנמצאות בדחיית תשלומים, ושל האשראי שהועמד במסגרת קרנות המדינה, ראה להלן בפרק סקירת הסיכונים – סיכון אשראי. לפרטים נוספים בדבר פעילות הבנק לסייע ללקוחות על רקע משבר הקורונה ראה פרק סיכון אשראי להלן.

מכירת נכסי מקרקעין של קבוצת הבנק

- ביום 30 בינואר 2022 התקשרו הבנק וחברות בנות של הבנק (להלן: "המוכרות") בהסכמים למכירת מלוא הזכויות ב-24 נכסי מקרקעין מניבים ברחבי ישראל בעלי יעודים שונים (להלן: "הנכסים"), משרדים ומסחר, וביניהם: בניין ההנהלה של בנק אגוד ברחוב אחוזת בית בתל אביב-יפו, בניין משרדים ברחוב לינקולן בתל אביב-יפו, סניף תל אביב ראשי של בנק אגוד ברחוב אחד העם בתל אביב-יפו ומספר נכסים ב"מתחם הבורסה" ברמת גן. התמורה עבור מכירת הזכויות בנכסים מסתכמת לסך של 531.6 מיליוני שקלים חדשים בתוספת מע"מ (להלן: "התמורה", ו-"העסקה", בהתאמה).

ביום 9 בפברואר 2022 התקבל אישור הממונה על התחרות, בכך התקיים התנאי המתלה בעסקה, ולפיכך העסקה הושלמה. עיקר הנכסים יושכרו למוכרות לתקופות משתנות החל מחודש פברואר 2022, בהתאם להוראות הסכמי שכירות שנחתמו, בין המוכרות לחברה הרוכשת.

בגין מכירת הנכסים רשם הבנק, ברבעון הראשון של שנת 2022, רווח נקי בסך של כ-179 מיליוני שקלים חדשים. לפרטים נוספים ראה דיווחים מיום 14 בספטמבר 2021 (מספר אסמכתא: 2021-01-146793), 31 בינואר 2022 (מספר אסמכתא 2022-01-13000) ו-9 בפברואר 2022 (מספר אסמכתא: 2022-01-017011).

- ביום 26 בינואר 2022 נחתם על ידי בנק אגוד הסכם למכירת השקעה בחברה לפיתוח חוף התכלת, תמורת 190 מיליוני שקלים חדשים בצירוף מע"מ. בגין המכירה נרשם ברבעון הראשון של שנת 2022 רווח נקי בסך של כ-100 מיליוני שקלים חדשים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

הסביבה הכללית והשפעת גורמים חיצוניים על קבוצת הבנק

התפתחויות עיקריות בענף הבנקאות בארץ ובעולם

למידע נרחב בדבר מגמות של השנים האחרונות בענף הבנקאות בארץ ובעולם ראה פרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2021.

התפתחויות במשק בישראל ובכלכלה העולמית בשנת 2022

המשק בישראל

התפתחויות ריאליות

במהלך הרבעון השני של שנת 2022 המשק הישראלי המשיך בפעילות איתנה המאופיינת בסביבת תעסוקה מלאה. זאת, על אף ההאטה בכלכלה העולמית. התפרצות גל הקורונה האחרון לא השפיעה מהותית על המשק ולא הובילה להגבלות תנועה.

התוצר בישראל התכווץ ברבעון הראשון של שנת 2022 בשיעור שנתי של 1.8%, לאחר צמיחה גבוהה של 8.2% בשנת 2021, והתכווצות בשיעור של 2.2% בשנת 2020. התכווצות התוצר ברבעון הראשון הושפעה בעיקר מירידה ביצוא הסחורות והשירותים, בצריכה הציבורית ובצריכה הפרטית. מנגד, נמשכה ההתרחבות בהשקעה בנכסים קבועים.

המדד המשולב למצב המשק של בנק ישראל עלה מתחילת השנה ועד לחודש יוני בשיעור שנתי של 0.9%, לאחר עלייה של 2.6% בשנת 2021, ולירידה של 0.1% בשנת 2020. שיעור האבטלה הרחב - המורכב מהבלתי מועסקים, המועסקים שנעדרו מעבודתם בגלל התפשטות נגיף הקורונה ואילו שיצאו מכוח העבודה בשל פיטורים או סגירת מקום העבודה - עמד בחודש יוני 2022 על 4.6%, לעומת 6.0% בחודש דצמבר 2021. מספר המשרות הפנויות במשק מצוי נכון לחודש יוני ברמה גבוהה של 152.6 אלף משרות.

על פי תחזית חטיבת המחקר בבנק ישראל מחודש יולי 2022, התוצר בישראל צפוי לצמוח בשנת 2022 בשיעור של 5.0% ובשיעור של 3.5% בשנת 2023. התחזית צופה כי שוק העבודה יוסיף להיות הדוק, ותישמר רמת אבטלה נמוכה.

אינפלציה ושערי חליפין

במהלך ששת החודשים הראשונים של השנה עלה מדד המחירים לצרכן בשיעור של 3.2%, לעומת עלייה בשיעור של 1.6% בתקופה המקבילה אשתקד. בשנה האחרונה עלה המדד בשיעור של 4.4%, מעל לטווח היעד של בנק ישראל. עליית המדד הושפעה בעיקר מהשתחררות ביקוש כבוש והסרת המגבלות על הפעילות הכלכלית במשק, וכן מהתייקרות מחירי האנרגיה והסחורות בעולם. נרשמה עלייה בכל רכיבי המדד פרט לרכיבים הלבשה והנעלה וירקות ופירות.

במהלך המחצית הראשונה של השנה נחלש השקל בכ-12.5% מול הדולר, בהשפעת רכישות מט"ח של גופים מוסדיים על רקע הירידות בשווקים הפיננסיים בעולם. הפיחות בשקל הגביר את לחצי האינפלציה.

להלן פרטים על שערי החליפין היציגים ושיעור השינוי בהם:

שערי החליפין (באחוזים)	30 ביוני 2022	31 בדצמבר 2021	שיעור השינוי (באחוזים)
שער החליפין של:			
דולר של ארצות הברית (בשקלים חדשים)	3.500	3.110	12.5
אירו (בשקלים חדשים)	3.636	3.520	3.3

ביום 9 באוגוסט 2022 עמד שער החליפין של השקל מול הדולר על 3.307 - ייסוף של 5.5% מיום 30 ביוני 2022. שער החליפין של השקל מול האירו עמד באותו היום על 3.383 - ייסוף של 7.0% מיום 30 ביוני 2022.

מדיניות מוניטרית

בעקבות העלייה בסביבת האינפלציה והתייקרות מחירי הדיור, ולאור איתנות הפעילות הכלכלית ושוק העבודה ההדוק, המשיך בנק ישראל בתהליך הדרגתי של העלאת ריבית. ריבית בנק ישראל עומדת כעת על 1.25%, לעומת שיעור של 0.10% בסוף שנת 2021. בהחלטת הריבית האחרונה ציינה הוועדה המוניתרית כי קצב העלאת הריבית ייקבע בהתאם לנתוני הפעילות הכלכלית והתפתחות האינפלציה. תחזית חטיבת המחקר של בנק ישראל מחודש יולי 2022 מעריכה כי הריבית הממוצעת ברבעון השני של שנת 2023 תעמוד על 2.75%.

מדיניות פיסקלית

בששת החודשים הראשונים של שנת 2022 נרשם בתקציב הממשלה עודף תקציבי מצטבר בסך של 31.9 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת גירעון של 43.7 בתקופה המקבילה אשתקד. העודף התקציבי ביחס לתוצר המקומי הגולמי ב-12 החודשים שהסתיימו בחודש יוני 2022 עמד על 0.4%. בששת החודשים הראשונים של שנת 2022 נרשם קיטון של 11.8% בהוצאות משרדי הממשלה לעומת התקופה המקבילה אשתקד, כאשר בנטרול הוצאות המימון להתמודדות עם משבר הקורונה חל גידול של 2.8% בהוצאות הממשלה. גביית המסים גדלה בשיעור נומינאלי של 25.0% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. בסוף חודש יוני הכנסת אישרה את הצעת החוק לפיזור. הבחירות יתקיימו ביום 1 בנובמבר 2022.

בנייה למגורים ושוק המשכנתאות

על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, הסתכמה הכמות המבוקשת לדירות חדשות (דירות שנמכרו ודירות שנבנו שלא למטרת מכירה, נתונים מנוכי עונתיות) במהלך חמשת החודשים הראשונים של שנת 2022 בכ-28.3 אלף דירות, עלייה של 0.2% לעומת התקופה המקבילה אשתקד, ושל 49.6% לעומת התקופה המקבילה בשנת 2020. במהלך המחצית הראשונה של שנת 2022 ניתנו לציבור הלוואות לדיור בסך של 69.2 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת 52.1 מיליארדי שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, ו-37.5 מיליארדי שקלים חדשים בתקופה המקבילה בשנת 2020, עלייה של 33% ו-85% בהתאמה.

על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, מחירי הדיור בבעלות עלו, במהלך 12 החודשים שהסתיימו בחודש מאי 2022, בשיעור של 15.9% לאחר עלייה בשיעור של 13.1% בשנת 2021 כולה ושל 4.0% בשנת 2020.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

שוק ההון

המסחר בשווקי המניות בארץ במדדים המרכזיים ברבעון השני של שנת 2022, התנהלה במגמה שלילית בדומה לבורסות בארצות הברית ובעולם בחודש אפריל 2022 התחילו ירידות השערים בשוקי חוץ לארץ ובשוק המניות המקומי. ירידות אלו נגזרות מהשפעות שליליות של שלושה גורמים עיקריים: המלחמה באוקראינה והשלכותיה המסיגות על הפעילות הכלכלית הגלובלית מחד, ועל הזינוק במחירי הסחורות מנגד, מדיניות אפס סובלנות לקורונה בסין, המשביתה זמן ממושך את נמל שנחאי החשוב ותורמת אף היא ללחץ על מחירי הסחורות, ומעבר של בנקים מרכזיים חשובים בעולם, וה-Fed בראשם, ממדיניות מרחיבה מאוד למדיניות מרסנת, תוך העלאת מהירות של הריביות (שחלקן כבר בוצעו וחלקן יבוצעו בהמשך השנה ובשנת 2023). שילוב של הגורמים הללו פוגע בפעילות הכלכלית ובסנטימנט המשקיעים. הפגיעה מתבטאת במלוא חריפותה במניות חברות הצמיחה (ובראשן מניות הטכנולוגיה), שמאבדות חלקים משמעותיים מהעליות החדות שקדמו למשבר הנוכחי.

להלן השינויים במדדי המניות העיקריים בישראל (באחוזים):

מדד	2022		2021		
	רבעון שני	רבעון ראשון	רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון שני
תל-אביב 35	(9.5)	2.2	6.7	7.1	4.9
תל-אביב 125	(10.2)	2.0	7.5	5.4	6.0
תל-אביב 90	(11.6)	2.3	10.4	1.8	8.7

מחזור המסחר היומי הממוצע במניות ובניירות ערך המירים הסתכם ברבעון השני של שנת 2022 ב-2.4 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת 1.9 מיליארדי שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד. מחזור המסחר היומי הממוצע הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2022 ב-2.5 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת 1.9 בתקופה המקבילה אשתקד ו-1.9 מיליארדי שקלים חדשים בשנת 2021.

להלן השינויים במדדי איגרות החוב העיקריים בישראל (באחוזים):

מדד	2022		2021		
	רבעון שני	רבעון ראשון	רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון שני
All-Bond כללי	(2.3)	(3.4)	1.4	1.3	1.0
אג"ח ממשלתי צמוד מדד	(3.0)	(3.9)	3.1	2.6	1.2
אג"ח ממשלתי לא צמודות	(2.1)	(4.5)	0.9	(0.2)	-
תל בונד 20	(3.8)	(3.0)	1.5	2.6	2.2
תל בונד 40	(2.8)	(2.5)	1.1	2.6	1.9

כלכלה עולמית

התוצר העולמי התכווץ במהלך הרבעון השני של השנה. זאת, בעיקר בשל השפעות המלחמה באוקראינה והטלת סגרים בסין אשר הובילו לקשיים בשרשרת האספקה העולמית ולאינפלציה גבוהה נוכח עליית מחירי האנרגיה והסחורות. לפי תחזית קרן המטבע הבינלאומית מחודש יולי 2022, האינפלציה העולמית תישאר ברמתה הגבוהה וצמיחת התוצר העולמי בשנת 2022 צפויה להסתכם בשיעור של 3.2% - נמוך ב-0.4 נקודות האחוז מהתחזית הקודמת.

כלכלת ארצות הברית התכווצה ברבעון השני של שנת 2022 בשיעור שנתי של 0.9%, בהמשך להתכווצות של 1.6% ברבעון הראשון, ולעומת צמיחה של 5.7% בשנת 2021 כולה. זאת על רקע התכווצות במלאי ובהשקעה בסקטור העסקי. קצב האינפלציה האיץ לשיעור של 9.1% בעקבות זאת, ה-FED המשיך במדיניות מרסנת והעלה את הריבית המונית לשיעור 2.50%. מדדי מנהלי הרכש מצביעים על התרחבות אם כי בקצב פוחת בהשוואה לרבעון הראשון של השנה, הן בענפי התעשייה והן בענפי השירותים. עם זאת, התגברות האינפלציה הביאה לירידה בצריכה הפרטית הריאלית ולהאטה בענף הנדל"ן אשר באה לידי ביטוי בירידה בהיקף העסקאות. שיעור האבטלה בחודש יוני 2022 עמד על 3.6%, לעומת 3.5% ערב המשבר. הממשל האמריקאי צפוי לקדם את אישורה של תכנית אקלים ואנרגיה בסך של 370 מיליארד דולר.

התוצר בגוש האירו צמח ברבעון השני של שנת 2022 בשיעור שנתי של 2.8% בהמשך לצמיחה של 2.0% ברבעון הראשון, ולצמיחה של 5.7% בשנת 2021 כולה. שיעור האינפלציה האיץ לרמה של 8.9% בהשפעת התייקרות ייבוא האנרגיה מרוסיה. ה-ECB העלה את הריבית המונית ב-0.5 נקודות האחוז והודיע על הקמת מנגנון שימנע עיוותים בתשואות אג"ח ממשלתיות של מדינות החברות באיחוד בעלות חוב גבוה. מדדי מנהלי הרכש בענפי התעשייה והשירותים מצביעים על קיפאון.

הכלכלה הסינית התכווצה ברבעון השני של שנת 2022 בשיעור שנתי של 2.6%, לאחר צמיחה של 1.4% ברבעון הראשון, ולצמיחה של 8.1% בשנת 2021 כולה. קצב הצמיחה של הפעילות נפגע על רקע התפרצות גל תחלואה אשר הוביל להטלת סגרים והפסקת הפעילות במפעלים רבים. על רקע ההאטה בכלכלה ודשדוש ענף הנדל"ן, הבנק המרכזי בסין הוריד את הריבית המרכזית והפחית את דרישות הרזרבה מהבנקים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

להלן השינויים במדדי המניות העיקריים בעולם (באחוזים):

מדד	2021				2022	
	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון שני	רבעון ראשון
דאו ג'ונס	7.8	4.6	(1.9)	7.4	(4.6)	(11.3)
S&P 500	5.8	8.2	0.2	10.7	(5.0)	(16.5)
נאסד"ק 100	1.6	11.2	0.9	11.1	(9.1)	(22.5)
DAX	9.4	3.5	(1.7)	4.8	(9.3)	(11.3)
FTSE 100	3.9	4.8	0.7	5.1	1.8	(4.6)
CAC	9.3	7.3	0.2	9.8	(6.9)	(11.1)
Nikkei	6.3	(1.3)	2.3	0.1	(3.4)	(5.1)

סיכונים מובילים ומתפתחים

הפעילות העסקית של הבנק חושפת אותו לשורה של סיכונים המהווים פוטנציאל לפגיעה בתוצאותיו העסקיות ובתדמיתו. הסיכונים המובילים והמתפתחים נגזרים מהסביבה העסקית של הבנק המושפעת מהסביבה המקרו-כלכלית, מסיכונים הקשורים לרגולציה ולחקיקה, לשינויים החלים במודל העסקי ולמגמות חברתיות וצרכניות. בשנים האחרונות, לנוכח שינויים בסביבה התחרותית, בסביבת הצרכן, בסביבה הרגולטורית ובסביבה הטכנולוגית, ניכרת מגמת התפתחות בסיכונים שאינם פיננסיים.

במסגרת התהליך למיפוי וזיהוי הסיכונים, בוחן הבנק את הסיכונים המובילים, סיכונים קיימים או חדשים הנובעים מההתפתחויות בסביבה העסקית של הבנק, העשויים להתממש בשנה הקרובה והינם בעלי פוטנציאל להשפעה מהותית על תוצאותיו הפיננסיות ויציבותו של הבנק. כמו כן, מזוהים הסיכונים המתפתחים, סיכונים העשויים להתממש בטווח הארוך יותר וקיימת אי וודאות באשר לאופיים והיקף השפעתם על הבנק. מבין סיכונים אלה ניתן לאפיין סיכונים סביבתיים וסיכונים אקלים, סיכונים אבטחת מידע וסייבר וטכנולוגית המידע. כאמור, מיפוי הסיכונים נבחן באופן שוטף כדי לוודא שהוא מקיף את כלל פעילותו העסקית של הבנק, תנאי השוק ודרישות הרגולציה.

לפרטים נוספים הכוללים את ניתוח הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם וסקירה של אופן ניהולם והתפתחותם בתקופה המדווחת לרבות השפעת משבר הקורונה, ראה פרק סקירת הסיכונים להלן, דוח הסיכונים לרבעון השני של שנת 2022 וכן דוח הסיכונים לשנת 2021 באתר האינטרנט של הבנק:

www.mizrahi-tefahot.co.il < אודות בנק > קשרי משקיעים < מידע כספי.

אירועים לאחר תאריך המאזן

לפרטים בדבר חלוקת דיבידנד בגין רווחי הרבעון השני של שנת 2022 ראה פרק "ניתוח ההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון" להלן, וכן דוח על השינויים בהון העצמי וביאור אירועים לאחר תאריך המאזן במסגרת תמצית דוחות כספיים אלה.

שינויים במדיניות חשבונאית קריטית ובאומדנים חשבונאיים קריטיים

מפורט בביאור 1.ד.1, בעקבות אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות (CECL), עודכן, בין היתר, אופן חישוב האומדן של ההפרשה להפסדי אשראי, לאומדן ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי חלק ההפסד שנגרם וטרם זוהה.

לצורך כך פיתח הבנק מודלים לאומדן ההפרשה להפסדי אשראי. לצורך פיתוח המודלים נדרש הבנק להשתמש בשיקול דעת, בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על נתונים כספיים. יובהר כי התוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי חלים על אשראי (לרבות הלוואות לדירור) איגרות חוב המוחזקות לפדיון וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2022

התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח הכולל האחר

הרווח הנקי של הקבוצה הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2022 ב-2,207 מיליוני שקלים חדשים לעומת 1,664 מיליוני שקלים חדשים אשתקד, גידול בשיעור של 32.6%. רווח זה מבטא תשואה על ההון, במונחים שנתיים, בשיעור של 20.6% לעומת תשואה על ההון בשיעור של 17.0% בתקופה המקבילה אשתקד ו-15.8% בשנת 2021 כולה. ללא השפעת רווחי ההון, נטו, ממימוש נכסים, שנרשמו ברבעון הראשון של שנת 2022, מגיעה תשואת הרווח הנקי על ההון במחצית הראשונה של שנת 2022 ל-18.2%.

הרווח הנקי של הקבוצה הסתכם ברבעון השני של שנת 2022 ב-1,053 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 988 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של 6.6%. רווח זה מבטא תשואה על ההון, במונחים שנתיים בשיעור של 19.4%, לעומת תשואה על ההון של 19.8% ברבעון המקביל אשתקד.

ניתוח ההתפתחות בהכנסות, בהוצאות וברווח הכולל האחר

הכנסות הריבית, נטו והכנסות המימון שאינן מריבית⁽⁴⁾ במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכמו ב-4,890 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 3,981 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 22.8%.

הכנסות הריבית, נטו והכנסות המימון שאינן מריבית⁽⁴⁾ ברבעון השני של שנת 2022 הסתכמו ב-2,629 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 2,101 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול של 25.1%.

הכנסות הריבית, נטו והכנסות המימון שאינן מריבית⁽⁴⁾ מפעילות שוטפת במחצית הראשונה של שנת 2022, כפי שמפורט להלן הסתכמו ב-3,868 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 3,174 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 21.9%.

הכנסות הריבית, נטו והכנסות המימון שאינן מריבית⁽⁴⁾ מפעילות שוטפת ברבעון השני של שנת 2022, כפי שמפורט להלן הסתכמו ב-2,053 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 1,614 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול של 27.2%.

הגידול בהכנסות מפעילות שוטפת במחצית הראשונה של שנת 2022 נובע בעיקר מהגידול בנפח הפעילות, לרבות עליה של 17.3% ביתרת האשראי לציבור לעומת התקופה המקבילה אשתקד, וכן מעליות הריבית בארץ ובעולם.

להלן ניתוח התפתחות הכנסות המימון מפעילות שוטפת (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי ב-%	2021			2022			
	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
	1,691	2,035	2,001	1,958	2,144	2,453	הכנסות ריבית, נטו
	189	66	63	83	117	176	הכנסות מימון שאינן מריבית ⁽⁴⁾
25.1	1,880	2,101	2,064	2,041	2,261	2,629	סך הכנסות מימון
							בניכוי:
	19	251	173	41	228	379	השפעת מדד המחירים לצרכן
	11	14	14	18	13	20	הכנסות מגביית ריבית בגין חובות בעייתיים
						(3)	רווחים ממימוש איגרות חוב וניירות ערך זמינים למכירה ורווחים מאיגרות חוב למסחר, נטו
	62	13	13	27	21	180	השפעת רישום חשבונאי של נגזרים לפי שווי הוון ואחרות ⁽²⁾
	228	209	193	214	184	576	סך הכל השפעות שאינן מפעילות שוטפת
	320	487	393	300	446	576	סך הכנסות מימון מפעילות שוטפת
27.2	1,560	1,614	1,671	1,741	1,815	2,053	

שישה חודשים

שיעור השינוי (באחוזים)	2021	2022	
23.4	3,726	4,597	הכנסות ריבית, נטו
	255	293	הכנסות מימון שאינן מריבית ⁽⁴⁾
22.8	3,981	4,890	סך הכנסות מימון

(1) הכנסות מימון שאינן מריבית כוללות השפעת שווי הוון ואחרות, וכן הכנסה (הוצאה) בגין הפרשי הצמדה על נגזרי מדד שההכנסה (ההוצאה) המקבילה להן נרשמת על פי הכללים החשבונאיים כהכנסות ריבית.

(2) השפעת הרישום החשבונאי של נגזרים לפי שווי הוון נובעת מההבדל בין הטיפול החשבונאי במכשירים מאזניים הנרשמים בדוח רווח והפסד על בסיס צבירה (ריבית), הפרשי הצמדה, והפרשי שער בלבד, לבין נגזרים הנמדדים לפי שווי הוון. השפעות אחרות כוללות גם את השפעת החיסוי שמבצע הבנק כנגד חשיפת המס בגין ההשקעות בחוץ לארץ באמצעות העמדת מקורות מימון עודפים כנגד השקעות אלו.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

להלן פירוט הכנסות המימון לפי מגזרי פעילות פיקוחיים (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים)	סכום השינוי	רבעון שני		מגזר פעילות
		2021	2022	
				אנשים פרטיים:
9.5	53	556	609	משקי בית- הלוואות לדיור
21.6	77	357	434	משקי בית- אחר
-	11	19	30	בנקאות פרטית
15.1	141	932	1,073	סך הכל אנשים פרטיים
				פעילות עסקית:
23.1	77	333	410	עסקים קטנים וזעירים
28.2	24	85	109	עסקים בינוניים
17.0	27	159	186	עסקים גדולים
-	17	33	50	גופים מוסדיים
23.8	145	610	755	סך הכל פעילות עסקית
42.0	212	505	717	ניהול פיננסי
24.3	498	2,047	2,545	סך הכל פעילות בישראל
-	30	54	84	פעילות חוץ לארץ
25.1	528	2,101	2,629	סך הכל

שיעור השינוי (באחוזים)	סכום השינוי	מחצית ראשונה		מגזר פעילות
		2021	2022	
				אנשים פרטיים:
11.1	121	1,091	1,212	משקי בית- הלוואות לדיור
10.9	78	718	796	משקי בית- אחר
26.2	11	42	53	בנקאות פרטית
11.3	210	1,851	2,061	סך הכל אנשים פרטיים
				פעילות עסקית:
15.0	100	667	767	עסקים קטנים וזעירים
18.8	32	170	202	עסקים בינוניים
13.6	41	301	342	עסקים גדולים
42.4	25	59	84	גופים מוסדיים
16.5	198	1,197	1,395	סך הכל פעילות עסקית
56.0	465	830	1,295	ניהול פיננסי
22.5	873	3,878	4,751	סך הכל פעילות בישראל
35.0	36	103	139	פעילות חוץ לארץ
22.8	909	3,981	4,890	סך הכל

להגדרת מגזרי הפעילות הפיקוחיים ולהבדלים בינם לבין מגזרי הפעילות בהתאם לגישה ההנהלה, ראה פרק מגזרי פעילות פיקוחיים להלן.

להלן היתרות הממוצעות של הנכסים המאזניים נושאי הריבית המיוחסים לפעילות בישראל, במגזרי ההצמדה השונים (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים)	מחצית ראשונה		שיעור השינוי (באחוזים)	רבעון שני		מגזר הצמדה
	2021	2022		2021	2022	
9.6	252,117	276,337	9.2	259,754	283,764	מטבע ישראלי לא צמוד
7.5	69,761	74,982	8.3	66,729	72,260	מטבע ישראלי צמוד למדד
21.5	14,799	17,978	29.0	13,336	17,210	מטבע חוץ (כולל מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)
9.7	336,677	369,297	9.8	339,819	373,234	סך הכל

השינויים ביתרות הממוצעות של הנכסים נושאי הריבית נובעים מצמיחת האשראי לציבור.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2022

להלן פערי הריבית (ההפרש בין שיעור הכנסות הריבית על הנכסים ובין שיעור הוצאות הריבית על ההתחייבויות)⁽¹⁾ על בסיס יתרות ממוצעות⁽²⁾, המיוחסים לפעילות בישראל, במגזרי ההצמדה השונים (באחוזים):

מגזרי הצמדה	רבעון שני		מחצית ראשונה	
	2022	2021	2022	2021
מטבע ישראלי לא צמוד	2.09	1.93	2.06	1.88
מטבע ישראלי צמוד למדד	1.21	1.18	1.35	1.40
מטבע חוץ	1.70	1.70	1.29	1.40
סך הכל	1.76	1.74	1.74	1.71

(1) שיעורי ההכנסה וההוצאה חושבו ביחס לנכסים ולהתחייבויות הנושאים ריבית.

(2) יתרות ממוצעות לפני ניכוי הפרשה בגין הפסדי אשראי.

שינויים בפערי הריבית:

העלייה בפער הריבית במגזר מטבע ישראלי לא צמוד נובעת בעיקרה מעליית שיעורי הריבית ביחס לתקופה המקבילה.

פער הריבית במגזר מטבע החוץ המוצג אינו כולל את השפעת הנגזרים. בתוספת השפעת הנגזרים, במגזר מטבע חוץ, ישנה עלייה בפער הריבית.

פילוח פערי הריבית בחתכים שונים (סוג פעילות, מגזרי הצמדה וניתוח כמות ומחיר), מידע נוסף על נכסים והתחייבויות שאינם נושאים ריבית ומידע על פעילות מחוץ לישראל נכללים במסגרת נספחים לדוחות הרבעוניים - "שיעורי הכנסות והוצאות ריבית".

ההוצאות בגין הפסדי האשראי בקבוצה הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2022 ב-186 מיליוני שקלים חדשים, שיעור של 0.12% (על בסיס שנתי), מסך האשראי לציבור, נטו, לעומת הכנסה בגין הפסדי אשראי בסך של 227 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, שיעור של 0.18% (על בסיס שנתי), מסך האשראי לציבור, נטו.

ההוצאות בגין הפסדי האשראי בקבוצה הסתכמו ברבעון השני של שנת 2022 ב-107 מיליוני שקלים חדשים, שיעור של 0.14% (על בסיס שנתי), מסך האשראי לציבור, נטו, לעומת הכנסה בגין הפסדי אשראי בסך של 240 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, שיעור של 0.38% (על בסיס שנתי), מסך האשראי לציבור, נטו.

הוצאות הפסדי אשראי במחצית הראשונה של שנת 2022 נובעות רובן ככולן מהגידול בהפרשה הקבוצתית בגין חובות תקינים, כתוצאה מצמיחה בתיקי האשראי העסקי והאשראי לדיור של הבנק. בתקופה המקבילה נרשמה הכנסה בגין קיטון בהפרשות להפסדי אשראי, כתוצאה מירידה בהפרשה הקבוצתית על רקע השיפור בנתוני המאקרו במשק והירידה בהיקף האשראי אשר ניתנה בגינו דחיית תשלומים כתוצאה ממשבר הקורונה.

יצוין כי חישוב ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי מביא בחשבון השפעה אפשרית של שינויים בסביבה המקרו-כלכלית, ובין היתר את השפעת העלייה בריבית, ומנגד - הירידה בשיעור האבטלה. השפעה נטו של גורמים אלה, הפועלים בכיוונים הפוכים, אינה מהותית.

להלן פירוט התפתחות ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי (מיליוני שקלים חדשים):

	רבעון שני		שישה חודשים	
	2022	2021	2022	2021
הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני (לרבות מחיקות חשבונאיות):	107	93	188	207
הגדלת הוצאות	(50)	(116)	(105)	(182)
הקטנת הוצאות	57	(23)	83	25
סך הכל הפרשה פרטנית	57	(23)	83	25
הפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי:	38	(59)	52	(82)
בגין אשראי לדיור ⁽¹⁾	12	(158)	51	(170)
אחרת	107	(240)	186	(227)
סך הכל הוצאות בגין הפסדי אשראי	107	(240)	186	(227)
שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי לציבור, נטו (במונחים שנתיים):	0.14%	(0.38%)	0.12%	(0.18%)
מזה: בגין הלוואות מסחריות שאינן הלוואות לדיור	0.25%	(0.80%)	0.25%	(0.32%)
מזה: בגין הלוואות לדיור	0.08%	(0.14%)	0.05%	(0.10%)

(1) בתקופת ההשוואה כולל הפרשה לפי עומק הפיגור.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

להלן פירוט ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי לפי מגזרי פעילות פיקוחיים בקבוצה (במיליוני שקלים חדשים):

מגזר פעילות	רבעון שני		מחצית ראשונה		שיעור ההוצאות להפסדי אשראי ⁽¹⁾ במחצית		שיעור ההוצאות להפסדי אשראי ⁽¹⁾ ברבעון השני	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
אנשים פרטיים:								
משקי בית- הלוואות לדיור	38	(59)	52	(82)	0.08	(0.14)	0.05	(0.10)
משקי בית- אחר	17	(24)	32	(31)	0.26	(0.37)	0.24	(0.24)
בנקאות פרטית	1	(1)	-	(4)	2.65	(1.91)	-	(3.83)
סך הכל אנשים פרטיים	56	(84)	84	(117)	0.10	(0.18)	0.08	(0.12)
פעילות עסקית:								
עסקים קטנים וזעירים	12	(53)	25	(37)	0.14	(0.74)	0.15	(0.26)
עסקים בינוניים	24	4	25	20	0.86	0.16	0.45	0.40
עסקים גדולים	6	(92)	36	(57)	0.09	(1.82)	0.26	(0.56)
גופים מוסדיים	(5)	(7)	(1)	(26)	(0.60)	(1.10)	(0.06)	(2.04)
סך הכל פעילות עסקית	37	(148)	85	(100)	0.19	(0.97)	0.22	(0.33)
ניהול פיננסי	-	-	-	-	-	-	-	-
סך הכל פעילות בישראל	93	(232)	169	(217)	0.13	(0.37)	0.12	(0.17)
פעילות חוץ לארץ	14	(8)	17	(10)	0.95	(0.91)	0.58	(0.57)
סך הכל	107	(240)	186	(227)	0.14	(0.38)	0.12	(0.18)

(1) שיעור ההוצאות בין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור, נטו (במונחים שנתיים) (באחוזים).

להגדרת מגזרי הפעילות הפיקוחיים ולהבדלים בינם לבין מגזרי הפעילות בהתאם לגישה ההנהלה, ראה פרק מגזרי פעילות פיקוחיים להלן. לפרטים נוספים בדבר ניתוח התפתחות האשראי לציבור ראה פרק ניתוח המבנה של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון להלן. לפרטים נוספים בדבר ניתוח סיכון האשראי ראה פרק סיכון אשראי להלן, וכן דוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2022 ב-1,819 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 1,342 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 477 מיליוני שקלים חדשים.

ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ברבעון השני של שנת 2022 ב-750 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 610 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול של 140 מיליוני שקלים חדשים.

להלן פירוט ההכנסות שאינן מריבית:

הכנסות מימון מריבית הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2022 ב-293 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 255 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות מימון שאינן מריבית הסתכמו ברבעון השני של שנת 2022 ב-176 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 66 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד. בסעיף זה נכללות, בין היתר, השפעות שווי הוון, רווחים (הפסדים) מפעילות באיגרות חוב וניירות ערך, וכן הפרשי הצמדה על נגזרי מדד והשפעת צבירת הריבית (ערך הזמן) הגלומה בנכסים נגזרים, שההכנסה (הוצאה) המקבילה להן נרשמת על פי הכללים החשבונאיים בסעיף הכנסות מריבית. ראה ניתוח הכנסות המימון מפעילות שוטפת לעיל.

ההכנסות מעמלות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2022 ב-1,028 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 946 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 8.7%.

ההכנסות מעמלות הסתכמו ברבעון השני של שנת 2022 ב-508 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 469 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של 8.3%.

להלן פירוט העמלות לפי סוגי עמלות עיקריים (במיליוני שקלים חדשים):

שנת	מחצית ראשונה		רבעון שני		
	2021	2022	2021	2022	
412	197	226	102	116	ניהול חשבון
314	167	146	78	70	פעילות בניירות ערך
306	149	168	74	83	הפרשי המרה
258	128	147	62	71	עמלות מעסקי מימון
236	104	124	50	59	כרטיסי אשראי
152	70	79	42	39	טיפול באשראי ⁽¹⁾
269	131	138	61	70	עמלות אחרות
1,947	946	1,028	469	508	סך כל העמלות

(1) כולל עמלות: טיפול באשראי, סחר חוץ והכנסות נטו משירות תיקי אשראי.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

ההכנסות האחרות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2022 ב-498 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 141 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 357 מיליוני שקלים חדשים.

ההכנסות האחרות הסתכמו ברבעון השני של שנת 2022 ב-66 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 75 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד. ההכנסות האחרות במחצית הראשונה של שנת 2022 כוללות רווחי הון (אשר נרשמו ברבעון הראשון) בסך של 371 מיליוני שקלים חדשים ממימוש נכסים. לפרטים נוספים ראה פרק אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק לעיל.

כמו כן, ההכנסות האחרות כוללות הכנסות בסך של 51 מיליוני שקלים חדשים לרבעון, בגין יתרת זכות נדחית, נטו, שנרשמה בגין רכישת אגוד, המוכרת ברווח והפסד על פני 5 שנים, החל מהרבעון הרביעי של שנת 2020.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2022 ב-2,830 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 2,674 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 5.8%.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ברבעון השני של שנת 2022 ב-1,442 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 1,333 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של 8.2%. ראה פירוט לפי רכיבי ההוצאות התפעוליות השונים להלן.

המשכורות וההוצאות הנלוות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2022 ב-1,833 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 1,713 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 7.0%.

המשכורות וההוצאות הנלוות הסתכמו ברבעון השני של שנת 2022 ב-924 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 843 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של 9.6%.

קצב הגידול בהוצאות השכר הושפע גם מסעיפי תגמול משתנים, על רקע התוצאות הכספיות במחצית הראשונה של שנת 2022.

הוצאות האחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2022 ב-491 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 485 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 1.2%.

הוצאות האחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו ברבעון השני של שנת 2022 ב-254 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 245 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של 3.7%.

ההוצאות האחרות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2022 ב-506 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 476 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 6.3%.

ההוצאות האחרות הסתכמו ברבעון השני של שנת 2022 ב-264 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 245 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של 7.8%.

להלן נתוני Cost-Income Ratio⁽⁴⁾ (באחוזים):

		2021			2022			
		רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון ראשון	רבעון שני		
		55.3	50.4	51.2	59.0	43.2 ⁽²⁾	45.0	Cost Income Ratio
		שנת			מחצית ראשונה			
		2021	2021	2022	2021	2022		
		54.0	52.8	44.1 ⁽²⁾	52.8	44.1 ⁽²⁾	45.0	Cost Income Ratio

(1) סך ההוצאות התפעוליות והאחרות לסך כלל ההכנסות התפעוליות והמימוניות לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי.

(2) בנטרול רווחי הון ממימוש נכסים, הסתכם היחס במחצית הראשונה וברבעון הראשון של 2022 ב-46.8% וב-48.8%, בהתאמה.

הרווח בקבוצה לפני מיסים הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2022 ב-3,400 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 2,621 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 29.7%. ראה הסבר מפורט לעיל.

הרווח בקבוצה לפני מיסים הסתכם ברבעון השני של שנת 2022 ב-1,654 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 1,552 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של 6.6%. ראה הסבר מפורט לעיל.

שיעור ההפרשה למיסים מהרווח במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכם ב-33.6%, לעומת 34.3% בתקופה המקבילה אשתקד.

שיעור ההפרשה למיסים מהרווח ברבעון השני של שנת 2022 הסתכם ב-34.6%, לעומת 34.8% בתקופה המקבילה אשתקד.

חלק הבנק ברווחי חברות כלולות לאחר השפעת המס - במחצית הראשונה של שנת 2022 נרשמו רווחים בגין חברות כלולות בסך של 2 מיליוני שקלים חדשים, לעומת הפסדים בסך של 11 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

חלק הבנק ברווחי חברות כלולות לאחר השפעת המס - ברבעון השני של שנת 2022 נרשמו רווחים בגין חברות כלולות בסך של 1 מיליוני שקלים חדשים, בדומה לרבעון המקביל אשתקד.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

חלקם של בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בתוצאות, נטו, של חברות מאוחדות המיוחס לבנק יהב, הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2022 ב-54 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 48 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

חלקם של בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בתוצאות, נטו, של חברות מאוחדות המיוחס לבנק יהב, הסתכם ברבעון השני של שנת 2022 ב-30 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 25 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2022 ב-2,207 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 1,664 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ברבעון השני של שנת 2022 ב-1,053 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 988 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד.

ההון העצמי של הבנק כולל גם קיטון של 191 ושל 93 מיליוני שקלים חדשים במחצית הראשונה וברבעון השני של השנה, בהתאמה, מהתאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן ("הרווח הכולל האחר המיוחס לבעלי מניות הבנק") ומהתאמות בגין הטבות לעובדים, זאת, בהשוואה לקיטון של 24 מיליוני שקלים חדשים וגידול של 34 מיליוני שקלים חדשים בתקופות המקבילות אשתקד. לפרטים ראה ביאור 4 לדוחות הכספיים.

להלן התפתחות תשואת⁽⁴⁾ רווחי הקבוצה על ההון⁽²⁾, יחס הון עצמי רוברד 1 לרכיבי סיכון, יחס כיסוי הנזילות⁽³⁾ ויחס המינוף⁽⁴⁾ בתום הרבעון (באחוזים):

		2021				2022		
		רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
		14.1	19.8	16.2	12.9	21.9 ⁽⁵⁾	19.4	תשואת רווח נקי על ההון
		10.15	10.53	10.44	10.04	10.01	10.00	יחס הון עצמי רוברד 1 לרכיבי סיכון בתום הרבעון
		133	132	126	125	120	120	יחס כיסוי הנזילות (רבעוני)
		5.16	5.36	5.37	5.18	5.31	5.23	יחס המינוף בתום הרבעון

		מחצית ראשונה		
		2021	2021	2022
		15.8	17.0	20.6 ⁽⁵⁾
		תשואת רווח נקי על ההון		

- (1) מחושב על בסיס שנתי. בהתאם לחוזר מספר 2664-06 של בנק ישראל, עודכנה שיטת החישוב להצגת תשואה לתקופות ביניים. מספרי השוואה עודכנו בהתאם. תשואת הרווח הנקי בשנת 2021 בהתאם לשיטה הישנה הייתה: למחצית הראשונה 17.7%, לרבעון הראשון - 14.1%, לרבעון השני 19.8%, לרבעון השלישי 16.2%, לרבעון הרביעי 12.9%
- (2) התשואה ביחס להון העצמי הממוצע, הכולל את "סך כל האמצעים ההוניים", כמוצג בדיווח על שיעורי הכנסה והוצאה, בניכוי יתרה ממוצעת של זכויות בעלי מניות חיצוניים ובניכוי/ובתוספת היתרה הממוצעת של הפסדים/רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר ושל איגרות חוב זמינות למכירה.
- (3) יחס כיסוי הנזילות (Liquidity Coverage Ratio) - סך הנכסים הנזילים באיכות גבוהה לתזרים המזומנים היוצא נטו. יחס זה מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221, במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.
- (4) יחס המינוף (Leverage Ratio) - הון רוברד 1 לפי כללי באזל לסך החשיפות. יחס זה מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218.
- (5) בנטרול השפעת רווחי ההון, נטו, ממימוש נכסים, מגיעה תשואת הרווח הנקי על ההון במחצית הראשונה וברבעון הראשון של שנת 2022 ל-18.2% ול-16.6%, בהתאמה.

להלן נתוני הרווח והדיבידנד למניה (מניה רגילה בסך 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב) (בשקלים חדשים):

		מחצית ראשונה			רבעון שני		
		2021	2022	2021	2022		
		12.47	6.52	8.65	3.87	4.11	רווח בסיסי למניה
		12.35	6.50	8.61	3.85	4.09	רווח מדולל למניה
		482	-	106	-	-	דיבידנד למניה

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

ניתוח ההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

נכסים והתחייבויות

להלן ההתפתחות בטעיפי המאזן העיקריים של קבוצת הבנק (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת					
31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני		
2021	2021	2021	2021	2022	
6.3	11.4	392,271	374,370	416,969	סך כל המאזן
(14.6)	(13.8)	95,267	94,337	81,330	מזומנים ופיקדונות בבנקים
9.9	17.3	271,428	254,236	298,233	אשראי לציבור, נטו
48.9	27.6	15,033	17,539	22,384	ניירות ערך
(18.1)	(15.3)	1,734	1,678	1,421	בניינים וציוד
6.5	11.4	307,924	294,391	327,884	פיקדונות הציבור
21.8	43.2	6,992	5,945	8,515	פיקדונות מבנקים
(7.6)	(1.2)	38,046	35,594	35,173	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
6.7	8.4	20,770	20,444	22,166	הון עצמי

מזומנים ופיקדונות בבנקים - יתרת מזומנים ופיקדונות בבנקים קטנה במהלך המחצית הראשונה של שנת 2022 ב-13.9 מיליארדי שקלים חדשים, במסגרת הניהול השוטף של נזילות הבנק.

אשראי לציבור, נטו - משקלו של האשראי לציבור, נטו במאזן המאוחד מסך כל הנכסים, הגיע ביום 30 ביוני 2022 ל-72%, לעומת 69% בסוף שנת 2021. האשראי לציבור, נטו בקבוצה, גדל במהלך המחצית הראשונה של שנת 2022 ב-26.8 מיליארדי שקלים חדשים, גידול בשיעור של 9.9%.

לפרטים נוספים בדבר סיכון האשראי המאזני והחוזף מאזני, התפתחות החובות הבעייתיים ומדדי סיכון שונים הנוגעים לאשראי לדיוור ראה פרק הסיכונים להלן, וכן דוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור, נטו, לפי בסיסי הצמדה (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת					
31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני		
2021	2021	2021	2021	2022	
10.7	19.9	190,455	175,719	210,749	מטבעי ישראל
4.9	8.2	69,534	67,405	72,921	לא צמוד
27.3	32.8	11,439	10,968	14,563	צמוד מדד
-	-	-	144	-	מט"ח כולל צמוד מט"ח
9.9	17.3	271,428	254,236	298,233	פריטים לא כספיים
					סך הכל

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור, נטו, לפי מגזרי פעילות פיקוחיים (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת					
31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני		
2021	2021	2021	2021	2022	
8.3	15.8	174,822	163,542	189,366	אנשים פרטיים:
2.0	3.2	25,948	25,664	26,477	משקי בית- הלוואות לדיוור
8.6	(27.8)	139	209	151	משקי בית- אחר
7.5	14.0	200,909	189,415	215,994	בנקאות פרטית
-	-	-	-	-	סך הכל אנשים פרטיים
11.2	17.5	30,245	28,607	33,627	פעילות עסקית:
13.9	13.3	9,848	9,905	11,219	עסקים קטנים וזעירים
21.1	39.3	23,289	20,246	28,195	עסקים בינוניים
12.9	30.1	2,939	2,550	3,317	עסקים גדולים
15.1	24.5	66,320	61,308	76,358	גופים מוסדיים
40.1	67.4	4,198	3,513	5,881	סך הכל פעילות עסקית
9.9	17.3	271,428	254,236	298,233	פעילות חוץ לארץ
					סך הכל

להגדרת מגזרי הפעילות הפיקוחיים ולהבדלים בינם לבין מגזרי הפעילות בהתאם לגישה ההנהלה, ראה פרק מגזרי פעילות פיקוחיים להלן.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

להלן פירוט של סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים לפני הפרשה להפסדי אשראי, בהתאם להוראות למדידה וגילוי של חובות לא צוברים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי⁽⁶⁾:

סיכון אשראי ⁽¹⁾								סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)
ליום 30 ביוני 2021				ליום 30 ביוני 2022				
סך הכול	פרטי	דיר	מסחרי	סך הכול	פרטי	דיר	מסחרי	
סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי⁽²⁾								
251,372	23,728	162,402	65,242	298,132	25,323	186,113	86,696	סיכון אשראי מאזני
84,572	13,597	20,288	50,687	85,441	14,207	18,854	52,380	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾
335,944	37,325	182,690	115,929	383,573	39,530	204,967	139,076	סך הכל סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי								
3,579	299	735	2,545	3,042	282	763	1,997	א. לא בעייתי
2,187	132	1,402	653	2,113	142	1,286	685	ב. בעייתי צובר
1,281	48	-	1,233	3,512	73	2,161	1,278	ג. בעייתי לא צובר
7,047	479	2,137	4,431	8,667	497	4,210	3,960	סך הכל סיכון אשראי מאזני בדירוג ביצוע אשראי
1,122	25	-	1,097	1,043	32	-	1,011	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾ שאינו בדירוג ביצוע אשראי
8,169	504	2,137	5,528	9,710	529	4,210	4,971	סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי
1,375	19	1,331	25	143	35	-	108	מזה: חובות צוברים, בפיגור של 90 ימים או יותר
344,113	37,829	184,827	121,457	393,283	40,059	209,177	144,047	סך הכל סיכון אשראי כולל של הציבור⁽⁴⁾
1,281	48	-	1,233	3,512	73	2,161	1,278	נכסים שאינם מבצעים⁽⁵⁾

סיכון אשראי ⁽¹⁾				סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)
ליום 31 בדצמבר 2021				
סך הכול	פרטי	דיר	מסחרי	
סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי⁽²⁾				
269,325	24,400	173,576	71,349	סיכון אשראי מאזני
84,765	13,823	19,769	51,173	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾
354,090	38,223	193,345	122,522	סך הכל סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי				
3,603	281	882	2,440	א. לא בעייתי
2,171	137	1,300	734	ב. בעייתי צובר
1,294	56	-	1,238	ג. בעייתי לא צובר
7,068	474	2,182	4,412	סך הכל סיכון אשראי מאזני בדירוג ביצוע אשראי
949	28	-	921	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾ שאינו בדירוג ביצוע אשראי
8,017	502	2,182	5,333	סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי
1,316	26	1,229	61	מזה: חובות צוברים, בפיגור של 90 ימים או יותר
362,107	38,725	195,527	127,855	סך הכל סיכון אשראי כולל של הציבור⁽⁴⁾
1,294	56	-	1,238	נכסים שאינם מבצעים⁽⁵⁾

(1) אשראי מאזני וחובות מאזני מוצג לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בסחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

(2) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה.

(4) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חבות, אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(5) נכסים שאינם צוברים ריבית.

(6) מספרי ההשוואה בלוח זה חושבו בהתאם להוראות שחלו עד 31 בדצמבר 2021, אך הצגתם הותאמה ככל הניתן למתכונת הגילוי החדשה. נציין כי סיווג "לא צובר" ביחס לאשראי לדיר קיים רק החל משנת 2022.

סיכון האשראי מורכב מסיכון אשראי מאזני ומסיכון אשראי חוץ מאזני, אשר מרכיביהם משוקללים בהתאם לאופי הלווה וסוג האשראי בהתאם להוראות בנק ישראל. הסיכון המאזני כולל את יתרות האשראי לציבור, מכשירים נגזרים שנרכשו על ידי הציבור והשקעות של הקבוצה באגרות חוב של הציבור. סיכון האשראי החוץ מאזני כולל ערבויות ועסקאות במכשירים חוץ מאזניים, התחייבויות למתן אשראי ומסגרות אשראי שטרם נוצלו. סיכון האשראי הכולל לציבור בקבוצת הבנק הסתכם ביום 30 ביוני 2022 ב-394 מיליארדי שקלים חדשים לעומת 362 מיליארדי שקלים חדשים בסוף שנת 2021, גידול בשיעור של 8.8%.

לפרטים בדבר סיכון אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיר), סיכון אשראי בענף המשק בינוי ונדל"ן בישראל וסיכון האשראי לדיר ראה פרק סיכון אשראי.

לפרטים נוספים ראה ביאורים 6 ו-13 לדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

מדדי ניתוח איכות האשראי לציבור, ההוצאות והפרשה להפסדי אשראי⁽¹⁾ (באחוזים):

ליום 30 ביוני 2021				ליום 30 ביוני 2022				
סך הכול	פרטי	דיוור	מסחרי	סך הכול	פרטי	דיוור	מסחרי	
								ניתוח איכות האשראי לציבור
0.49	0.20	-	1.77	1.15	0.28	1.14	1.46	שיעור אשראי שאינו צובר מיתרת האשראי לציבור
1.05	0.28	0.85	1.81	1.20	0.42	1.14	1.59	שיעור האשראי שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
1.34	0.74	0.85	2.74	1.86	0.83	1.81	2.27	שיעור אשראי בעייתי מיתרת האשראי לציבור
3.19	2.08	1.30	8.16	3.23	2.05	2.21	5.87	שיעור אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מיתרת האשראי לציבור
								ניתוח ההוצאות בגין הפסדי האשראי לתקופת הדיווח
(0.09)	(0.15)	(0.05)	(0.16)	0.06	0.13	0.03	0.13	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
0.02	0.11	-	0.03	0.02	0.11	-	0.05	שיעור המחיקות החשבונאיות נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
								ניתוח הפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור
0.94	1.18	0.52	1.88	0.95	1.51	0.43	1.93	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור
193.4	595.8	-	105.8	82.2	534.2	38.2	132.6	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור שאינו צובר
90.0	426.9	61.8	103.7	79.0	361.1	38.2	121.9	שיעור האשראי שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
(4.75)	(1.35)	(41.00)	(5.55)	2.82	1.14	-	2.68	שיעור ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מהמחיקות החשבונאיות נטו

ליום 31 בדצמבר 2021				ליום 30 ביוני 2022				
סך הכול	פרטי	דיוור	מסחרי	סך הכול	פרטי	דיוור	מסחרי	
								ניתוח איכות האשראי לציבור
0.46	0.23	-	1.64	1.15	0.28	1.14	1.46	שיעור אשראי שאינו צובר מיתרת האשראי לציבור
0.96	0.33	0.74	1.68	1.20	0.42	1.14	1.59	שיעור האשראי שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
1.25	0.78	0.74	2.64	1.86	0.83	1.81	2.27	שיעור אשראי בעייתי מיתרת האשראי לציבור
2.93	2.02	1.24	7.31	3.23	2.05	2.21	5.87	שיעור אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מיתרת האשראי לציבור
								ניתוח ההוצאות בגין הפסדי האשראי לתקופת הדיווח
(0.11)	(0.23)	(0.08)	(0.13)	0.06	0.13	0.03	0.13	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
0.05	0.19	-	0.11	0.02	0.11	-	0.05	שיעור המחיקות החשבונאיות נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
								ניתוח הפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור
0.85	1.02	0.46	1.72	0.95	1.51	0.43	1.93	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור
185	454	-	105	82.2	534.2	38.2	132.6	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור שאינו צובר
89	310	62	103	79.0	361.1	38.2	121.9	שיעור האשראי שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
(0.70)	(0.39)	(13.30)	(0.40)	2.82	1.14	-	2.68	שיעור ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מהמחיקות החשבונאיות נטו

(1) מספרי ההשוואה בלוח זה חושבו בהתאם להוראות שחלו עד 31 בדצמבר 2021, אך הצגתם הותאמה ככל הניתן למתכונת הגילוי החדשה. נציין כי סיווג "לא צובר" ביחס לאשראי לדיוור קיים רק החל משנת 2022.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

להלן ההתפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים של קבוצת הבנק (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת					
31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני		
2021	2021	2021	2021	2022	
					מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים למעט נגזרים⁽¹⁾:
					מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות
(1.3)	6.3	21,168	19,660	20,897	לפי דרישה שלא נוצלו
18.1	48.4	16,582	13,197	19,585	ערביות לרוכשי דירות
(7.9)	(13.9)	32,963	35,283	30,373	התחייבויות בלתי חוזרות למתן אשראי שאושר ועדיין לא ניתן
5.8	7.8	10,643	10,445	11,259	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
(3.6)	(17.7)	9,351	10,949	9,010	התחייבויות להוצאת ערביות
15.1	18.2	10,571	10,291	12,164	ערביות והתחייבויות אחרות
(3.6)	(0.7)	3,321	3,226	3,202	ערביות להבטחת אשראי
(14.7)	7.6	430	341	367	אשראי תעודות
					מכשירים פיננסיים נגזרים⁽²⁾:
1.7	2.4	306,727	304,598	311,865	סך הכל ערך נקוב של מכשירים פיננסיים נגזרים
94.7	193.1	3,652	2,426	7,110	נכסים (מאזניים) בגין מכשירים נגזרים
67.5	160.6	3,753	2,412	6,286	התחייבויות (מאזניות) בגין מכשירים נגזרים

(1) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי. לפרטים נוספים ראה ב"אור 11 לדוחות הכספיים.

(2) כולל עסקאות פורורד, SWAPS, אופציות ונגזרי אשראי.

לפרטים נוספים בדבר סיכון האשראי המאזני והחוץ מאזני ראה פרק הסיכונים להלן, וכן דוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

ניירות ערך - יתרת ההשקעה בניירות ערך גדלה במהלך המחצית הראשונה של שנת 2022 ב-7.4 מיליארדי שקלים חדשים. הגידול ביתרת ההשקעה בניירות ערך הינו במסגרת ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.

להלן התפלגות ניירות הערך של הקבוצה לפי התיקים השונים (במיליוני שקלים חדשים):

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	הפרשה להפסדי אשראי	רווחים מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	
30 ביוני 2022						
3,409	-	10	(72)	3,347		איגרות חוב המוחזקות לפידיון
16,581	-	(53) ⁽²⁾	16,035			איגרות חוב זמינות למכירה
595	-	101 ⁽³⁾	690			השקעה במניות שאינן למסחר
2,267	-	9 ⁽³⁾	2,250			ניירות ערך למסחר
22,852	-	173	(703)	22,322		סך כל ניירות הערך
30 ביוני 2021						
3,410	-	63	(7)	3,466		איגרות חוב המוחזקות לפידיון
11,929	-	140 ⁽²⁾	12,016			איגרות חוב זמינות למכירה
457	-	167 ⁽³⁾	623			השקעה במניות שאינן למסחר
1,483	-	16 ⁽³⁾	1,490			ניירות ערך למסחר
17,279	-	386	(70)	17,595		סך כל ניירות הערך
31 בדצמבר 2021						
2,934	-	66	(5)	2,995		איגרות חוב המוחזקות לפידיון
10,675	-	192 ⁽²⁾	10,823			איגרות חוב זמינות למכירה
574	-	134 ⁽³⁾	706			השקעה במניות שאינן למסחר
560	-	17 ⁽³⁾	570			ניירות ערך למסחר
14,743	-	409	(58)	15,094		סך כל ניירות הערך

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

(3) נזקפו לדוח רווח והפסד, אך טרם מומשו.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

להלן התפלגות תיק ניירות הערך של הקבוצה לפי מגזרי הצמדה (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת					
31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני	30 ביוני	
2021	2021	2021	2021	2022	
20.7	(16.6)	6,728	9,731	8,120	מטבע ישראלי
49.9	11.1	1,469	1,982	2,202	לא צמוד
85.8	118.9	6,110	5,186	11,350	צמוד מדד
(1.9)	11.3	726	640	712	מטבע חוץ (כולל צמוד מטבע חוץ)
48.9	27.6	15,033	17,539	22,384	פריטים לא כספיים
					סך הכל

להלן התפלגות תיק ניירות הערך של הקבוצה לפי סוגי מנפיקים (במיליוני שקלים חדשים):

הערך במאזן ליום			
31 בדצמבר 2021	30 ביוני 2021	30 ביוני 2022	
10,421	14,239	11,774	איגרות חוב ממשלתיות:
2,035	884	7,574	ממשלת ישראל
12,456	15,123	19,348	ממשלת ארצות הברית
			סך הכל איגרות חוב ממשלתיות
601	487	869	איגרות חוב של מוסדות פיננסים בישראל:
			סך הכל איגרות חוב של מוסדות פיננסים בישראל
48	59	100	איגרות חוב של בנקים במדינות מפותחות:
67	102	72	ארצות הברית
62	62	80	דרום קוריאה
177	223	252	אחר
			סך הכל איגרות חוב של בנקים במדינות מפותחות
473	453	466	איגרות חוב של חברות (פילוח לפי ענפי משק):
179	145	190	נדלן מניב
57	61	98	אספקת חשמל, גז, קיטור ומיזוג אוויר
95	83	92	בניה
58	60	57	כרייה וחציבה
205	233	247	תעשייה - תעשייה כימית
1,067	1,035	1,149	אחר
			סך הכל איגרות חוב של חברות
4	28	52	איגרות חוב של חברות מגובות נכסים (ABS)
2	3	2	כרייה וחציבה
6	31	54	אחרים
			סך הכל איגרות חוב של חברות מגובות נכסים (ABS)
706	623	690	מניות וניירות ערך אחרים
414	302	426	השקעה במניות שאינן למסחר
20	17	22	מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין ⁽⁴⁾
726	640	712	מניות וניירות ערך אחרים למסחר
			סך הכל מניות וניירות ערך אחרים
15,033	17,539	22,384	סך הכל ניירות ערך

(4) מוצגות ככלל לפי עלות (בכינוי ירידת ערך). המותאמת לשינויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.

לפרטים נוספים בדבר השקעות בניירות ערך ובדבר ירידת ערך בעלת אופי זמני של ניירות ערך זמינים למכירה ופירוט משך הזמן בו קיימת ירידת ערך ושיעורה מהעלות המופחתת, ראה ביאור 5 לדוחות הכספיים.

בניינים וציוד - יתרת בניינים וציוד קטנה במהלך המחצית הראשונה של שנת 2022 ב-0.3 מיליארדי שקלים חדשים. הקיטון ביתרת בניינים וציוד נובע בעיקר ממכירת נכסי מקרקעין, לפרטים נוספים ראה אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק לעיל.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

פיקדונות הציבור - משקלם של פיקדונות הציבור מסך המאזן המאוחד הגיע ביום 30 ביוני 2022 ל-79%, לעומת 78% ביום 31 בדצמבר 2021. במהלך המחצית הראשונה של שנת 2022 גדל היקף פיקדונות הציבור ב-20.0 מיליארדי שקלים חדשים, גידול בשיעור של 6.5%.

להלן התפלגות פיקדונות הציבור לפי מגזרי הצמדה (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת				
31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני	
2021	2021	2021	2021	2022
				מטבע ישראלי
4.9	10.1	233,149	222,075	לא צמוד
8.4	11.4	21,503	20,922	צמוד מדד
12.8	17.3	53,272	51,250	מט"ח כולל צמוד מט"ח
-	-	-	144	פרטים לא כספיים
6.5	11.4	307,924	294,391	סך הכל

להלן נתונים על התפלגות פיקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת				
31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני	
2021	2021	2021	2021	2022
				אנשים פרטיים:
4.5	5.2	118,051	117,284	משקי בית- אחר
10.9	12.3	21,664	21,393	בנקאות פרטית
5.5	6.3	139,715	138,677	סך הכל אנשים פרטיים
				פעילות עסקית:
11.2	15.1	50,247	48,538	עסקים קטנים וזעירים
(11.7)	(15.0)	15,742	16,357	עסקים בינוניים
4.0	12.7	36,669	33,824	עסקים גדולים
9.2	26.3	61,365	53,060	גופים מוסדיים
6.6	15.2	164,023	151,779	סך הכל פעילות עסקית
32.7	41.2	4,186	3,935	פעילות חוץ לארץ
6.5	11.4	307,924	294,391	סך הכל

להגדרת מגזרי הפעילות הפיקוחיים ולהבדלים בינם לבין מגזרי הפעילות בהתאם לגישה ההנהלה, ראה פרק מגזרי פעילות פיקוחיים להלן.

להלן התפתחות התפלגות פיקדונות הציבור בקבוצה לפי גודל מפקיד (במיליוני שקלים חדשים):

31 בדצמבר			30 ביוני			
2021	2021	2022	2021	2021	2022	
						תקרת הפיקדון
95,170	95,948	98,247				עד 1
78,746	76,255	83,530				מעל 1 עד 10
44,740	43,886	45,158				מעל 10 עד 100
36,591	37,455	36,060				מעל 100 עד 500
52,677	40,847	64,889				מעל 500
307,924	294,391	327,884				סך הכל

לפרטים נוספים על הרכב פיקדונות הציבור, ראה ביאור 7 לדוחות הכספיים.

פיקדונות מבנקים - יתרת פיקדונות מבנקים ליום 30 ביוני 2022 הסתכמה ב-8.5 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת 7.0 מיליארדי שקלים חדשים בסוף שנת 2021.

איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים - יתרת איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים ליום 30 ביוני 2022 הסתכמה ב-35.2 מיליארדי שקלים חדשים, קיטון של 2.9 מיליארדי שקלים חדשים בהשוואה לסוף שנת 2021. איגרות החוב וכתבי התחייבויות הנדחים הושפעו במהלך המחצית הראשונה של שנת 2022 בין היתר, מהנפקה בסך של כ-2.4 מיליארדי שקלים חדשים, פדיון מוקדם של שטר ההון הנדחה (סדרה א') תמורת 2.1 מיליארדי שקלים חדשים ופירעונות שוטפים. לפרטים נוספים ראה פרק התפתחויות במקורות המימון לעיל.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2022

הון, הלימות הון ומינוף

הון עצמי המיוחס לבעלי מניות הבנק - יתרת ההון העצמי המיוחס לבעלי מניות הבנק ליום 30 ביוני 2022 הסתכמה ב-22.2 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת 20.8 ו-20.4 מיליארדי שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2021 וליום 30 ביוני 2021, גידול של 6.7% ו-8.4%, בהתאמה. להלן הרכב ההון העצמי (במיליוני שקלים חדשים):

31 בדצמבר		30 ביוני	
2021	2021	2022	2022
3,497	3,460	3,500	3,500
76	72	80	80
(303)	(300)	(494)	(494)
17,500	17,212	19,080	19,080
20,770	20,444	22,166	22,166

הון מניות ופרמיה⁽¹⁾

קרן הון מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות

הפסד כולל אחר מצטבר⁽²⁾⁽³⁾

עודפים⁽⁴⁾

סך הכל

(1) לפרטים בדבר הנפקת מניות ראה תמצית דוח על השינויים בהון העצמי.

(2) לפרטים נוספים בדבר רווח (הפסד) כולל אחר ראה ביאור 4 לדוחות הכספיים.

(3) כולל התחייבות אקטוארית בגין תוכנית התייעלות לפרישת עובדים, ראה ביאורים 22 ו-25 בדוחות הכספיים לשנת 2021.

(4) לפרטים בדבר התפתחות ההכנסות וההוצאות המצטברות ליתרת העודפים בתקופת הדיווח ראה פרק התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברוח הכולל האחר לעיל.

יחס ההון העצמי לסך המאזן בקבוצה ליום 30 ביוני 2022 הגיע ל-5.32%, לעומת 5.29% ליום 31 בדצמבר 2021 ו-5.46% ליום 30 ביוני 2021.

הלימות הון

ההון הפיקוחי

הבנק מעריך את הלימות ההון שלו על פי כללי באזל, כפי שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין 201-211. הבנק נוקט בגישה הסטנדרטית על מנת להעריך את החשיפה לסיכון אשראי, לסיכון תפעולי, ולסיכון שוק.

ההון הכולל מורכב משני רבדים - הון רובד 1 (הכולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף) והון רובד 2.

הון רובד 1 כולל בעיקר את רכיבי ההון המיוחסים לבעלי מניות הבנק (ההון החשבונאי בספרים) ואת זכויות המיעוט, ומהווה את המרכיב העיקרי בספיגת הפסדים.

הון רובד 1 נוסף מורכב ממכשירי הון העומדים בדרישות שנקבעו בהוראות. נכון ליום 30 ביוני 2022 אין לבנק מכשירי הון הנכללים בהון רובד 1 נוסף.

הון רובד 2 מורכב מהפרשה קבוצתית להפסדי אשראי ומכשירי הון מסוג CoCo (Contingent convertible capital instrument), הכוללים מנגנון לספיגת הפסדי קרן כאשר יחס הון עצמי רובד 1 יורד מתחת לטריגר כמותי שנקבע, או כאשר נמסרה הודעת הפיקוח על הבנקים, לפיה הפעלת המנגנון לספיגת הפסדי קרן הכרחית לשמירת יציבות התאגיד הבנקאי (אירוע "אי קיימות" של הבנק).

כתבי התחייבויות נדחים, שהוכרו כמכשירי הון רובד 2 על פי ההוראות הקודמות, אינם כשירים כהון פיקוחי על פי ההוראות הנוכחיות (בעיקר עקב היעדר מנגנון ספיגת הפסדים) ומופחתים על פני תקופת הוראות מעבר עד ליום 1 בינואר 2022. לאור זאת, בשנת 2021 תקרת המכשירים שהיו כשירים כהון פיקוחי עמדה על 10% והחל מיום 1 בינואר 2022 הוראות המעבר הסתיימו ולא ניתן להכיר במכשירי הון שאינם כשירים עוד כהון הפיקוחי.

תכנון ההון של הבנק

תכנון ההון במהלך עסקים רגיל - הבנק עורך תחזית מפורטת רב שנתית לתכנון ההון תוך הבאה בחשבון של: שיעורי הגידול הצפויים בנכסי סיכון והרווחיות, התוכנית האסטרטגית, מדיניות חלוקת הדיבידנד, יעדי ההון והמינוף, שולי ביטחון נאותים וגורמים נוספים.

הבנק עוקב באופן שוטף אחר התוצאות בפועל אל מול התחזית ובהתאם לצורך מעדכן את התחזית ובוחן פעולות נדרשות, וזאת לצורך עמידה ביעדי ההון שנקבעו.

כחלק מניהול ההון של הבנק, ביצע הבנק במהלך חודש מרץ 2022 לראשונה בישראל עסקה, אשר במסגרתה רכש הבנק מגוף מבטח בינלאומי ביטוח לחלק מתיק ההלוואות לדיור. רכישת הביטוח כאמור מאפשרת לבנק לצמצם את הקצאת ההון בגין התיק המבוסס, כנגזר מהדירוג האיכותי של החברה המבטחת, ובכך לפנות הון, בית השאר, להרחבת הפעילות העסקית של הבנק. בהמשך, במהלך חודש יוני 2022 בוצעה עסקה דומה נוספת.

רגישות יחס הלימות ההון של הבנק לשינויים בהון עצמי רובד 1 ונכסי סיכון הינה:

שינוי בהון עצמי רובד 1 בסכום של 100 מיליוני שקלים חדשים יגרום לשינוי יחס הלימות הון רובד 1 של 0.04%. שינוי בנכסי הסיכון בסכום של 1 מיליארדי שקלים חדשים יגרום לשינוי יחס הלימות הון רובד 1 של 0.04%.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

תהליך פנימי להערכת ההון - במסגרת התהליך בוחן הבנק כי קיימת כרית ספיגה הונית מספקת להתמודדות עם מגוון סיכונים הכרוכים בפעילות הבנק לרבות תרחישי קיצוץ.

אופק התכנון הינו לשלוש שנים ובו מאתגר הבנק את תכנון ההון בשורה של תרחישי קיצוץ הפוגעים באופן משמעותי ברווחיות הבנק, שוחקים את ההון שלו ומגדילים את היקף נכסי הסיכון. תוצאות תכנון ההון האחרון של הבנק מראות כי כרית הספיגה ההונית הגלומה בדרישת ההון המזערית על פי הוראות בנק ישראל, מספקת.

בהתאם, נקבע כי יעד ההון העצמי רובד 1 של הבנק לצורך תכנון ההון, יהיה בהתאם לנדרש על פי הוראות הפיקוח על הבנקים, בתוספת שולי ביטחון נאותים. לפרטים נוספים ראה דוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

יחס הון לרכיבי סיכון

הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון על פי כללי באזל III כפי שפורסמו על-ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין 201-211. בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, מחויב הבנק לשמור על יחס הון עצמי רובד 1 מזערי, שלא יפחת משיעור של 9% וכן על יחס הון כולל מזערי שלא יפחת משיעור של 12.5% לסך המשוקלל של רכיבי הסיכון בנכסיו המאזניים ובסעיפים החוץ מאזניים. אופן החישוב של סך ההון ושל סך רכיבי הסיכון מפורט בהוראות.

ליחס הון עצמי רובד 1 התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיור למועד הדיווח.

לאור התפרצות נגיף הקורונה וכחלק מהתאמות להוראות ניהול בנקאי תקין, פרסם הפיקוח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין 250 בה נכללה, בין היתר, הוראת שעה הנוגעת לעדכון הוראה 201 אשר כוללת הפחתת דרישות ההון הרגולטוריות החלות על הבנקים בנקודת אחוז אחת וכן עדכון להוראה 329 אשר מבטל את דרישות ההון של נקודת אחוז נוספת על הלוואות לדיור לרכישת דירת מגורים שהועמדו בתקופה החל מיום 19 במרץ 2020 ועד ליום 30 בספטמבר 2021, ועל הלוואות לדיור לכל מטרה שהועמדו החל מיום 19 במרץ 2020.

לאורך תקופת המשבר פרסם הפיקוח על הבנקים עדכונים להארכת תוקף הוראת השעה, כאשר לעניין הפחתת דרישות ההון נקבע כי ההקלה תחול עד תום 24 חודשים מתום תוקף ההוראה ובלבד שיחסי ההון של התאגיד הבנקאי לא יפחתו מיחסי ההון במועד תום תוקף ההוראה או יחסי ההון המזעריים שחלים על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מבניהם. עם זאת, במסגרת החוזר נקבע כי הפחתה ביחסי ההון של עד 0.3 נקודות האחוז בתקופת ששת החודשים מתום תוקף ההוראה לא תחשב כחריגה מהאמור.

ביום 27 בדצמבר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לפיו, החל מיום 1 בינואר 2022, יפוג תוקף הוראת השעה. כמו כן, בוצע עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 בנושא מגבלות על הלוואות לדיור לפיו, דרישת ההון הנוספת בשיעור 1 האחוז תחול בגין הלוואות למטרת דיור בלבד ולא תחול בגין הלוואה לדיור שלא לצורך רכישת זכות במקרקעין ובמשכון דירה (להלן: "הלוואה לכל מטרה").

לפרטים בדבר הנפקה ופדיון כתבי התחייבות נדחים מסוג CoCo ראה פרק התפתחויות במקורות המימון לעיל.

לפרטים בדבר חוזר בדבר דרישת ההון בגין הלוואות למימון קרקע, ראה בפרק דיבידנד להלן.

לפרטים נוספים על החלטות הדירקטוריון הנוגעות ליחס הון לרכיבי סיכון ולמדיניות חלוקת הדיבידנד, ראה ביאור 25 לדוחות הכספיים לשנת 2021 ופרק דיבידנד, להלן.

לפרטים נוספים ראה ביאור 9 לדוחות הכספיים.

להלן נתונים על ההון הפיקוחי ונכסי הסיכון (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 30 ביוני		ליום 31 בדצמבר	
	2021	2021	2022
הון לצורך חישוב יחס ההון			
הון עצמי רובד 1	23,567	21,783	21,969
הון רובד 1	23,567	21,783	21,969
הון רובד 2	7,988	8,484	7,914
סך הכל הון כולל	31,555	30,267	29,883
יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
סיכון אשראי	219,449	190,817	202,611
סיכונים שוק	1,843	2,681	2,268
סיכון תפעולי	14,491	13,281	13,831
סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון	235,783	206,779	218,710

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2022

להלן התפתחות יחס ההון לרכיבי סיכון בקבוצה (באחוזים):

31 בדצמבר 2021	30 ביוני 2021	30 ביוני 2022	
10.04	10.53	10.00	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
13.66	14.64	13.38	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.60	8.63	9.62	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש לפי הוראות המפקח על הבנקים
12.50	12.50	12.50	יחס הון הכולל המזערי הנדרש לפי הוראות המפקח על הבנקים

להלן התפלגות נכסי סיכון ודרישות ההון בגין סיכון אשראי לפי קבוצות חשיפה (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 31 בדצמבר 2021		ליום 30 ביוני 2021		ליום 30 ביוני 2022		
דרישת הון ⁽³⁾	יתרות משוקללות של נכסי סיכון	דרישת הון ⁽²⁾	יתרות משוקללות של נכסי סיכון	דרישת הון ⁽⁴⁾	יתרות משוקללות של נכסי סיכון	קבוצת חשיפה
12	99	16	127	5	37	חובות של ריבוניות
70	556	45	359	61	487	חובות של ישויות סקטור ציבורי
184	1,475	162	1,296	227	1,818	חובות של תאגידים בנקאיים
36	287	33	267	103	825	חברות ניירות ערך
7,746	61,969	7,193	57,544	9,029	72,228	חובות של תאגידים
762	6,099	823	6,587	707	5,657	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
2,427	19,412	2,321	18,566	2,533	20,265	חשיפות קמעונאיות ליחידים
1,222	9,776	1,200	9,602	1,263	10,105	הלוואות לעסקים קטנים
11,749	93,992	10,996	87,968	12,233	97,867	משכנתאות לדיוור
1,052	8,417	1,012	8,095	1,136	9,089	נכסים אחרים
25,260	202,082	23,801	190,411	27,297	218,378	סך הכל

להלן נכסי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכון שוק, סיכון CVA וסיכון תפעולי (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 31 בדצמבר 2021		ליום 30 ביוני 2021		ליום 30 ביוני 2022		
דרישת הון ⁽³⁾	יתרות משוקללות של נכסי סיכון	דרישת הון ⁽²⁾	יתרות משוקללות של נכסי סיכון	דרישת הון ⁽⁴⁾	יתרות משוקללות של נכסי סיכון	סיכון שוק
284	2,268	335	2,681	230	1,843	סיכון CVA בגין נגזרים ⁽⁴⁾
66	529	51	406	134	1,071	סיכון תפעולי ⁽⁵⁾
1,729	13,831	1,660	13,281	1,811	14,491	
2,079	16,628	2,046	16,368	2,175	17,405	סך הכל
27,339	218,710	25,847	206,779	29,472	235,783	סך נכסי הסיכון

(1) דרישת ההון חושבה על פי שיעור של 12.5% מיתרות נכסי הסיכון. לפרטים בדבר הפחתת יחסי ההון המזעריים שהבנקים נדרשים לעמוד בהם במהלך העסקים הרגיל, בנקודת אחוז אחת, ראה ביאור 9 לדוחות הכספיים.

(2) דרישת ההון חושבה על פי שיעור של 12.5% מיתרות נכסי הסיכון.

(3) דרישת ההון חושבה על פי שיעור של 12.5% מיתרות נכסי הסיכון.

(4) Credit Value Adjustments, שערך לשווי שוק בגין סיכון אשראי של צד נגדי, בהתאם להוראות באזל III.

(5) הקצאת ההון בגין הסיכון התפעולי חושבה לפי הגישה הסטנדרטית.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

יחס המינוף

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס מינוף אשר אימצה את המלצות ועדת באזל לעניין יחס מינוף. יחס המינוף מבוסס באחוזים ומוגדר כיחס בין הון רובד 1 לבין סך החשיפות. סך החשיפות של הבנק הינו סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים, לעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. על פי ההוראה, תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. יחד עם זאת, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 250 בדבר התאמות הוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם ירוס הקורונה, אשר כוללת, בין היתר, הוראת השעה שפורסמה ב-15 בנובמבר 2020 לפיה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שנדרש מהבנק הוא 4.5%. לעניין הפחתת דרישות המינוף נקבע כי ההקלה תחול עד ליום 31 בדצמבר 2023 ובלבד שיחס המינוף של התאגיד הבנקאי לא יפחת מיחס המינוף ליום 30 ביוני 2022 או מיחס המינוף המזערי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מבניהם. ביום 15 במאי 2022 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר נוסף לפיו ההקלה תחול עד ליום 30 ביוני 2024 ובלבד שיחס המינוף של התאגיד הבנקאי לא יפחת מיחס המינוף ליום 31 בדצמבר 2023 או יחס המינוף המזערי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מבניהם. לפרטים נוספים ראה ביאור 9 לדוחות הכספיים. להלן יחס המינוף של הבנק:

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 ביוני	
2021	2021	2021	2022
21,969	21,783	23,567	
423,950	406,235	450,369	
באחוזים			
5.18	5.36	5.23	
4.50	4.50	4.50	
בנתוני המאוחד			
הון רובד 1			
סך החשיפות			
יחס מינוף			
יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים			
חברות בת משמעותיות			
בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאחדות שלו			
יחס מינוף			
יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים			
בנק אגוד לישראל בע"מ והחברות המאחדות שלו			
יחס מינוף			
יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים			

דיבידנד

מדיניות חלוקת דיבידנד

לפרטים בדבר מדיניות הדיבידנד המועדכנת של הבנק, לשנים 2021 עד 2025, ראה פרק דיבידנד בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2021.

חלוקת דיבידנד

להלן פרטים בדבר הדיבידנדים שחולקו על ידי הבנק החל משנת 2020 (בסכומים מדווחים):

יום ההכרזה	יום התשלום	דיבידנד למניה	שיעור דיבידנד מהרווח	סך הכל דיבידנד ששולם (מיליוני שקלים חדשים)
24 בפברואר 2020	11 במרץ 2020	74.89	0.40	176.0
סך הכל דיבידנד שחולק בשנת 2020⁽³⁾				
16 באוגוסט 2021	31 באוגוסט 2021	188.99	0.30 ⁽¹⁾	483.0
15 בנובמבר 2021	30 בנובמבר 2021	293.47	0.30 ⁽²⁾	752.7
סך הכל דיבידנד שחולק בשנת 2021⁽⁴⁾				
28 בפברואר 2022	15 במרץ 2022	105.89	0.40	271.6

(1) שיעור הדיבידנד מהרווח הנקי של שנת 2020.

(2) שיעור הדיבידנד מהרווח הנקי של תשע"א החודשים הראשונים של שנת 2021.

(3) סך הכל דיבידנד שחולק בגין רווחי שנת 2020 - 483.0 מיליוני שקלים חדשים.

(4) סך הכל דיבידנד שחולק בגין רווחי שנת 2021 - 752.7 מיליוני שקלים חדשים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2022

הכרזה על דיבידנד

ביום 15 באוגוסט 2022 החליט דירקטוריון הבנק לחלק דיבידנד בסכום של 315.9 מיליוני שקלים חדשים, 30% מרווחי הרבעון השני של שנת 2022, זאת, בהתאם למדיניות הדיבידנד של הבנק.

סכום הדיבידנד מהווה שיעור של 1230.2% מההון המונפק, דהיינו 123.02 אגורות לכל מניה בת 0.1 ש"ח ערך נקוב. היום הקובע לעניין תשלום הדיבידנד הינו 23 באוגוסט 2022 ויום התשלום הינו 30 באוגוסט 2022. סכום הדיבידנד הסופי למניה כפוף לשינויים עקב מימוש ניירות ערך המיררים של הבנק.

פעילות חוץ מאזנית אחרת

להלן התפתחות ביתרות הנכסים הכספיים החוץ מאזניים המוחזקים בעבור לקוחות קבוצת הבנק, לגביהם מספקת קבוצת הבנק שרותי ניהול, תפעול ו/או משמורת (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת					
31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני	2022	
2021	2021	2021	2021	2022	
(10.5)	(1.7)	545,852	496,939	488,710	ניירות ערך ⁽¹⁾
(0.1)	16.6	125,960	107,825	125,772	נכסי קופות גמל שהקבוצה מספקת להן שירותי תפעול
(6.9)	7.7	78,783	68,148	73,381	נכסים בנאמנות קבוצת הבנק
(12.5)	(8.9)	13,564	13,031	11,871	נכסי קרנות נאמנות שהבנק מספק להן שירותי תפעול
5.3	2.0	17,732	18,314	18,673	נכסים אחרים בניהול ⁽²⁾

(1) שווי תיקי ניירות ערך במשמרת הבנק המוחזקים על ידי לקוחות, כולל יתרות ניירות ערך של קופות גמל וקרנות נאמנות שהבנק מספק להן שירותי תפעול. יצוין כי יתרת פעילות הלקוחות המוצגת כוללת בנוסף ליתרת ניירות הערך של קרנות הנאמנות כאמור, גם את שווי יחידות ההשתתפות באותן קרנות המוחזקות על ידי לקוחות הבנק.

(2) לרבות:
- יתרות אשראי המגובות בפיקדונות שהחזרתם למפקיד מותנית בגביית יתרת האשראי. בגין יתרות אלה מקבל הבנק הכנסה ממרווח או מעמלות.
- הלוואות אחרות בניהול הבנק לרבות, הלוואות לדיור שהבנק מנהל ומתפעל בעבור אחרים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

מידע כספי לפי מגזרי פעילות

בהתאם להוראה הדיווח לציבור בנושא מגזרי פעילות פיקוחיים, נדרש הבנק לתת בדוחות הכספיים גילוי על מגזרי פעילות פיקוחיים בהתאם למתכונת אחידה ובת השוואה שקבע הפיקוח על הבנקים, כאשר השייך למגזר פעילות פיקוחי נקבע לרוב על פי מחזור הפעילות של הלקוח (מחזור מכירות שנתי או היקף הכנסות שנתי).

מגזרי הפעילות הפיקוחיים נחלקים למגזרי פעילות של אנשים פרטיים ומגזרי פעילות של לקוחות עסקיים שאינם פרטיים (לרבות גופים מוסדיים והניהול הפיננסי של הבנק).

אנשים פרטיים מוגדרים כיחידים שאין להם חבות לבנק או שהחבות שלהם מסווגת ל"אנשים פרטיים-הלוואות לדיור" ו-"אחר", בהתאם להגדרות סיווג סיכון האשראי לפי ענפי משק.

מגזרי הפעילות של הבנק ב"גישת ההנהלה" מבוססים על שיוך הלקוח ליחידה הארגונית האחראית בתקופה שחלפה.

לעומת זאת, פילוח הלקוחות למגזרי פעילות פיקוחיים מבוסס על הגדרות אחידות שנקבעו על ידי הפיקוח על הבנקים, כמפורט בביאור 12 לדוחות הכספיים.

קיים מתאם גבוה בין המאפיינים שקבעה ההנהלה לצורך שיוך לקוחות לחטיבה האחראית לבין ההגדרות הפיקוחיות.

יחד עם זאת, ייתכנו מצבים בהתאם ל"גישת ההנהלה" בהם השייך הסופי של הלקוח יתבסס על פרמטרים נוספים, לדוגמה: התמחות של יחידה מסוימת בסוגי פעילות של לקוחות או ניסיון שנצבר בעבודה עם הלקוח, המעניק יתרונות עסקיים ושירותיים לשייך הלקוח לחטיבה ספציפית.

לאור דרישת הפיקוח על הבנקים לדון ולנתח במסגרת דוח הדירקטוריון וההנהלה את מגזרי הפעילות הפיקוחיים, ולאור העובדה שקיים מתאם בין המגזרים ה"פיקוחיים" ל"גישת ההנהלה", יוצג המידע המגזרי (הכמותי והאיכותי) להלן, באופן תמציתי, לכל מגזר ומגזר באופן הבא:

הגדרה פיקוחית של המגזר.

הסבר להבדלים בין ההגדרה ה"פיקוחית" לבין אופן ניהול העסקים בפועל (ב"גישת ההנהלה").

תוצאות כספיות של המגזר (ב"גישה הפיקוחית").

לפרטים בדבר העקרונות על פיהם מיוחסות היתרות, ההכנסות וההוצאות ללקוחות ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

לפרטים ולתיאור המגזרים באופן מפורט, ראה פרק פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו בדוחות לשנת 2021.

מידע כספי לפי מגזרי פעילות פיקוחיים

להלן תמצית התוצאות הכספיות של מגזרי הפעילות הפיקוחיים (במיליוני שקלים חדשים):

רווח נקי		חלק מסך רווח נקי (באחוזים)	
מחצית ראשונה	מחצית ראשונה	מחצית ראשונה	מחצית ראשונה
2021	2022	2021	2022
אנשים פרטיים:			
משקי בית- הלוואות לדיור	521	534	(13.0)
משקי בית- אחר	(22)	(11)	(11.0)
בנקאות פרטית	37	43	(6.0)
סך הכל אנשים פרטיים	536	566	(30.0)
פעילות עסקית:			
עסקים קטנים וזעירים	296	279	17.0
עסקים בינוניים	70	66	4.0
עסקים גדולים	151	160	(9.0)
גופים מוסדיים	17	23	(6.0)
סך הכל פעילות עסקית	534	528	6.0
ניהול פיננסי	1,070	505	565.0
סך הכל פעילות בישראל	2,140	1,599	541.0
פעילות חוץ לארץ	67	65	2.0
סך הכל	2,207	1,664	543.0
			3.1
			32.6

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2022

מגזר משקי הבית

ההגדרה הפיקוחית

בהתאם להגדרה הפיקוחית, מגזר משקי בית כולל אנשים פרטיים, למעט לקוחות הנכללים במגזר בנקאות פרטית. כלומר המגזר לא כולל אנשים פרטיים עם יתרת נכסים פיננסיים הגבוהה מ-3 מיליוני שקלים חדשים. אנשים פרטיים מוגדרים כיחידים שאין להם חבות לבנק או שהחבות שלהם מסווגת ל"אנשים פרטיים - הלוואות לדירור" ו-"אחר", בהתאם להגדרות סיווג סיכון האשראי לפי ענפי משק.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

- לקוחות פרטיים מסוימים אשר סווגו למגזר בנקאות פרטית לפי גישת ההנהלה, מסווגים למגזר משקי הבית בגישת מגזרים פיקוחיים. ההבדל נובע בעיקר מהיקף הנכסים הפיננסיים של הלקוחות המשמש לסינון הלקוחות - רף הבנק לפיו נקבע סיווג הלקוח לפי גישת ההנהלה הוא 1 מיליוני שקלים חדשים ונמוך מההגדרה הפיקוחית.
- ככלל, לקוחות פרטיים משויכים למגזרי משקי הבית. לפי הגישה הפיקוחית, לקוחות פרטיים עם חבות גבוהה או בעלי מאפיינים עסקיים, מסווגים למגזרי הפעילות העסקיים ולא למגזר משקי הבית.

תוצאות הפעילות במגזר משקי הבית

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2021			2022		
במיליוני שקלים חדשים					
סך הכל	הלוואות לדירור	אחר	סך הכל	הלוואות לדירור	אחר
רווח ורווחיות					
1,809	1,091	718	2,008	1,212	796
-	-	-	-	-	-
411	72	339	440	67	373
2,220	1,163	1,057	2,448	1,279	1,169
סך ההכנסות					
(113)	(82)	(31)	84	52	32
1,501	432	1,069	1,565	443	1,122
832	813	19	799	784	15
286	279	7	268	263	5
546	534	12	531	521	10
רווח נקי :					
(23)	-	(23)	(32)	-	(32)
523	534	(11)	499	521	(22)
המינוס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי					
מאזן - סעיפים עיקריים:					
190,329	164,401	25,928	217,033	190,179	26,854
189,206	163,542	25,664	215,843	189,366	26,477
117,284	-	117,284	123,387	-	123,387
184,474	160,503	23,971	207,832	182,569	25,263
116,533	-	116,533	120,193	-	120,193
115,710	93,201	22,509	128,048	104,119	23,929
מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:					
1,512	1,036	476	1,654	1,160	494
226	-	226	297	-	297
71	55	16	57	52	5
1,809	1,091	718	2,008	1,212	796
סך הכל הכנסות ריבית נטו					

תרומת מגזר משקי הבית (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) לרווחי הקבוצה במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכמה ב-499 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 523 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן הגורמים העיקריים לשינוי בתרומת המגזר:

עיקר הגידול נובע מהמשך הצמיחה בפעילות מגזר הלוואות לדירור, גידול של כ-22 מיליארדי שקלים חדשים ביתרה הממוצעת של הלוואות לדירור, המשתקפת בגידול של כ-121 מיליוני שקלים חדשים בסעיף הכנסות המימו.

ומנגד נרשמו הוצאות בגין הפסדי אשראי של כ-52 מיליוני שקלים חדשים לעומת הכנסות של כ-82 מיליוני שקלים חדשים בסעיף זה בתקופה המקבילה אשתקד.

תרומת יתר פעילות משקי הבית (שאינה הלוואות לדירור) במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכמה בהפסד של 22 מיליוני שקלים חדשים, לעומת הפסד של 11 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

בסעיף ההכנסות נרשם גידול של כ-112 מיליוני שקלים חדשים, לצד הוצאות בגין הפסדי אשראי של כ-32 מיליוני שקלים חדשים, לעומת הכנסות של כ-31 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, המשקף גידול בהוצאה של כ-63 מיליוני שקלים חדשים בסעיף זה.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2021			2022		
במיליוני שקלים חדשים					
סך הכל	הלוואות לדיור	אחר	סך הכל	הלוואות לדיור	אחר
913	556	357	1,043	609	434
-	-	-	-	-	-
201	36	165	214	31	183
1,114	592	522	1,257	640	617
(83)	(59)	(24)	55	38	17
763	221	542	789	218	571
434	430	4	413	384	29
151	150	1	143	133	10
283	280	3	270	251	19
(12)	-	(12)	(20)	-	(20)
271	280	(9)	250	251	(1)
רווח ורווחיות					
סך הכל הכנסות ריבית, נטו					
הכנסות מימון שאינן מריבית					
עמלות והכנסות אחרות					
סך ההכנסות					
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי					
הוצאות תפעוליות ואחרות					
רווח לפני הפרשה למיסים					
הפרשה למיסים					
רווח לאחר מיסים					
רווח נקי :					
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי					
מאזן - סעיפים עיקריים:					
190,329	164,401	25,928	217,033	190,179	26,854
189,206	163,542	25,664	215,843	189,366	26,477
117,284	-	117,284	123,387	-	123,387
186,339	162,811	23,528	211,863	186,571	25,292
117,106	-	117,106	120,810	-	120,810
116,890	94,342	22,548	129,401	105,205	24,196
מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:					
763	525	238	833	582	251
111	-	111	180	-	180
39	31	8	30	27	3
913	556	357	1,043	609	434
סך הכל הכנסות ריבית נטו					

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2022

מגזר בנקאות פרטית

ההגדרה הפיקוחית

בהתאם להגדרה הפיקוחית, מגזר בנקאות פרטית כולל אנשים פרטיים אשר יתרת תיק הנכסים הפיננסיים שלהם בבנק (לרבות פיקדונות כספיים, תיקי ניירות-ערך ונכסים כספיים אחרים) עולה על 3 מיליוני שקלים חדשים.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

- לקוחות פרטיים מסוימים אשר סווגו למגזר בנקאות פרטית לפי גישת ההנהלה, מסווגים למגזר משקי הבית בגישת מגזרים פיקוחיים. ההבדל נובע בעיקר מהיקף הנכסים הפיננסיים של הלקוחות המשמש לסיווג הלקוחות - רף הבנק לפיו נקבע סיווג הלקוח לפי גישת ההנהלה הוא 1 מיליוני שקלים חדשים ונמוך מההגדרה הפיקוחית.
- מגזר בנקאות פרטית לפי גישת ההנהלה כולל גם עסקים שלהם היקפי נכסים נזילים, בסכומים העולים על 8 מיליוני שקלים חדשים. לקוחות אלה מסווגים למגזרי הפעילות העסקיים בגישת מגזרים פיקוחיים.

תוצאות הפעילות במגזר בנקאות פרטית

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2022	2021	2022	2021	
במיליוני שקלים חדשים				
53	42	30	19	רווח ורווחיות
-	-	-	-	סך הכל הכנסות ריבית, נטו הכנסות מימון שאינן מריבית עמלות והכנסות אחרות
14	35	8	19	סך ההכנסות
67	77	38	38	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי הוצאות תפעוליות ואחרות
-	(4)	1	(1)	רווח (הפסד) לפני הפרשה למיסים
11	16	6	5	הקטנת הפרשה למיסים
56	65	31	34	רווח נקי
19	22	11	12	
37	43	20	22	מאזן - סעיפים עיקריים:
151	212	151	212	אשראי לציבור (יתרת סוף)
151	209	151	209	אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)
24,029	21,393	24,029	21,393	פיקדונות הציבור (יתרת סוף)
123	265	130	223	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
22,273	20,829	22,763	21,163	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
71	123	69	63	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
1	1	-	-	מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:
50	37	29	18	מרווח מפעילות מתן אשראי
2	4	1	1	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
53	42	30	19	אחר
סך הכל הכנסות ריבית נטו				

תוצאות פעילות במגזר הבנקאות הפרטית (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכמו ברווח של 37 מיליוני שקלים חדשים, לעומת רווח של 43 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2022

מגזר עסקים זעירים וקטנים

ההגדרה הפיקוחית

מגזר עסקים זעירים וקטנים כולל עסקים בעלי מחזור פעילות שנתי קטן מ-50 מיליוני שקלים חדשים.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

- לקוחות עסקיים, שלהם היקפי נכסים נזילים בסכומים העולים על 8 מיליוני שקלים חדשים, משויכים למגזר בנקאות פרטית לפי גישת ההנהלה. לקוחות אלה מסווגים למגזר עסקים זעירים וקטנים, בהתאם למחזור פעילותם השנתי, לפי גישת מגזרים פיקוחיים.
- לקוחות עסקיים אשר משויכים כיום לבנקאות מסחרית לפי גישת ההנהלה, ומחזור הפעילות השנתי שלהם קטן מ-50 מיליוני שקלים חדשים, מסווגים למגזר עסקים זעירים וקטנים בגישה הפיקוחית.

תוצאות הפעילות במגזר עסקים זעירים וקטנים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
2022	2021	2022	2021
במיליוני שקלים חדשים			
רווח ורווחיות			
767	664	410	332
סך הכל הכנסות ריבית, נטו			
-	3	-	1
הכנסות מימון שאינן מריבית			
284	236	139	115
עמלות והכנסות אחרות			
1,051	903	549	448
סך ההכנסות			
25	(37)	12	(53)
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי			
575	511	295	257
הוצאות תפעוליות ואחרות			
451	429	242	244
רווח לפני הפרשה למיסים			
151	147	84	85
הפרשה למיסים			
300	282	158	159
רווח לאחר מיסים			
(4)	(3)	(2)	(1)
רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
296	279	156	158
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי			
מאזן - סעיפים עיקריים:			
34,493	29,140	34,493	29,140
אשראי לציבור (יתרת סוף)			
33,627	28,607	33,627	28,607
אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)			
55,875	48,538	55,875	48,538
פיקדונות הציבור (יתרת סוף)			
32,219	29,655	33,100	29,675
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור			
53,245	45,863	54,783	46,036
יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור			
29,092	27,389	29,956	27,183
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון			
מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:			
640	577	332	291
מרווח מפעילות מתן אשראי			
105	60	69	30
מרווח מפעילות קבלת פיקדונות			
22	27	9	11
אחר			
767	664	410	332
סך הכל הכנסות ריבית נטו			

תרומת מגזר עסקים קטנים וזעירים (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) לרווחי הקבוצה במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכמה ב-296 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 279 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

עיקר הגידול נובע מצמיחה בהיקף יתרות האשראי הממוצעות במגזר זה, צמיחה של כ-2.5 מיליארדי שקלים חדשים ביתרה הממוצעת של האשראי לציבור, המשקפת גידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי של כ-62 מיליוני שקלים חדשים.

במחצית הראשונה של שנת 2021 נרשמו הוצאות בגין הפסדי אשראי של כ-25 מיליוני שקלים חדשים, לעומת הכנסות של כ-37 מיליוני שקלים חדשים במחצית המקבילה אשתקד, אשר נובעת בעיקר מהתאמת היקף הפרשה הקבוצתית לצמיחה בתיק האשראי, לעומת התקופה המקבילה אשתקד בה הושפעה הפרשה בעיקר מהיציאה ההדרגתית ממשבר הקורונה.

הגידול בסעיפי העמלות וההכנסות האחרות, וההוצאות התפעוליות, נובע מגידול בפעילות השוטפת.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2022

מגזר עסקים בינוניים

ההגדרה הפיקוחית

מגזר עסקים בינוניים כולל עסקים בעלי מחזור פעילות שנתי גדול מ-50 מיליוני שקלים חדשים וקטן מ-250 מיליוני שקלים חדשים.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

- במגזר בנקאות מסחרית לפי גישת ההנהלה קיימים עסקים בעלי מחזורי פעילות שבין 30 ל-120 מיליוני שקלים חדשים. המשמעות היא שקיימים לקוחות מסוימים בבנקאות המסחרית (לפי גישת ההנהלה) אשר מחזור הפעילות שלהם קטן מ-50 מיליוני שקלים חדשים, המסווגים במגזר עסקים זעירים וקטנים לפי מגזרי פעילות פיקוחיים.
- מנגד, קיימים לקוחות עסקיים המסווגים למגזר בנקאות עסקית לפי גישת ההנהלה, בעלי מחזור פעילות שנתי נמוך מ-250 מיליוני שקלים חדשים, אשר משויכים למגזר עסקים בינוניים בגישה הפיקוחית.
- ככלל, בשנים האחרונות מסווגים לקוחות חדשים בהתאם להגדרה הפיקוחית כך שהמתאם בין גישת ההנהלה לגישה הפיקוחית כאמור לעיל, גדל.

תוצאות הפעילות במגזר עסקים בינוניים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2021	2022	2021	2022	
במיליוני שקלים חדשים				
85	110	170	203	רווח ורווחיות
-	(1)	-	(1)	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
32	25	58	51	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
117	134	228	253	עמלות והכנסות אחרות
4	24	20	25	סך ההכנסות
54	66	108	123	הוצאות בגין הפסדי אשראי
59	44	100	105	הוצאות תפעוליות ואחרות
21	15	34	35	רווח לפני הפרשה למיסים
38	29	66	70	הפרשה למיסים
				רווח נקי
				מאזן - סעיפים עיקריים:
10,119	11,476	10,119	11,476	אשראי לציבור (יתרת סוף)
9,905	11,219	9,905	11,219	אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)
16,357	13,908	16,357	13,908	פיקדונות הציבור (יתרת סוף)
9,885	11,759	9,627	11,036	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
16,921	14,114	16,101	14,438	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
11,715	13,342	11,770	13,207	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
				מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:
70	92	141	172	מרווח מפעילות מתן אשראי
11	16	22	26	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
4	2	7	5	אחר
85	110	170	203	סך הכל הכנסות ריבית נטו

תוצאות פעילות מגזר עסקים בינוניים (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכמו ברווח של כ-70 מיליוני שקלים חדשים, לעומת רווח של כ-66 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

עיקר הגידול ברווח מיוחס לפעילות המימון במגזר זה, הנובע מצמיחה של היתרה הממוצעת של האשראי לציבור בכ-1.4 מיליארדי שקלים חדשים. בסעיפי הוצאות בגין הפסדי אשראי והוצאות התפעוליות האחרות נרשמו שינויים לא מהותיים.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2022

מגזר עסקים גדולים

ההגדרה הפיקוחית

מגזר עסקים גדולים כולל עסקים בעלי מחזור פעילות שנתי גדול מ-250 מיליון שקלים חדשים.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

- במגזר בנקאות עסקית לפי גישת ההנהלה קיימים עסקים בעלי מחזורי פעילות הגדול מ-120 מיליון שקלים חדשים. המשמעות היא שיש לקוחות מסוימים בבנקאות העסקית (לפי גישת ההנהלה) אשר מחזור הפעילות שלהם קטן מ-250 מיליון שקלים חדשים, אשר מסווגים במגזר עסקים בינוניים בגישה הפיקוחית.
- גופים מוסדיים אשר מנוהלים בגישת ההנהלה במסגרת הבנקאות העסקית, מוצגים כמגזר נפרד במגזרי פעילות פיקוחיים.
- ככלל, בשנים האחרונות מסווגים לקוחות חדשים בהתאם להגדרה הפיקוחית, למעט גופים מוסדיים כאמור לעיל, כך שהמתאם בין גישת ההנהלה לגישה הפיקוחית כאמור לעיל, גדל.

תוצאות הפעילות במגזר עסקים גדולים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2021	2022	2021	2022	
במיליון שקלים חדשים				
				רווח ורווחיות
161	186	300	341	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
(2)	-	1	1	הכנסות מימון שאינן מריבית
39	44	77	100	עמלות והכנסות אחרות
198	230	378	442	סך ההכנסות
(92)	6	(57)	36	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
96	91	191	179	הוצאות תפעוליות ואחרות
194	133	244	227	רווח לפני הפרשה למיסים
68	46	84	76	הפרשה למיסים
126	87	160	151	רווח נקי
				מאזן - סעיפים עיקריים:
20,537	28,460	20,537	28,460	אשראי לציבור (יתרת סוף)
20,246	28,195	20,246	28,195	אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)
33,824	38,132	33,824	38,132	פיקדונות הציבור (יתרת סוף)
23,176	26,820	21,908	25,166	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
41,906	37,521	39,487	36,372	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
29,675	36,270	29,377	35,383	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
				מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:
129	147	253	276	מרווח מפעילות מתן אשראי
11	29	23	46	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
21	10	24	19	אחר
161	186	300	341	סך הכל הכנסות ריבית נטו

תרומת מגזר עסקים גדולים (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכמה ברווח של כ-151 מיליון שקלים חדשים, לעומת כ-160 מיליון שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

עיקר הגידול ברווח הנקי מיוחס לגידול בהכנסות המימון של כ-41 מיליון שקלים חדשים וגידול של כ-23 מיליון שקלים חדשים בסעיף העמלות והכנסות אחרות וזאת כתוצאה מצמיחה של כ-3.3 מיליארדי שקלים חדשים ביתרת האשראי הממוצעת, לצד גידול של כ-93 מיליון שקלים חדשים בגין הוצאות הפסדי אשראי, הנובע בעיקר מהתאמת ההפרשה הקבוצתית לצמיחה בתיק האשראי, לעומת התקופה המקבילה אשתקד בה הושפעה ההפרשה בעיקר מהיציאה ההדרגתית ממשבר הקורונה.

בסעיף ההוצאות התפעוליות והאחרות נרשמה ירידה של כ-12 מיליון שקלים חדשים, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

מגזר גופים מוסדיים

ההגדרה הפיקוחית

המגזר כולל קופות גמל, קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, קרנות סל, חברות ביטוח וחברי בורסה המנהלים כספי לקוחות.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

גופים מוסדיים מנהלים בגישת ההנהלה במסגרת הבנקאות העסקית ובמסגרת מגזר הניהול הפיננסי, ומוצגים כמגזר נפרד במגזרי פעילות פיקוחיים.

תוצאות הפעילות במגזר גופים מוסדיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2021	2022	2021	2022	
במיליוני שקלים חדשים				
				רווח ורווחיות
33	50	57	84	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
-	-	2	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
13	11	27	26	עמלות והכנסות אחרות
46	61	86	110	סך ההכנסות
(7)	(5)	(26)	(1)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
41	48	77	86	הוצאות תפעוליות ואחרות
12	18	35	25	רווח לפני הפרשה למיסים
4	6	12	8	הפרשה למיסים
8	12	23	17	רווח נקי
				מאזן - סעיפים עיקריים:
2,560	3,321	2,560	3,321	אשראי לציבור (יתרת סוף)
2,550	3,317	2,550	3,317	אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)
53,060	66,998	53,060	66,998	פיקדונות הציבור (יתרת סוף)
1,860	2,008	1,704	2,007	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
51,165	63,518	49,173	61,646	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
2,517	2,217	2,467	1,954	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
				מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:
7	7	12	14	מרווח מפעילות מתן אשראי
17	41	31	59	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
9	2	14	11	אחר
33	50	57	84	סך הכל הכנסות ריבית נטו

תרומת מגזר גופים מוסדיים (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכמה ברווח של כ-17 מיליוני שקלים חדשים, לעומת רווח של כ-23 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2022

מגזר ניהול פיננסי

ההגדרה הפיקוחית

מגזר ניהול פיננסי כולל את פעילות המסחר, ניהול הנכסים וההתחייבויות והשקעות ריאליות. פעילות למסחר - השקעה בניירות ערך למסחר, פעילות עשית שוק בניירות ערך, פעילות במכשירים נגזרים שאינם מיועדים לגידור ואינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, שאילת ניירות ערך למסחר, מכירה בחסר של ניירות ערך, שירותי חיתום של ניירות ערך. ניהול נכסים והתחייבויות - לרבות השקעה באיגרות חוב זמינות למכירה ובאיגרות חוב מוחזקות לפדיון, גידור באמצעות מכשירים נגזרים מגזרים, גידור ALM, גידור מטבעי של השקעות בחוץ לארץ. השקעות ריאליות - השקעה במניות זמינות למכירה ובחברות כלולות של עסקים. פעילות ניהול פיננסי אחרת - שירותי ניהול, תפעול, נאמנות ומשמורת לבנקים, מכירה וניהול תיקי אשראי.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

גופים מוסדיים אשר מנהלים בגישת ההנהלה במסגרת מגזר הניהול הפיננסי, מוצגים כמגזר נפרד במגזרי פעילות פיקוחיים.

תוצאות הפעילות במגזר ניהול פיננסי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2021	2022	2021	2022	
במיליוני שקלים חדשים				
				רווח ורווחיות
441	553	584	1,016	סך הכל הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו
64	164	246	279	הכנסות מימון שאינן מריבית
109	121	221	594	עמלות והכנסות אחרות
614	838	1,051	1,889	סך ההכנסות
-	-	-	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
104	129	234	255	הוצאות תפעוליות ואחרות
510	709	817	1,634	רווח לפני הפרשה למיסים
176	245	279	548	הפרשה למיסים
334	464	538	1,086	רווח לאחר מיסים
1	1	(11)	2	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
335	465	527	1,088	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(12)	(8)	(22)	(18)	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
323	457	505	1,070	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
				מאזן - סעיפים עיקריים:
12,597	13,403	12,161	13,041	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
				מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:
-	-	-	-	מרווח מפעילות מתן אשראי
-	-	-	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
441	553	584	1,016	אחר
441	553	584	1,016	סך הכל הכנסות ריבית נטו

תוצאות פעילות מגזר הניהול הפיננסי (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכמה ברווח של כ-1,070 מיליוני שקלים חדשים, לעומת רווח של כ-505 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

עיקר הגידול נובע מגידול בהכנסות המימון, בעיקר כתוצאה מהשפעת מדד המחירים לצרכן, והשפעת רישום חשבונאי של נגזרים לפי שווי הוגן. ראה גם ניתוח ההתפתחות בהכנסות המימון בפרק התפתחותי מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח הכולל האחר.

כמו כן, כוללות ההכנסות האחרות במגזר זה רווחי הון ממימוש נכסי נדל"ן במחצית הראשונה של שנת 2022, בסך של כ-279 מיליוני שקלים חדשים. לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2022

פעילות חוץ לארץ

ההגדרה הפיקוחית

פעילות הבנק בחוץ לארץ מוצגת בנפרד ונחלקת לפעילות של אנשים פרטיים ופעילות עסקית.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

לקוחות עסקיים ופרטיים בסניפי חוץ לארץ שסווגו למגזרי הפעילות השונים בהתאם לגישת ההנהלה, סווגו למגזר פעילות חוץ לארץ בגילוי על מגזרי פעילות פיקוחיים.

לקוחות עסקיים ופרטיים בסניפי חוץ לארץ מוצגים כמגזר נפרד במגזרי פעילות פיקוחיים ומנוהלים בגישת ההנהלה במסגרת מגזרי הפעילות השונים - בעיקר בנקאות פרטית ועסקית.

תוצאות הפעילות בחוץ לארץ

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2021	2022	2021	2022	
במיליוני שקלים חדשים				
				רווח ורווחיות
51	71	100	125	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
3	13	3	14	הכנסות מימון שאינן מריבית
16	12	22	17	עמלות והכנסות אחרות
70	96	125	156	סך ההכנסות
(8)	14	(10)	17	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
13	18	36	36	הוצאות תפעוליות ואחרות
65	64	99	103	רווח לפני הפרשה למיסים
23	22	34	36	הפרשה למיסים
42	42	65	67	רווח נקי
				מאזן - סעיפים עיקריים:
3,544	5,937	3,544	5,937	אשראי לציבור (יתרת סוף)
3,513	5,881	3,513	5,881	אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)
3,935	5,555	3,935	5,555	פיקדונות הציבור (יתרת סוף)
3,347	4,965	3,384	4,669	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
3,977	5,037	4,192	4,766	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
4,717	6,385	4,736	6,136	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
				מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:
1	3	28	99	מרווח מפעילות מתן אשראי
-	(2)	3	4	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
50	70	69	22	אחר
51	71	100	125	סך הכל הכנסות ריבית נטו

תרומת הפעילות בחוץ לארץ לרווחי הקבוצה במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכמה בכ-67 מיליוני שקלים חדשים, לעומת כ-65 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

עיקר השינוי הושפע מגידול בתרומת המגזר על רקע גידול בהיקף יתרות האשראי הממוצעות במגזר המשתקף בגידול של כ-25 מיליוני שקלים חדשים בהכנסות מימון המקוזז בגידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי בכ-27 מיליוני שקלים חדשים, לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2022

חברות מוחזקות עיקריות

תרומת החברות המוחזקות לרווח הנקי מפעולות רגילות, הגיעה במחצית הראשונה של שנת 2022 ל-333 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 212 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. נתונים אלה כוללים השפעות של שינויים בשערי החליפין על יתרות ההשקעה בחברות המוחזקות בחוץ לארץ, המכוסים בבנק עצמו.

ללא השפעת הפרשי שער כאמור לעיל, הסתכמה תרומת החברות המוחזקות ב-313 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 215 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, ראה הסבר בחברות המוחזקות להלן.

בנק אגוד לישראל בע"מ (להלן: "בנק אגוד")

בנק אגוד הינו תאגיד בנקאי הפועל בהתאם לרישיון 'בנק' לפי הוראות חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981. ביום 30 בספטמבר 2020 הושלמה העסקה בין בעלי השליטה בבנק אגוד לבין בנק מזרחי טפחות בה נרכשו מניות בנק אגוד שבידי בעלי השליטה, בתמורה להנפקת מניות של מזרחי טפחות, והושלמה רכישת המניות מיתר בעלי המניות. החל ממועד זה מחזיק הבנק במלוא הון המניות של בנק אגוד, ובכך מתקיימת שליטה של הבנק בבנק אגוד. לפרטים, ראה ביאור 35 לדוחות הכספיים לשנת 2021.

תרומת בנק אגוד לרווחי הקבוצה במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכמה ב-227 מיליוני שקלים חדשים (רווחי בנק אגוד כוללים, מלבד הרווח השוטף, גם רווחי הון ממימוש נכסים), וכן 108 מיליוני שקלים חדשים בגין יתרת זכות נדחית שנרשמה בגין רכישת אגוד ומוכרת ברווח והפסד על פני 5 שנים החל מהרבעון הרביעי של שנת 2020.

סך המאזן המדווח של בנק אגוד ליום 30 ביוני 2022 הסתכם ב-26,506 מיליוני שקלים חדשים, לעומת ב-34,620 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2021, קיטון של 8,114 מיליוני שקלים חדשים (23.4%). יתרת האשראי לציבור, נטו המדווחת ליום 30 ביוני 2022 הסתכמה ב-13,875 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 18,592 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2021, קיטון של 4,717 מיליוני שקלים חדשים (25.4%), יתרת פיקדונות הציבור המדווחת ליום 30 ביוני 2022 הסתכמה ב-8,331 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 24,822 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2021, קיטון של 16,491 מיליוני שקלים חדשים (66.4%), כתוצאה מהעברה הדרגתית של פעילות האשראי ופיקדונות הציבור מבנק אגוד למזרחי טפחות.

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ (להלן: "בנק יהב")

בנק יהב הינו תאגיד בנקאי הפועל בהתאם לרישיון 'בנק' לפי הוראות חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981. חלקה של הקבוצה ברווח הנקי של בנק יהב במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכם ב-53 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 48 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. תשואת הרווח הנקי על ההון של בנק יהב בחישוב שנתי, הגיעה במחצית הראשונה של שנת 2022 ל-11.9%, לעומת תשואה של 11.2% בתקופה המקבילה אשתקד.

סך המאזן של בנק יהב ליום 30 ביוני 2022 הסתכם ב-35,625 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 33,759 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2021, גידול של 1,866 מיליוני שקלים חדשים (5.5%). יתרת האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2022 הסתכמה ב-11,600 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 11,129 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2021, גידול של 471 מיליוני שקלים חדשים (4.2%). יתרת פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2022 הסתכמה ב-31,789 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 29,991 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2021, גידול של 1,807 מיליוני שקלים חדשים (6.0%).

טפחות סוכנות לביטוח (1989) בע"מ (להלן: "טפחות סוכנות לביטוח")

טפחות סוכנות לביטוח היא סוכנות ביטוח בבעלות מלאה של הבנק, העוסקת במכירת פוליסות ביטוחי החיים ופוליסות ביטוחי הנכסים של לקוחות המבצעים משכנתאות בבנק. הרווח הנקי של טפחות סוכנות לביטוח במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכם ב-34 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 33 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

תשואת הרווח הנקי על ההון העצמי הגיעה במחצית הראשונה של שנת 2022 ל-5.3% לעומת תשואה של 5.5% בתקופה המקבילה אשתקד.

חברות מוחזקות אחרות הפועלות בישראל

חברות מוחזקות אחרות הפועלות בישראל הנמצאות בשליטתו המלאה של הבנק ונשענות על תשתית הבנק, תרמו לרווח הנקי של הקבוצה במחצית הראשונה של שנת 2022 כ-7 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 11 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

השקעות במניות

הבנק מנהל השקעות נוסטרו במניות. מניות שבהן השקיע הבנק כאמור, מוצגות כמניות שאינן למסחר וכמניות וניירות ערך אחרים במסגרת תיק ניירות הערך של הבנק ובמסגרת ההשקעה בחברות כלולות, כאשר לבנק השקעה מהותית בתאגיד.

במסגרת ההשקעות (אשר אינן סחירות ולא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין) מוצגות ככלל לפי עלות (בניכוי ירידת ערך) המותאמת לשינויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק. יתר ההשקעות (סחירות וקיים לגביהן שווי הוגן) מוצגות בהתאם לערכי השוק שלהן ושינויים בשווי ההוגן אשר טרם מומשו, מוכרים בדוח רווח והפסד.

השקעות הבנק במניות הסתכמו ליום 30 ביוני 2022 ב-821 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 795 ו-659 מיליוני שקלים חדשים ליום 30 ביוני 2021 וליום 31 בדצמבר 2021, בהתאמה. השקעות הבנק נטו במניות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2022 בהפסד של 33 מיליוני שקלים חדשים, לעומת רווחים של 96 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

לפרטים בדבר השקעה במניות שאינן למסחר ראה ביאור 5 לדוחות הכספיים.

סקירת הסיכונים

פרק זה כולל סקירה תמציתית וניתוח ההתפתחויות של הסיכונים העיקריים שהבנק נחשף אליהם. ככל שנדרש, יש לעיין בפרק זה ביחד עם פרק סקירת הסיכונים שנכלל בדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים לשנת 2021. דוח סיכונים מפורט הכולל את דרישות הגילוי של הנדבך השלישי של באזל ומידע נוסף על הסיכונים שניתן על פי המלצות הועדה ליציבות פיננסית (FSB-ה), מפורסם באתר האינטרנט של הבנק.

התפתחויות בסיכונים ואופן ניהולם

הפעילות העסקית השוטפת של הקבוצה במגוון המוצרים והמכשירים הפיננסיים המאזניים והחץ מאזניים חושפת את הקבוצה למגוון סיכונים פיננסיים ושיאנים פיננסיים שהתמשותם מהווה פוטנציאל לפגיעה בתוצאות הפיננסיות שלו או בתדמיתו. הסיכונים הפיננסיים המרכזיים אותם מנהל הבנק הינם: סיכונים אשראי, לרבות סיכון הריכוזיות, סיכון נזילות וסיכונים שוק וריבית. לצד הסיכונים הפיננסיים, פעילות הבנק כרוכה בסיכונים שאינם פיננסיים כגון: סיכונים ציוד ורגולציה, סיכונים תפעוליים, סיכון טכנולוגיית המידע, סיכונים אבטחת מידע וסייבר, סיכונים משפטיים, סיכון מוניטין וסיכונים נוספים, כגון סיכונים אקלים וסביבה, סיכון מודל עסקי והתחרות בענף. מדיניות ניהול ובקרת הסיכונים בתחומים השונים מיועדת לתמוך בהשגת היעדים העסקיים של הקבוצה תוך הגבלת החשיפה לסיכונים אלה. תהליכי ניהול ובקרת הסיכונים בבנק ובקבוצה נועדו לזהות, לנהל, לנטר, לכמת ולהפחית את כלל הסיכונים המהותיים הגלומים בפעילותו ולתמוך בהשגת יעדיו העסקיים.

ברבעון השני של שנת 2022, לא חל שינוי בהערכת הסיכונים ובפרופיל הסיכון של הבנק. רמת הסיכון נותרו ללא שינוי ביחס לרבעונים הקודמים.

ברבעון השני של שנת 2022, רמת ההשפעה הכוללת של סיכון אשראי ושל הסיכון בגין איכות לווים וביטחונות נותרה ברמה בינונית, חלה ירידה בהשפעות הנובעות ממגירת הקורונה על הפעילות הכלכלית העולמית ובישראל. אך עדיין קיימת אי ודאות בנוגע להתפשטות עתידית של הנגיף, מאפייניו בעתיד והשלכותיו העתידיות הפוטנציאליות על הפעילות העסקית והכלכלית, הבנק ממשיך לעקוב אחר ההשפעות. עם זאת, התמשכות מלחמת רוסיה אוקראינה, והשינויים המאקרו כלכליים בארץ ובעולם, מגבירים את חוסר הוודאות בשוק. שיעורי הריבית ממשיכים לעלות, וצפויים להמשיך ולעלות עד לסוף השנה. כמו כן, שיעור האינפלציה בארץ ובעולם, מוסיף להיות גבוה וזאת בעיקר, בשל העלייה במחירי האנרגיה והסחורות בעולם. שינויים אלו, עלולים להשפיע גם על פעילות הבנק, לייקר את האשראי, ולהשפיע על ניהול הסיכון האשראי. עקב אי הוודאות בנוגע להתפתחויות בסביבת המאקרו והיקף ההשפעה שלהם על הבנק, סיכון האשראי נותר ברמה בינונית. הבנק מנתח ומנטר את ההשפעה הפוטנציאלית של שינויים אלה על פעילות הבנק באופן שוטף.

משבר הקורונה

במהלך הרבעון השני, המשיך הבנק להתמודד עם אירוע הקורונה ושמירה על הנחיות עבודה כנגזרת מהנחיות משרד הבריאות ובנק ישראל, בין היתר: שמירה על היגיינה וריחוק חברתי, חציצה בעמדות קבלת קהל, המשך עבודה מרוחק בהתאם לצורך באמצעות תהליך סדור ומהיר ועוד.

הבנק נמצא במוכנות גבוהה להמשכיות עסקית בחירום, ברבעון השני של שנת 2022, פעל הבנק בהמשכיות העסקית במסגרת כוונות שגרה. רמת הכוונות עלתה למוגברת ברבעון הראשון של שנת 2022, עם האצת התפשטות זן האומיקרון. בחודש אפריל, עם הירידה בהיקף התחלואה והפחתת ההגבלות בהתאם למדיניות משרד הבריאות, הוריד הבנק את רמת הכוונות למצב שגרה. יחד עם זאת הבנק ממשיך לעקוב ולנטר אחר מצב התחלואה בבנק ושומר את כל מערכי החרום ערוכים במידה ותהיה התפרצות מחודשת.

משבר רוסיה - אוקראינה

בחודש פברואר 2022 החלה מלחמת רוסיה אוקראינה. התמשכות המלחמה, הביאה לתנודות בשווקים ולעלייה במחירי האנרגיה והסחורות בעולם. קיימת אי וודאות בנוגע להמשך התפתחות המלחמה השלכותיה על השווקים ועל הפעילות הכלכלית, לרבות של לקוחות הבנק. הנהלת הבנק עוקבת אחר ההתפתחויות, ותנקוט בפעולות ככל שתידרשנה. הבנק עוקב אחר רשימות הסנקציות (בכלל זה הסנקציות הסקטוריות) שפורסמו בקשר עם עימות זה על ידי ארצות הברית, האיחוד האירופי ואנגליה, ומיישם אותן, כחלק ממדיניות ניהול הסיכון שלו.

מיזוג אגוד

ביום 30 בספטמבר 2020 הושלמה הצעת רכש חליפין למניות בנק אגוד, תהליך המיזוג הינו מהותי, בהיקף נרחב ובעל מורכבות רבה, ונושא בחובו מגוון רחב של סיכונים. תהליך המיזוג החל ברבעון הרביעי של שנת 2020, ומבוצע באמצעות מספר צוותי עבודה נרחבים משותפים לבנק מזרחי טפחות ולבנק אגוד וניהול מקיף של ועדת היגוי בראשות המנהל הכללי של הבנק, מנהלות לביצוע תוכנית המיזוג, ועדת דירקטוריון ייעודית שהוקמה על מנת לעקוב אחר התהליך. ניהול הסיכונים הינו חלק אינטגרלי ודינמי בכל צוותי העבודה, כאשר מנהל הסיכונים הראשי של הקבוצה בוחן ומתכלל את כלל הסיכונים תהליך המיזוג והאמצעים הננקטים להפחתת וניהול הסיכון. החטיבה לבקרת סיכונים והביקורת הפנימית של הבנק מלווים באופן שוטף את תהליך המיזוג ומבצעים תהליכי בקרה והפקות לקחים.

ליווי תהליך המיזוג כולל ניהול שוטף של מפת הסיכונים, ביצוע בקורות תפעוליות מקיפות של הקו שני ובחינה שוטפת רבעונית של סטטוס כלל הבקורות הרחבות המבוצעות בקווי ההגנה השונים בבנק מזרחי טפחות ובבנק אגוד. כמו כן, מבוצע על ידי בקרת סיכונים תהליך הפקת לקחים מקיף בסיום כל סבב הסבה, מסקנות התהליך מובאות לדיון בהנהלת הבנק, בוועדת הדירקטוריון למיזוג אגוד.

במסגרת ההיערכות למיזוג, פועלים שני הבנקים, החל מהרבעון השני של שנת 2021, להסבת לקוחות מאגוד אל הבנק, וכן להעברת הפעילויות השונות של אגוד אל הבנק. כפועל יוצא מהמיזוג, נסגרו רוב הסניפים.

לבנק אגוד התקשרות רבת שנים עם בנק לאומי לקבלת שירותי מחשוב ותפעול אשר הוארך מעת לעת. ביום 12 במאי 2020 אישר דירקטוריון בנק אגוד התקשרות בתוספת להסכם, בהתאם לתוספת זו נקבעו בין הצדדים, בין היתר, כי תוקפו של ההסכם יוארך עד ליום 31 בדצמבר 2022.

בחטיבת הטכנולוגיה מונהלת תכנית ובה פרויקטים רבים שתכליתם העברת הפעילות של בנק אגוד מבוססת מערכות בנק לאומי ובנק אגוד ושילובם במערכות הבנק. פרויקטים אלה כוללים הסבת לקוחות, מוצרים, מידע היסטורי, דיווחים ועוד.

הבנק מנהל את פרויקט המיזוג באופן מופרד מעסקיו השוטפים ובצורה מדורגת, במטרה לאפשר עמידה ביעדי תוכנית העבודה במקביל לתהליך המיזוג.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2022

עדכון להוראת ניהול בנקאי תקן 451 בנושא נהלים למתן הלוואות לדיור

ביום 31 בינואר 2022 פרסם בנק ישראל עדכון בנושא נהלים למתן הלוואות לדיור (תיקון להוראת ניהול בנקאי תקן 451), זאת במטרה להגביר את השקיפות ולסייע ללקוחות לקבל החלטה מושכלת בתהליך נטילת המשכנתא. עדכון ההוראה מתייחס למספר היבטים הכוללים: פשוטות שתגביר את ההבנה של הלקוח, שקיפות ואחידות המידע ללקוח שתאפשר יכולת השוואה בין הצעות מבנקים שונים, כלים מקוונים לשימוש הלקוח וקיצור זמני הודעה על אישור עקרוני.

ההוראה מגדירה 3 סלים אחידים אותם נדרשים התאגידים הבנקאיים להציע ללקוחות, באישור העקרוני ובנוסף רשאי הבנק להציע מסלול נוסף (אחד או יותר ללא הגבלה מצד בנק ישראל). בהתאם לשיקול דעת הבנק לתמהיל המתאים ללקוח. כמו כן התיקונים להוראה כוללים הנחייה לתאגידים הבנקאיים להעמיד לרשות הציבור מחשבון מקוון המאפשר ביצוע סימולציות של תמהילים שונים של הלוואות בטווחי זמן שונים לרבות של המסלולים האחידים שנקבעו בהוראה, לצורך קבלת אומדן של השפעת השינויים בתמהיל הלוואה על סכום החזר החודשי ועל הסכום הכולל שישולם עד סוף תקופת הלוואה. חישוב החזרים בהלוואה יכול אומדן השפעות אינפלציה ועדכוני ריבית במסלולי ריבית המשתנה, בהתאם לתחזיות הנגזרות משוק ההון בהתייחס להתפתחות העתידית של פרמטרים אלה.

תחילתם של התיקונים להוראה זו הינם ביום 31 באוגוסט 2022, והבנק נערך ליישום ההוראה, בהיבטים השונים העסקיים והתפעוליים.

תיאור הסיכונים

הבנק עוסק בפעילות בנקאית מסחרית (עסקית וקמעונאית) ובפעילות משכנתאות, אשר בה מוביל הבנק את מערכת הבנקאות בישראל. סיכון האשראי הוא הסיכון המרכזי בפעילות התאגידים הבנקאיים. בבנק מוטב סיכון זה לפעילות האשראי הקמעונאית ובפרט האשראי לדיור, פעילות המאופיינת ברמת סיכון נמוכה יחסית. הבנק מנטר ומנהל את סיכונים תיק האשראי במגוון כלים, לרבות פיתוח והטמעה של מודלים פנימיים להערכת דירוג האשראי של הלקוח. ראה בהרחבה בפרק סיכון האשראי להלן.

בתחום העסקי הבנק פועל תוך ביצוע שוטף של הערכות סיכון ברמת הלקוח וברמת הענף והמשק כולו (ריכוזיות ענפית). הפעילות בתחום זה מושפעת בשנים האחרונות מהרחבת פעילותם של הגופים המוסדיים וחברות הביטוח הממוקדות במתן אשראי בהיקפים משמעותיים ולזמן ארוך. בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים הדרישה הרגולטורית המזערית ליחס כיסוי הנזילות הינה 100%. הבנק נמצא ביחסי נזילות גבוהים, עם מרווחי ביטחון הולמים וכן במבנה מקורות יציב.

חשיפת הבנק לפעילות בחוץ לארץ היא נמוכה וכן, פעילותו בתחום השקעות הנוסטרו, אשר נועדה ברובה להשקעת עודפי הנזילות, הינה בנכסים איכותיים עם סיכון אשראי מזערי.

ההתפתחויות הטכנולוגיות והעלייה ברמת התחכום של הגורמים הפועלים בתחום מתקפות הסייבר, מעלה את רמת הסיכון ובמקביל את עצימות הניהול והניטור של הסיכונים התפעוליים, סיכונים טכנולוגיים המידע וסיכונים אבטחת המידע והסייבר.

לבנק מסגרת נרחבת לניהול ובקרת הסיכונים אליהם הוא נחשף, הכוללת מבנה ארגוני תומך בניהול ובקרת סיכונים אלה. ניהול הסיכונים בקבוצה מתבצע בראייה כוללת של פעילות הבנק בארץ ובשולחות חוץ לארץ, באופן שוטף בהתאם להנחיות בנושא ניהול ובקרת סיכונים שקבע הפיקוח על הבנקים בהוראות ניהול בנקאי תקן, ובפרט, הוראה מספר 310 של בנק ישראל - "ניהול סיכונים", ובהתאם למסגרת שהותוותה בנדבך השני של באזל, כולל השינויים הנדרשים עם כניסת באזל III לתוקף.

דירקטוריון הבנק והועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון אחראים להתוות את העקרונות הנדרשים לניהול ובקרת הסיכונים השונים אליהם חשוף הבנק במסגרת פעילותו, כולל התווית אסטרטגית סיכון וקביעת תיאבון הסיכון בהתאמה לאסטרטגיה הכוללת של הבנק, וכן לפקח אחר עמידת הבנק בעקרונות ובתיאבון הסיכון שקבע.

הנהלת הבנק מחויבת לניהול שוטף של הסיכונים המהותיים העומדים בפני הבנק, וליישום העקרונות שנקבעו על ידי דירקטוריון הבנק לטיפול בסיכונים אלה.

לבנק תהליך מוסדר למיפוי וזיהוי הסיכונים הכרוכים בפעילותו, הנקבעים לפי סף מהותיות, המבוסס במונחי שיעור מההון של הבנק. עקרונות הטיפול בסיכונים המהותיים השונים כפי שזוהו ומופו, לרבות, תיאבון הסיכון, אופן המדידה, הניהול והמזעור של כל סיכון, מעוגנים במסמכי מדיניות ייעודיים.

תיאור תיאבון הסיכון וניהול הסיכונים

תיאבון הסיכון מגדיר את רמת הסיכון הכוללת שהבנק מוכן לקחת על עצמו ומהווה קביעה ברמת-על. תיאבון הסיכון מגדיר היכן הבנק רוצה להימצא במונחים של תשואה (תמורה/תועלת) מול סיכון (עלות) במבט צופה פני עתיד. תיאבון הסיכון של הבנק נקבע לכל הסיכונים המהותיים באמצעות מגבלות כמותיות ואיכותיות, כאשר המגבלות הכמותיות מוגדרות ברובן כשיעור של הון עצמי רובד 1 של הבנק. עבור מרבית הסיכונים נקבעו מגבלות למצב שוק רגיל, וכן למצב קיצון, וזאת בהסתמך על תוצאות תרחישי הקיצון השונים שעורך הבנק ובהתאם לאסטרטגיית הסיכון ועקרונות היסוד של התוכנית האסטרטגית והעסקית של הבנק ועל רמת הנזילות וההון הנדרשת לעמידה ביעדים האסטרטגיים. בכל שנה, מאתגר תיאבון הסיכון על ידי מנהל הסיכונים הראשי, ההנהלה והדירקטוריון, לנוכח היעדים העסקיים שנקבעו בתוכניות העבודה, בהתאם לתוכנית האסטרטגית, לפרופיל הסיכון ולתוצאות תהליך הערכת ניהול הסיכונים האיכותי שמבצעים המנהלים בבנק. התהליך נועד לבחון את רמת הסיכונים השונים והצפי לכיוון התפתחותם במהלך השנה העוקבת. כתוצאה מכך, נתמכת האסטרטגיה העסקית של הבנק על ידי מסגרת תיאבון סיכון מתאימה, תוך כדי ניטור שוטף של פרופיל הסיכון והתראה במקרה שפרופיל הסיכון מגיע לגבולות תיאבון הסיכון שנקבע.

השימוש בתרחישי קיצון במסגרת ניהול הסיכונים

תרחישי קיצון הינם טכניקות לניהול סיכונים המשמשות להערכת החשיפה של הבנק לסיכונים, הן בראייה נוכחית והן בראייה צופה פני עתיד. תרחישי הקיצון מאפשרים הבנה של השפעת אירועי קיצון מסוגים שונים על יציבות הבנק, ומהווים כלי נוסף, משלים ואינטגרלי לגישות, למדדים ולמודלים לניהול הסיכונים. תוצאות תרחישי הקיצון משמשות את הבנק לאתגור תיאבון הסיכון ותכנון ההון, זיהוי מוקדי סיכון מהותיים וחולשות בתיק, כלי תומך לקבלת החלטות עסקיות ומהוות אמצעי משלים למדידת סיכונים במודלים כמותיים לזיהוי סיכונים שאינם במודלים. לבנק מגוון רחב של מתודולוגיות לביצוע תרחישי קיצון, המחושבים על מנת לאמוד את פוטנציאל פגיעת הסיכונים השונים ביעדי העסקיים והפיננסיים של הבנק.

השימושים העיקריים של תרחישי הקיצון והעקרונות לקביעתם מעוגנים במסמך מדיניות מסגרת כללית לניהול ובקרת סיכונים. הבנק עושה שימוש נרחב בתוצאות תרחישי הקיצון על מנת לאמוד את פוטנציאל פגיעת הסיכונים השונים ביעדי העסקיים והפיננסיים, במסגרת תהליך תכנון ההון המהווה חלק ממסמך ה-ICAAP.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2022

תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process)

ה-ICAAP הינו תהליך להערכת ההון הפנימי (הנדבך השני במסגרת הערכת ההון בהתאם להוראות באזל) שנועד להבטיח, כי רמת ההון הכוללת של הבנק, תואמת את פרופיל הסיכון שלו, יעדי ההון שקבע ויעדי העסקים בהתאם לתוכנית העבודה ותכנון ההון השוטף. זאת הן במהלך עסקים רגיל והן בתרחשי קיצון. כמו כן, במסגרת נדבך זה, מתקיימים תהליכי הערכה איכותיים לרמת הסיכונים השונים, איכות ניהולם, בניית מפת הסיכונים וזיהוי מוקדי הסיכון.

מסמך ה-ICAAP, נדון בהרחבה ומאושר בהנהלת הבנק, בוועדות הדירקטוריון (ועדה לניהול סיכונים וועדת הביקורת) ובמליאת הדירקטוריון. המסמך הוגש בסוף שנת 2021 לבנק ישראל וכולל התייחסות איכותית וכמותית לכלל היבטי הסיכון של הבנק.

מסמך זה כולל מספר פרקים שנועדו לתאר את הממשל התאגידי של ניהול הסיכונים בבנק, ניתוח תמציתי איכותי וכמותי של הסיכונים המהותיים לבנק, יעדי ההון, פרופיל הסיכון הנוכחי ובראייה לשנת 2021, וההתפתחויות שחלו במהלך השנה בהתאם לתהליך הערכת סיכונים עצמית והצגת מפת סיכונים כוללת של הבנק. יצוין כי תכנון ההון והערכת הסיכונים במסגרת מסמך ה-ICAAP השנתי כוללים את השפעות מיזוג בנק אגוד, וכן התייחסות לפרופיל הסיכון הפרטני של אגוד, כחלק מראיית הסיכון הקבוצתית.

החלק המרכזי במסמך ה-ICAAP הינו תהליך תכנון ההון הפנימי שנועד לאופק תכנון של שלוש שנים קדימה, מיום 30 ביוני 2021 ועד ליום 30 ביוני 2024. במסגרת זו, חושבה הקצאת ההון הנדרשת, בגין כל אחד מהסיכונים, החל מדרישות הנדבך הראשון, בתוספת ההון הנדרש בגין הנדבך השני. הנדבך השני כולל הקצאת הון בגין סיכונים שאינם מופיעים בנדבך הראשון. כגון: סיכונים ריכוזיים אשראי וסיכון ריבית בתיק הבנקאי וכן, הקצאות הון נוספות בגין סיכונים שנכללים בנדבך הראשון אך להערכת הבנק נדרשת תוספת הקצאת הון בגינם. הקצאת ההון מחושבת במצב של שגרה וכן בתרחשי קיצון. תרחשי קיצון מבוצעים בתדירות משתנה, בעוצמות וברמות שונות, החל מביצוע תרחישים ברמה של הסיכון הבודד, תרחיש מערכת הובחן התממשות של מספר סיכונים במקביל, המבוסס על התרחיש האחד של בנק ישראל, וכלה בביצוע תרחישי איום. התרחישים נועדו לוודא כי יש בידי הבנק כריות הון מספקות כדי לשרוד גם בתרחיש איום, תרחישים עם השפעה בעוצמה גבוהה והסתברות מזערית להתרחשות, וכי הבנק עומד במגבלת יחס הון עצמי רובד 1 לתרחיש איום - יחס הון מינימלי של 6.5%. בנוסף, מפעיל הבנק תרחיש איום הפוכים, RST (Reverse Stress Test) הבוחנים, בהסתמך על פרופיל הסיכון של הבנק, מהו האירוע אשר עלול להביא את הבנק קרוב למגבלת הון עצמי רובד 1 לתרחיש איום.

התהליך השנתי של ההערכה הפנימית של הבנק לבחינת הלימות ההון, מצביע על כך כי בידי הבנק הון מספק, להתמודדות עם מגוון הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק, הן במהלך עסקים רגיל והן בתרחשי קיצון. לאורך כל שנות התכנון, לבנק הון כולל זמין הגבוה מההון הכולל הנדרש ב-ICAAP גם לאחר הפעלת תרחיש קיצון ותרחיש איום. כמו כן, יחס הון עצמי רובד 1 בתרחיש איום בכל אחת משנות התרחיש אינו יורד מתחת לשיעור של 6.5%. מסמך ה-ICAAP של שנת 2021 ומסקנותיו אושרו בהנהלה ובדירקטוריון הבנק במהלך חודש דצמבר 2021, והוגשו לבנק ישראל בסוף שנת 2021.

התרחיש המערכתי

בהתאמה לפרקטיקה המקובלת בעולם, עורך הפיקוח מידי שנה, תרחיש קיצון מאקרו כלכלי אחיד למערכת הבנקאית, במטרה לבחון את עמידות הבנקים ומוקדי הפגיעות שלהם באירוע קיצון. במהלך 2021, הפיקוח ערך תרחיש קיצון מאקרו כלכלי אחיד. תרחיש הקיצון, התאפיין בזעזוע גלובלי, שהתבטא בהאטת הפעילות הכלכלית ובנפילות השווקים בעולם ובישראל. הריבית עולה בעקבות אינפלציה גבוהה, ובמקביל חלים ירידה חדה במחירי הנכסים, עלייה באבטלה והתכווצות הצריכה הפרטית. כמו כן, בסוף שנת 2022, מתחילה מערכה ביטחונית משמעותית בישראל, המביאה להחמרה נוספת בפעילות המשקית, ומביאה לירידה מהותית בדירוג האשראי של מדינת ישראל (ירידה ל-BB8), זאת לצד השינויים בסביבה העסקית והתגברות התחרות מול השחקנים הפיננסיים החדשים.

בסקירת הפיקוח על הבנקים לשנת 2021, פורסמו תוצאות תרחיש קיצון אחיד של המערכת. התוצאות מעידות כי מערכת הבנקאות צפויה להמשיך ולשמור על חוסנה ויציבותה גם בתנאי השוק קיצוניים שנבחו בתרחיש. הבנקים שמרו על יחסי הון נאותים לאורך התרחיש, ולא ירדו מיחס הון עצמי רובד 1 של 6.5% (רמת ההון המזערית הנדרשת מהפיקוח בתרחיש קיצון). הצמיחה, והעלייה בשיעורי האינפלציה והריבית, מביאים לעלייה בהכנסות ריבית נטו במערכת הבנקאות, זאת בשל עודף של הנכסים הצמודים על התחייבויות צמודות במערכת. עם זאת, עלייה זו מקשה על הלווים ובניהם נוטלי המשכנתאות וגורמת לעלייה בהפסדי האשראי.

תוצאות התרחיש מציגות את ההתפתחות הצפויה של מאזן הבנק, נתוני הרווחיות ויחסי הון והמינוף לאורך התרחיש, תוצאות הבנק מעידות אף הן על חוסן ויציבות תוך שמירה על יחסי הון ומינוף נאותים.

חומרת גורמי הסיכון

הבנק קבע מסגרת לניהול ובקרת הסיכונים בקבוצה, הכוללת את מיפוי הסיכונים המהותיים וסף המהותיות שלהם, וכן הגדרה של מנהלי סיכון RO (Risk Owner) לכלל הסיכונים. עבור כל סיכון נאמד פוטנציאל ההשפעה שלו על הפעילות העסקית, במהלך השנה הקרובה.

בטבלה להלן מפורטים גורמי הסיכון, חברי הנהלה שמונו כמנהלי הסיכונים לכל אחד מהם והערכות הנהלה לגבי מידת ההשפעה של כל אחד מגורמי הסיכון, על פי סולם הכולל חמש רמות סיכון: נמוכה, נמוכה-בינונית, בינונית, בינונית-גבוהה וגבוהה.

הבנק מעריך את רמות הסיכון בהתאם לאומדן היקף ההשפעה (פוטנציאל ההשפעה) על הון הבנק, במהלך השנה בתרחישים בעוצמות שונות, במצב עסקים רגיל ובמצב קיצון, בהתאם לדרגות החומרה כפי שנקבעו במדיניות מסגרת ניהול הסיכונים. יצוין כי הערכת השפעת הנזק הפוטנציאלי על הון הבנק, מבוצעת תוך בחינה הן של מדדים כמותיים והן של מדדים איכותיים לרבות, איכות ניהול הסיכון, קיום תכניות חירום ויכולת תגובה מהירה ודינמית של הבנק למזעור הנזק מהתממשות אירועי קיצון. ההערכה של רמת הסיכון עבור כל אחד מהסיכונים הינה סובייקטיבית, כאשר בחלק מהסיכונים ישנם מדדים כמותיים מובהקים ובחלקם ההערכה הסובייקטיבית היא משמעותית יותר. זאת, בהתאמה לתהליך ותוצאות ה-ICAAP השנתי של הבנק, הכולל הערכה עצמית של רמות הסיכון, איכות תהליכי ניהול ובקרת הסיכונים, לרבות כיוון התפתחות הסיכונים בשנה הקרובה, וההלימה עם תוכנית העבודה של היחידות השונות. תוצאות אלו נידונות בהרחבה בהנהלה ובדירקטוריון הבנק:

גורם הסיכון	מידת ההשפעה של גורם הסיכון	Risk Owner
השפעה כוללת של סיכונים אשראי ⁽¹⁾	בינונית	מנהל החטיבה העסקית
סיכון בגין איכות לווים וביטחונות	בינונית	
סיכון בגין ריכוזיות ענפית ⁽¹⁾	נמוכה-בינונית	
סיכון בגין ריכוזיות לווים/קבוצת לווים	נמוכה	
סיכון בגין תיק המשכנתאות	נמוכה	
השפעה כוללת של סיכונים שוק ⁽²⁾	נמוכה-בינונית	מנהל החטיבה הפיננסית
סיכון ריבית	נמוכה-בינונית	
סיכון אינפלציה	נמוכה-בינונית	
סיכון שערי חליפין	נמוכה	
סיכון נזילות	נמוכה-בינונית	מנהל החטיבה הפיננסית
השפעה כוללת של הסיכון התפעולי	בינונית	מנהל החטיבה לבקרת סיכונים
סיכון אבטחת מידע וסייבר	בינונית	מנהל החטיבה לבקרת סיכונים
סיכון טכנולוגיית המידע	בינונית	מנהלת חטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ
סיכון משפטי	נמוכה-בינונית	יועצת משפטית ראשית
סיכון ציות ורגולציה ⁽³⁾	נמוכה-בינונית	מנהל החטיבה לבקרת סיכונים
סיכון מוניטין ⁽⁴⁾	נמוכה	מנהלת החטיבה לשיווק, פרסום ופיתוח עסקים
סיכון אסטרטגי-עסקי ⁽⁵⁾	נמוכה-בינונית	מנהל כללי

(1) כולל ריכוזיות בענף בינוי ונדל"ן.
 (2) כולל סיכון אופציות ומניות הממופה בבנק אגוד.
 (3) כולל סיכון הלבנת הון ומימון טרור וסיכון חוצה גבולות.
 (4) הסיכון לפגיעה בתוצאות הבנק כתוצאה מפרסומים שליליים לגבי הבנק.
 (5) הגדרת הסיכון האסטרטגי-עסקי כוללת את תהליך תכנון וניהול ההון.

להלן עיקרי ההתפתחויות ביחס לגורמי הסיכון, שחלו בתקופה המדווחת:

ברבעון השני של שנת 2022, לא חל שינוי בהערכת הסיכונים ובפרופיל הסיכון של הבנק. ברבעון הנוכחי, רמת ההשפעה הכוללת של סיכון אשראי ושל הסיכון בגין איכות לווים וביטחונות נותרה ברמה בינונית, חלה ירידה בהשפעות הנובעות ממגיפת הקורונה על הפעילות הכלכלית העולמית ובישראל. אך עדיין קיימת אי ודאות בנוגע להתפשטות עתידית של הנגיף, מאפייניו בעתיד והשלכותיו העתידיות הפוטנציאליות על הפעילות העסקית והכלכלית, הבנק ממשיך לעקוב אחר ההשפעות. עם זאת, התמשכות מלחמת רוסיה ואוקראינה, והשינויים המאקרו כלכליים בארץ ובעולם, מגבירים את חוסר הוודאות בשוק. שיעורי הריבית ממשיכים לעלות, וצפויים להמשיך ולעלות עד לסוף השנה. כמו כן, שיעור האינפלציה בארץ ובעולם, מוסיף להיות גבוה וזאת בעיקר, בשל העלייה במחירי האנרגיה והסחורות בעולם. שינויים אלו, עלולים להשפיע גם על פעילות הבנק, לייקר את האשראי, ולהשפיע על ניהול סיכון האשראי. עקב אי הוודאות בנוגע להתפתחויות בסביבת המאקרו והיקף ההשפעה שלהם על הבנק, סיכון האשראי נותר ברמה בינונית. הבנק מנתר ומנטר את ההשפעה הפוטנציאלית של שינויים אלה על פעילות הבנק באופן שוטף, הן בתחומים פיננסיים והן בהיבטי אשראי.

הערכת ההשפעה הכוללת של סיכונים אשראי והריכוזיות הענפית, כוללת את הערכת הסיכון בגין חשיפת הבנק לענף הבינוי והנדל"ן. פעילות הבנק מתמקדת בעיקר במתן אשראי לבנייה בשיטת הליווי הפיננסי (ליווי סגור). מרבית סיכון האשראי בענף בינוי ונדל"ן מגובה בביטחון נדל"ן המשועבד במלואו לטובת הבטחת החזר האשראי, ולחלק האשראי שאינו בביטחון נדל"ן קיימים ביטחונות אחרים כגון: פיקדונות, נירות ערך ועוד.

ברבעון השני לשנת 2022, פעל הבנק להמשיך הרחבת פעילות האשראי בענף הבינוי והנדל"ן, כאשר, המשך הצמיחה בפעילות מתקיימת תוך שמירה על הליכי חיתום ומרווחי אשראי המשקפים את הסיכון, ומנוהלת תחת ניטור שוטף. ההערכה היא כי אין השפעה מהותית בפעילות זו על רמת סיכון האשראי הכוללת של הבנק. חלקו של ענף בינוי ונדל"ן בישראל מסך סיכון האשראי לציבור בבנק, נותר בשיעור נמוך יחסית של כ-14.4% (לעומת שיעור של כ-14.7% בסוף שנת 2021).

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2022

ביום 15 במאי 2022 פרסם המפקח על הבנקים עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, לפיה הלוואות המיועדות לרכישת קרקע למטרות פיתוח או בניה, בשיעור מימון העולה על 80% משווי הנכס הנרכש, ישוקללו במשקל סיכון של 150%, במקום 100%. ניתן לבצע את ההקצאה המלאה של ההון ברבעון השלישי של 2022, או לפרוס אותה החל מהרבעון השלישי של שנת 2022, על פני ארבעה רבעונים, כך שברבעון המסתיים ביום 30 ביוני 2023 דרישת ההון תבוא לידי ביטוי באופן מלא. הבנק נערך ליישום ההוראה.

סיכון שוק וריבית נותר ברמת סיכון נמוכה-בינונית, על אף המשך העלייה בריבית ובעקומי ההיוון שהביאו לעלייה מסוימת ברמת הסיכון. הבנק עוקב ומנטר אחר ההשפעה הפוטנציאלית על פעילות הבנק.

הסיכון הטכנולוגי וסיכויי אבטחת מידע וסייבר, הינם מבין הסיכונים המהותיים בבנק, ופוטנציאל הנזק מהתמשות סיכונים אלה, עלול להיות משמעותי בשגרה ועל אחת כמה וכמה בשעת חירום. הפעילות הטכנולוגית ממוקדת בצרכים המשתנים בהתאמה לאסטרטגיית העסקית של הבנק, ונקיטת מירב הצעדים לצמצום ככל הניתן את הסיכונים הפוטנציאליים. בפועל לא חלו אירועים מהותיים בתחום הטכנולוגי ובנושא אבטחת מידע וסייבר. יציין כי בבנק יחב הושבתו מערכות המחשוב ביום 30 ביוני 2022 עד לשעה 10:30 בבוקר, בשל עבודות תחזוקה שהתמשכו מעבר למתוכנן. לא נרשמו אירועים מיוחדים בשל ההשבתה וללקוחות הבנק ניתן מענה מלא.

במהלך הרבעון השני של שנת 2022, רמת סיכון הנזילות נותרה נמוכה בינונית. במהלך הרבעון, רמת הכוונות בבנק עמדה על "צהובה" בעקבות התמשכות משבר רוסיה-אוקראינה ובשל התנדדותיות בשווקים והמשך העלייה בריבית. בפועל לא נצפו אירועים /או אינדיקטורים שיש בהם בכדי להצביע על התמשכות של אירוע נזילות. הבנק שמר במהלך הרבעון השני של שנת 2022, על רמת נזילות נאותה, באמצעות השקעת עודפי הנזילות בנכסים נזילים באיכות גבוהה מאד - נכסי רמה 1. יחס כיסוי הנזילות הממוצע (מאוחד, כולל נתוני בנק אגוד) לרבעון השני של שנת 2022 הסתכם ב-120%. יחס מימון יציב (על בסיס מאוחד) ליום 30 ביוני 2022 עמד על 114%. ולא נרשמו חריגות ממגבלות תיאבון.

בחודש מאי 2022 אישר הפיקוח על הבנקים פטור לבנק אגוד מיישום הוראת ניהול בנקאי תקין 342 "ניהול סיכון נזילות" והוראת ניהול בנקאי תקין 221 "יחס כיסוי הנזילות", והעברת ניהול הנזילות הלכה למעשה לבנק מזרחי טפחות. החל מיום 1 ביוני 2022 בנק מזרחי טפחות מנהל את סיכון הנזילות עבור בנק אגוד כאשר מדידת יחסי הנזילות בבנק מזרחי טפחות הינם על בסיס סולו, בראייה ממוזגת, קרי יחד עם נתוני בנק אגוד. בקרות על חישוב היחסים מופעלות על ידי הקו השני בבנק מזרחי טפחות. דסק הנזילות בבנק אגוד ממשיך לפעול ולנהל את חובת הנזילות הרגולטורית והנזילות העסקית באגוד, תוך שמירה על מגבלות נזילות פנימיות שהוגדרו בבנק.

רמת סיכון המוניטין נותרה נמוכה, הבנק מנטר באופן שוטף מדדים ואינדיקטורים שונים בהתייחס למוניטין הבנק, לרבות השפעת מיזוג בנק אגוד, ותהליך הסבת הלקוחות שהחל ברבעון השני של שנת 2021. לא ניכרת השפעה מהותית על סיכון המוניטין של הבנק.

הבנק מקיים תהליכי זיהוי ומדידה של סיכונים על ידי שימוש במגוון שיטות ומתודולוגיות לאמידת רמות הסיכון והחשיפה שלו לסיכונים השונים במהלך עסקים רגיל ובתרחישי קיצון. הבנק מפעיל שיטות מדידה כמותיות (מודלים, מדדים, אינדיקטורים, ניתוחי רגישות, תרחישים ועוד) ושיטות מדידה איכותיות (הערכות מומחה וסקרים).

סיכון אשראי

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון אשראי הוא הסיכון שלוה או צד נגדי של הבנק לא יעמוד בהתחייבותיו כלפי הבנק. סיכון האשראי הוא סיכון מהותי בפעילותו של הבנק. סיכון זה מושפע ממספר גורמים עיקריים: סיכון עסקי הנובע מפעילותו של הלקוח, סיכויי ריכוזיות הנובעים מחשיפת יתר ללווה/קבוצת לווים ולענפי משק, סיכון ריכוזיות גאוגרפית, סיכון הנובע משינויים אקסוגניים הנוגעים בעיקר לשינויים בסביבה המאקרו כלכלית של הלווה, סיכונים סביבתיים וסיכונים אקלים, סיכונים אשראי בחוץ לארץ וסיכונים תפעוליים, שלהתמשותם יש השלכות על סיכונים האשראי. כמו כן, לסיכון זה יש קשרי גומלין עם מספר סיכונים נוספים כגון: סיכון השוק והריבית, סיכון הנזילות, סיכויי ציות וסיכונים נוספים. תחום האשראי נמצא בליבת הפעילות הבנקאית, ולפיכך, הינו הסיכון העיקרי מבין סוגי הסיכונים שהמערכת הבנקאית עוסקת בהם. בהתאם, החלק הארי של ההון המוקצה בנדבך הראשון, נובע מסיכון האשראי.

ההשפעה הכוללת של סיכון האשראי המסחרי נותרה ללא שינוי ברמת סיכון בינונית, ובדומה לרמת הסיכון בסוף שנת 2021, וברבעונים הקודמים.

ברבעון השני של שנת 2022, רמת ההשפעה הכוללת של סיכון אשראי ושל הסיכון בגין איכות לווים וביטחונות נותרה ברמה בינונית, חלה ירידה בהשפעות הנובעות ממגיפת הקורונה על הפעילות הכלכלית העולמית ובישראל. אך עדיין קיימת אי ודאות בנוגע להתפשטות עתידית של הנגיף, מאפייניו בעתיד והשלכותיו העתידיות הפוטנציאליות על הפעילות העסקית והכלכלית, הבנק ממשיך לעקוב אחר ההשפעות. עם זאת, התמשכות מלחמת רוסיה אוקראינה, והשינויים המאקרו כלכליים בארץ ובעולם, מגבירים את חוסר הוודאות בשוק. שיעורי הריבית ממשיכים לעלות, וצפויים להמשיך ולעלות עד לסוף השנה. כמו כן, שיעור האינפלציה בארץ ובעולם, מוסיף להיות גבוה וזאת בעיקר, בשל העלייה במחירי האנרגיה והסחורות בעולם. שינויים אלו, עלולים להשפיע גם על פעילות הבנק, לייקר את האשראי ולהשפיע על ניהול סיכון האשראי. עקב אי הוודאות בנוגע להתפתחות בסביבת המאקרו והיקף ההשפעה שלהם על הבנק, סיכון האשראי נותר ברמה בינונית. הבנק מנטר את ההשפעה הפוטנציאלית של שינויים אלה על פעילות הבנק באופן שוטף, הן בתחומים פיננסיים והן בהיבטי אשראי.

רמת הסיכון בתיק ההלוואות לדיר ירדה ברבעון השני של שנת 2021 לרמתה טרום המשבר, רמת סיכון נמוכה, וזאת לאור הירידה המהותית בהיקף האשראי בדחייה והחזרה של מרבית הדוחים לתשלום סדיר.

הבנק מנטר את הסיכון בתיק באופן שוטף, וביצע תרחישי קיצון לבחינת הנזק הפוטנציאלי לבנק בתרחיש שמניח העלאת ריבית ועלייה באינפלציה, תוצאות התרחיש, מצביעות על רמת סיכון נמוכה בתיק האשראי לדיר.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

ניתוח ההתפתחות באיכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי

חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים

הגילוי על סיכון האשראי בגין חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים ניתן בהתייחס לכל קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 313, עולה על 15% מהון התאגיד הבנקאי (כהגדרתו בהוראה 313). נכון ליום 30 ביוני 2022 לא קיימת בבנק קבוצת לווים העומדת בתנאי המוזכר לעיל. לפרטים נוספים בדבר חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים ראה פרק סיכון אשראי בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2021.

לווים גדולים

להלן החלוקה הענפית של 6 הלווים הגדולים בקבוצה ליום 30 ביוני 2022 (במיליוני שקלים חדשים):

לווה מספר	ענף משק	סיכון אשראי מאזני ⁽¹⁾	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽¹⁾	סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾
1.	שירותים פיננסיים	816	605	1,421
2.	שירותים פיננסיים	-	1,200	1,200
3.	בינוי ונדל"ן	1,031	164	1,195
4.	חשמל	1,005	48	1,053
5.	בינוי ונדל"ן	396	592	988
6.	חשמל	561	319	880

(1) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני מוצג לפי השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים בניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

מימון ממונף

מימון ממונף הינו מימון אשראי המועמד ללקוח ועומד באחד משני התבחינים הבאים:

1. אשראי למטרת עסקה הונית יוגדר כאשראי העומד באחד מהכללים הבאים:

- אשראי למטרת עסקה הונית (כהגדרתה להלן), ובלבד שיתרת האשראי כאמור גבוהה מ-0.5% מהון הבנק או מ-35 מיליוני שקלים חדשים, לפי הגבוה מביניהם.
- אשראי למימון רכישת זכויות הונות בתאגיד בנקאי אחר או בתאגיד החזקה בנקאית, ובלבד שיתרת האשראי כאמור גבוהה מ-35 מיליוני שקלים חדשים.
- אשראי נוסף שהועמד ללווה במועד מאוחר ממועד מימון העסקה ההונית, אם פירעון האשראי מבוסס בעיקרו על תזרים מזומנים הנובע מהזכויות ההוניות שרכישתם מומנה על ידי התאגיד הבנקאי.

"עסקה הונית": עסקה שמטרתה אחת מהבאות:

- רכישה עצמית - רכישה או רכישה חוזרת, על ידי הלווה, של ההון העצמי המונפק של הלווה (לרבות תוכנית לרכישת מניות עבור עובדים).
 - רכישת תאגיד אחר - רכישה של זכות הונית כלשהי בתאגיד אחר, או רכישה של כלל נכסים או של חלק משמעותי מהנכסים בתאגיד אחר.
 - חלוקת הון - תשלום דיבידנד או עסקה אחרת שמטרתה להגדיל את הערך לבעלי המניות.
- עסקה הונית לעניין מימון ממונף, הינה עסקה בה יתרת האשראי גבוהה מ-0.5% מהון הבנק ושיעור המימון בה גבוה מ-50%.

2.

מימון לחברות ממונפות - הינו מתן אשראי מהותי לחברות בעלות מאפיינים המצביעים כי שינוי לרעה בסביבה הכלכלית הגלובלית או הייחודית למגזר בו הן פועלות, עלול להשפיע באופן משמעותי על כושר החזר האשראי לבנק. הבנק קבע קריטריונים המגדירים את האשראי הנכלל בקטגוריה זו, המבוססים על דירוג סיכון האשראי של הלקוח העסקי כפי שהוא בא לידי ביטוי במודל הדירוג של הבנק, וכן על מדדים למינוף (לחריגה גבוהה משמעותית מהנורמות המקובלות בענף) שנקבעו על בסיס יחסים פיננסיים מקובלים בקרב לקוחות הבנק בעלי אשראי מהותי בענפי משק עיקריים בהם פועל הבנק. המדדים למינוף וענפי המשק נבחנים בהתאם לשינויים בסביבה העסקית ובמידת הצורך נערכים בהם שינויים. כל לווה שהוצף בגין אחד או יותר מהקריטריונים שנקבעו נבחן פרטנית בפורום מימון ממונף, בו משתתפים נציגים מהחטיבה לבנקאות עסקית, החטיבה לבקרת סיכונים והחטיבה לחשבונאות ודיווח כספי, בו נבדקים תמורות ושינויים בפרמטרים הכספיים של החברה ושל הסביבה הכלכלית בה היא פועלת.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

להלן פרטי חשיפות הבנק לאשראי העונה להגדרת מימון ממונף:

אשראי למטרת עסקאות הוניות (במיליוני שקלים חדשים):

31 בדצמבר 2021		30 ביוני 2021		30 ביוני 2022		ענף משק של הנרכשת
הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	סיכון פרטנית להפסדי אשראי	הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	סיכון פרטנית להפסדי אשראי	הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	סיכון פרטנית להפסדי אשראי	
-	763	1	762	-	575	בינוי ונדל"ן
-	180	180	-	-	-	כרייה וחציבה
-	-	-	-	270	270	שירותים פיננסיים
-	943	181	762	-	845	סך הכל

אשראי לחברות ממונפות (במיליוני שקלים חדשים):

31 בדצמבר 2021		30 ביוני 2021		30 ביוני 2022		ענף משק של הלווה
הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	סיכון פרטנית להפסדי אשראי	הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	סיכון פרטנית להפסדי אשראי	הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	סיכון פרטנית להפסדי אשראי	
-	26	-	26	-	26	בינוי ונדל"ן
-	100	-	100	-	100	חשמל
-	138	46	92	25	75	מסחר
49	137	25	112	39	129	תחבורה ואחסנה
-	-	-	-	-	-	שירותים פיננסיים
-	172	8	164	-	158	שירותים ציבוריים וקהילתיים
49	573	79	494	64	488	סך הכל

התפתחויות בסיכון אשראי בעייתי

להלן תמצית נתוני סיכון האשראי הבעייתי הכולל ונכסים שאינם מבצעים לפני הפרשה להפסדי אשראי, בהתאם להוראות למדידה וגילוי של חובות לא צוברים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי (במיליוני שקלים חדשים):

סיכון אשראי כולל		
31 בדצמבר 2021	30 ביוני 2021	30 ביוני 2022
1,330	1,340	3,564
1,020	877	899
1,300	1,402	1,301
3,650	3,619	5,764

סיכון אשראי בעייתי:

סיכון אשראי לא צובר⁽¹⁾

סיכון אשראי בעייתי צובר - לא לדויר

סיכון אשראי בעייתי צובר - לדויר⁽⁴⁾

סך הכל סיכון אשראי בעייתי

להלן מדדי סיכון עיקריים הנוגעים לאיכות אשראי (באחוזים):

31 בדצמבר 2021	30 ביוני 2021	30 ביוני 2022
0.5	0.5	1.2
1.3	1.4	1.2
2.2	2.2	1.9
0.5	0.5	0.4
1.0	1.1	1.5

(1) החל מהרבעון הראשון של שנת 2022, בעקבות יישום ההוראות החדשות בדבר הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות, הלוואות לדויר בפיגור או בארגון מחדש, שעל פי ההוראות החדשות אינן צוברות הכנסות ריבית בדוחות הכספיים, שהוצגו בעבר כ"סיכון אשראי בעייתי צובר - לדויר", מוצגות כעת כ"אשראי לא צובר". כמו כן, כולל "אשראי לציבור בעייתי צובר - לדויר" גם הלוואות צוברות ריבית, המסוגלות כבעייתיות עקב אינדיקציות איכותיות.

(2) שיעור זה שאינו לדויר זניח.

לפרטים נוספים ראה גם מידע מפורט בפרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי לעיל.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2022

להלן נתונים עדכניים בדבר פעילות הבנק לסיוע ללקוחות על רקע משבר הקורונה (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 30 ביוני 2022								
פירוט נוסף של יתרת החוב הרשומה של חובות								
חובות אשר נמצאים בדחיית תשלומים								
חובות לא בעייתיים								
סך הכל חובות לא בעייתיים	חובות בדירוג ביצוע	חובות בדירוג ביצוע	חובות שאינם בדירוג ביצוע	חובות בעייתיים	סכום התשלומים שנדחו	מספר הלוואות	יתרת חוב רשומה	אשראי לציבור
	אשראי ביצוע	אשראי ביצוע	אשראי ביצוע					
12	12	-	-	-	8	3	12	עסקים גדולים
37	37	-	-	5	5	6	42	עסקים בינוניים
194	193	1	-	2	40	219	196	עסקים קטנים
1	1	-	-	-	1	30	1	אנשים פרטיים
5,062	4,881	80	101	247	586	(1)6,194	5,309	הלוואות לדיר
5,306	5,124	81	101	(2)254	640	6,452	5,560	סך הכל ליום 30 ביוני 2022
244	243	1	-	8	55	268	261	מזה בגין דחיות מלאות
5,062	4,881	80	101	246	585	6,184	5,299	מזה בגין דחיות חלקיות בהתאם למתווה בנק ישראל
6,301	6,017	103	181	297	791	8,258	6,598	סך הכל ליום 31 בדצמבר 2021
8,019	7,761	101	157	319	988	11,271	8,338	סך הכל ליום 30 ביוני 2021

ליום 30 ביוני 2022						
פירוט נוסף של חובות שנמצאים בדחיית תשלומים, לפי משך תקופת דחיית התשלומים ⁽³⁾						
חובות לא בעייתיים						
אשראי שהועמד במסגרת קרנות המדינה	חובות אשר תקופת דחיית התשלומים בגינם הסתיימה, נכון למועד הדוח			חובות לגביהם בוצעה דחיה של יותר מ-6 חודשים		אשראי לציבור
	מזה בגין דחיות של יותר מ-6 חודשים	מזה בגין דחיות של יותר מ-3 חודשים	מזה בגין דחיות של יותר מ-1 חודש	חובות לגביהם בוצעה דחיה של יותר מ-6 חודשים	חובות לגביהם בוצעה דחיה של יותר מ-3 חודשים	
611	-	941	12	-	-	עסקים גדולים
392	22	183	37	-	-	עסקים בינוניים
3,029	71	2,056	193	1	1	עסקים קטנים
-	6	717	-	1	1	אנשים פרטיים
-	660	31,978	4,953	109	109	הלוואות לדיר
4,032	759	35,875	5,195	111	111	סך הכל ליום 30 ביוני 2022
-	615	32,828	242	2	2	מזה בגין דחיות מלאות
-	144	3,047	4,953	109	109	מזה בגין דחיות חלקיות בהתאם למתווה בנק ישראל
4,687	712	36,959	6,180	121	121	סך הכל ליום 31 בדצמבר 2021
5,127	696	39,823	7,505	432	432	סך הכל ליום 30 ביוני 2021

(1) מספר לווים.

(2) מזה: ליום 30 ביוני 2022, אין חובות שאינם צוברים הכנסות ריבית. (ביום 30 ביוני 2021 - 7 מיליוני שקלים חדשים וביום 31 בדצמבר 2021 - 1 מיליוני שקלים חדשים).

(3) תקופת דחיית התשלומים הינה התקופה המצטברת של דחיות שניתנו לחוב מתחילת ההתמודדות עם נגיף הקורונה, ואינה כוללת דחיה אשר לה הלווה זכאי לפי כל דין.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

ניתוח השינויים בחובות לא צוברים

חובות לא צוברים וחובות לא צוברים בארגון מחדש להלן תנועה ביתרת חובות לא צוברים בארגון מחדש (במיליוני שקלים חדשים):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021				לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021				לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022				תנועה באשראי לציבור לא צובר
סך הכל	פרטי	דיור	מסחרי	סך הכל	פרטי	דיור	מסחרי	סך הכל	פרטי	דיור	מסחרי	
1,491	68	-	1,423	1,491	68	-	1,423	1,249	56	-	1,193	יתרת אשראי לציבור לא צובר לתחילת התקופה
-	-	-	-	-	-	-	-	2,005	-	2,005	-	השפעת יישום לראשונה של כללי זיהוי וסיווג של חובות בעייתיים ⁽¹⁾
486	26	-	460	277	15	-	262	551	40	160	351	אשראי שסווג כלא צובר במהלך התקופה
(320)	(5)	-	(315)	(35)	(1)	-	(34)	(64)	(7)	(2)	(55)	אשראי שחזר לצבור הכנסות ריבית במהלך התקופה
(252)	(27)	-	(225)	(106)	(17)	-	(89)	(82)	(7)	-	(75)	אשראי שנמחק חשבונאית
(312)	(24)	-	(288)	(411)	(24)	-	(387)	(189)	(9)	(2)	(178)	אשראי שנפרע
156	18	-	138	33	7	-	26	-	-	-	-	שינויים אחרים
1,249	56	-	1,193	1,249	48	-	1,201	3,470	73	2,161	1,236	יתרת חובות לא צוברים לסוף התקופה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021				לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021				לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022				מזה: תנועה באשראי לא צובר בארגון מחדש
סך הכל	פרטי	דיור	מסחרי	סך הכל	פרטי	דיור	מסחרי	סך הכל	פרטי	דיור	מסחרי	
459	41	-	418	459	41	-	418	398	31	-	367	יתרת אשראי לא צובר בארגון מחדש לתחילת התקופה
-	-	-	-	-	-	-	-	1,368	-	1,368	-	השפעת יישום לראשונה של כללי זיהוי וסיווג של חובות בעייתיים ⁽¹⁾
153	18	-	135	130	14	-	116	442	20	336	86	ארגונים מחדש שבוצעו במהלך התקופה
(182)	(5)	-	(177)	(43)	(3)	-	(40)	(129)	(4)	(17)	(108)	אשראי שחזר לצבור הכנסות ריבית
(78)	(15)	-	(63)	(27)	(13)	-	(14)	(11)	(2)	-	(9)	אשראי בארגון מחדש שנמחק
(91)	(19)	-	(72)	(192)	(11)	-	(181)	(76)	(13)	-	(63)	אשראי בארגון מחדש שנפרע
137	11	-	126	19	(1)	-	20	(72)	9	-	(81)	שינויים אחרים
398	31	-	367	346	27	-	319	1,920	41	1,687	192	יתרת אשראי לא צובר בארגון מחדש לסוף התקופה

(1) השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא מכשירים פיננסיים - הפסדי אשראי (ASU - 2016-13) ולרבות העדכונים המתייחסים אליהם. ראה גם ביאור 1.7.1

לפרטים נוספים בדבר סיכון האשראי הבעייתי ראה ביאורים 6 ו-13 לדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

ניתוח הפרשה להפסדי אשראי

להלן ניתוח התנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי (במיליוני שקלים חדשים):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022						
הפרשה להפסדי אשראי						
אשראי לציבור						
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות ואג"ח לפדיון וזמין למכירה	סך הכל	
1,590	787	376	2,753	1	2,754	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
65	38	4	107	-	107	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(30)	-	(16)	(46)	-	(46)	מחיקות חשבונאיות נטו
14	-	26	40	-	40	אחר ⁽¹⁾
1,639	825	390	2,854	1	2,855	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021						
1,413	918	316	2,647	3	2,650	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
(156)	(59)	(25)	(240)	-	(240)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(2)	(1)	(8)	(11)	-	(11)	מחיקות חשבונאיות נטו
16	1	3	20	-	20	אחר ⁽¹⁾
1,271	859	286	2,416	3	2,419	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022						
1,256	804	254	2,314	1	2,315	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
328	(32)	96	392	-	392	התאמה ליתרת הפתיחה בשל השפעת היישום לראשונה של הוראות הדיווח לציבור בנושא הפסדי אשראי צפויים
102	52	32	186	-	186	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(38)	-	(28)	(66)	-	(66)	מחיקות חשבונאיות נטו
(9)	1	36	28	-	28	אחר ⁽¹⁾
1,639	825	390	2,854	1	2,855	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021						
1,383	942	340	2,665	2	2,667	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
(111)	(82)	(35)	(228)	1	(227)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(20)	(2)	(26)	(48)	-	(48)	מחיקות חשבונאיות נטו
19	1	7	27	-	27	אחר ⁽¹⁾
1,271	859	286	2,416	3	2,419	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה

(1) תנועה בהפרשה להפסדי אשראי בחברת בת, שיוחסה בעיקרה לעלות הרכישה בסווד האיוחד לראשונה, ולכן אינה נכללת במאזן המאוחד.

לפרטים נוספים בדבר הפרשה להפסדי אשראי ראה ביאורים 6 ו-13 לדוחות הכספיים.

להלן מדדי סיכון עיקריים הנוגעים להפרשה להפסדי אשראי (באחוזים):

30 ביוני 2022	30 ביוני 2021	31 בדצמבר 2021	
0.95	0.94	0.85	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור
0.73	0.70	0.64	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מסיכון אשראי כולל בגין הציבור
שישה חודשים ⁽⁴⁾			
2022	2021	שנת 2021	
0.13	(0.18)	(0.11)	שיעור הוצאות (הכנסות) הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו
0.05	0.04	0.05	שיעור המחיקות נטו מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו
0.13	(0.18)	(0.11)	שיעור הוצאות (הכנסות) הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור, נטו
0.26	(0.32)	(0.16)	מזה: בגין הלוואות מסחריות שאינן הלוואות לדיוור ⁽²⁾
0.05	0.04	0.05	שיעור המחיקות נטו מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור, נטו

(1) מחושב על בסיס שנתי.

(2) השיעור בגין הלוואות לדיוור הינו זניח.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

סיכון אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור⁽⁴⁾)

מגזר משקי הבית הינו מנוע צמיחה מרכזי ומהווה חלק משמעותי מהתוכנית האסטרטגית של הבנק לשנים 2021-2025. מגזר הלקוחות הפרטיים מאופיין ברמת פיזור גבוהה - הן בכמות הלקוחות והן באזור הגיאוגרפי. מרבית הלקוחות במגזר זה הינם שכירים, בעלי חשבון יחיד או משק בית משותף. מיתון בפעילות הריאלית מהווה גורם סיכון עיקרי בפעילות משקי הבית ועלייה בשיעור האבטלה עלולה להגדיל את היקף הלקוחות שייקלעו לקשיים.

מדיניות האשראי ונהלי העבודה לעניין מתן אשראי, לרבות ללקוחות פרטיים, כוללים הנחיות וקווים מנחים לעניין חיתום אשראי והתאמתו לצרכי הלקוח וליכולת ההחזר שלו: בחינת מטרת האשראי, שיעור המימון המבוקש, תקופת ההלוואה, ניתוח כושר החזר ומקורות החזר של הלקוח ביחס לכלל חבוייו. זאת, תוך בחינת פרמטרים כלכליים שונים של הלקוח ובהתבסס בין השאר על הכנסה קבועה⁽²⁾ של הלקוח, פאסיבה משועבדת או פנויה, היכרות וניסיון העבודה המצטבר עמו. בנוסף, קיימים נהלים, תהליכי עבודה ייעודיים ובקורות לעניין הצעה יזומה של אשראי צרכני ללקוחות פרטיים, זאת בהתאם להנחיות בנק ישראל.

לעניין אשראי ללקוחות פרטיים, מדיניות הבנק הינה בהתאם להוראת הפיקוח על הבנקים בנושא "ניהול אשראי צרכני" (נב"ת 311A).

הבנק עוקב באופן רציף אחרי רמת הסיכון בתיק האשראי לפרטיים, בין השאר באמצעות מודל פנימי לדירוג אשראי ללקוחות פרטיים, וכן, באמצעות מעקב, ניטור וניתוח רציף של ההוצאות בגין הפסדי אשראי, וכן באמצעות ביצוע מבחני קיצון מגוונים ובהם מבחני קיצון בהתאם להנחיות בנק ישראל, הכוללים תרחישים כגון מיתון במשק, גידול משמעותי בשיעורי האבטלה ועלייה ברמת הריבית. לפרטים בדבר ניהול סיכון האשראי בעקבות משבר הקורונה, ראה פרק סיכון אשראי ופרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי.

להלן פרטים על סיכון אשראי לאנשים פרטיים - יתרות ומאפייני סיכון שונים (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		
	2021	2021	
			חובות
1,976	1,887	2,050	יתרות עובר ושב
4,653	4,451	4,669	יתרות מנוצלות בכרטיסי אשראי
2,133	2,127	2,318	הלוואות לרכב - ריבית משתנה
2,823	2,670	2,258	הלוואות לרכב - ריבית קבועה
13,063	12,701	13,585	הלוואות ואשראי אחר - ריבית משתנה
194	330	898	הלוואות ואשראי אחר - ריבית קבועה
24,842	24,166	25,778	סך הכל חובות (אשראי מאזני)
			מסגרות לא מנוצלות, ערבויות והתחייבויות אחרות
5,134	5,107	5,166	מסגרות עובר ושב לא מנוצלות
8,331	8,147	8,566	מסגרות כרטיסי אשראי לא מנוצלות
253	246	286	ערבויות
57	51	52	התחייבויות אחרות
13,775	13,551	14,070	סך הכל מסגרות לא מנוצלות, ערבויות והתחייבויות אחרות (אשראי חוץ מאזני)
38,617	37,717	39,848	סך הכל סיכון האשראי לאנשים פרטיים
			מזה:
380	374	516	הלוואות בולט/בלון ⁽³⁾
			תיק נכסים פיננסיים ובטוחות אחרות כנגד סיכון האשראי⁽⁴⁾
			תיק נכסים פיננסיים:
3,998	3,900	4,334	פקדונות
271	261	320	ניירות ערך
257	292	235	נכסים כספיים אחרים
3,484	3,622	3,207	בטוחות אחרות ⁽⁵⁾
8,010	8,075	8,096	סך הכל תיק נכסים פיננסיים ובטוחות אחרות כנגד סיכון האשראי

(1) כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 451.

(2) לצורך מדידת ההכנסה הקבועה בחשבון הלקוח, משתמש הבנק בנתוני "מחזור זכות" בחשבון הכוללים בין השאר משכורות וקצבאות קבועות.

(3) הלוואות בהן ניתן גרייס על הקרן לתקופה של מעל שנה.

(4) הסכומים המוצגים הינם תיק הנכסים הפיננסיים ובטוחות אחרות עד לגובה חובות הלקוח, בלבד.

(5) הביטוחונות הינם לאחר מקדם בטחון בהתאם למקדמי הבנק הנלקחים בחשבון בעת מתן האשראי.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

להלן פילוח לפי גודל חבות הלווה⁽⁴⁾:

ליום 31 בדצמבר 2021		ליום 30 ביוני 2021		ליום 30 ביוני 2022		תקרת אשראי וסיכון אשראי (באלפי שקלים חדשים)
סיכון אשראי כולל	מספר לווים	סיכון אשראי כולל	מספר לווים	סיכון אשראי כולל	מספר לווים	
1,675	353,214	2,055	347,918	1,056	359,373	עד 10
1,686	111,402	1,692	110,405	1,669	112,539	מעל 10
4,303	147,002	4,238	144,184	4,372	150,150	מעל 20
8,928	154,397	8,680	150,769	9,093	159,336	מעל 40
10,573	97,395	10,269	94,996	10,861	100,887	מעל 80
9,345	44,683	8,826	43,513	10,117	49,615	מעל 150
2,107	4,361	1,957	4,233	2,680	6,153	מעל 300
38,617	912,454	37,717	896,018	39,848	938,053	סך הכל

(1) מספר הלווים הינו לפי סך סיכון האשראי המאזני והחוזף מאזני.

להלן התפלגות אשראי מאזני לפי גובה ההכנסה הקבועה⁽⁴⁾ בחשבון:

ליום 31 בדצמבר 2021		ליום 30 ביוני 2021		ליום 30 ביוני 2022		גובה הכנסה
במיליוני ש"ח ב-%		במיליוני ש"ח ב-%		במיליוני ש"ח ב-%		
23.8	5,913	23.5	5,677	24.5	6,307	חשבוניות ללא הכנסה קבועה לחשבון ⁽²⁾
17.9	4,459	19.3	4,658	16.8	4,327	נמוכה מ-10 אלפי ש"ח
30.7	7,620	31.6	7,625	30.4	7,847	הגבוהה מ-10 אלפי ש"ח ונמוכה מ-20 אלפי ש"ח
27.6	6,850	25.6	6,206	28.3	7,297	בגובה 20 אלפי ש"ח ומעלה
100	24,842	100	24,166	100	25,778	סך הכל

(1) לצורך מדידת ההכנסה הקבועה בחשבון הלקוח, משתמש הבנק בנתוני "סחזור זכות" בחשבון הכוללים בין השאר משכורות וקצבאות קבועות.
(2) בעיקר בגין אשראי שהועמד במסגרת תיק המחאות תיקי רכב ואשראי שניתן באגוד לסינג. בשל אופי ניהול החשבון ההכנסה אינה באה לידי ביטוי בחשבון העו"ש.

להלן התפלגות אשראי מאזני לפי התקופה הנותרת לפירעון⁽⁴⁾:

ליום 31 בדצמבר 2021		ליום 30 ביוני 2021		ליום 30 ביוני 2022		תקופה לפירעון
במיליוני ש"ח ב-%		במיליוני ש"ח ב-%		במיליוני ש"ח ב-%		
20.3	3,696	20.1	3,584	21.6	4,119	עד שנה
32.8	5,970	32.2	5,735	32.2	6,143	מעל שנה ועד 3 שנים
24.1	4,387	24.6	4,391	23.8	4,530	מעל 3 שנים ועד 5 שנים
11.6	2,118	11.8	2,104	10.7	2,045	מעל 5 שנים ועד 7 שנים
11.2	2,042	11.3	2,014	11.7	2,222	מעל 7 שנים ⁽²⁾
100	18,213	100	17,828	100	19,059	סך הכל

(1) ללא עו"ש וקרטיסי אשראי.

(2) בעיקר הלוואות לשכירים עובדי מדינה, בהן החזר הלוואה מנוכה באופן ישיר מהשכר של הלקוח ורמת הסיכון בהן נמוכה באופן משמעותי מהלוואות דומות לאותה תקופה.

להלן פרטים על סיכון אשראי בעייתי לאנשים פרטיים לפני הפרשה להפסדי אשראי (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 31 בדצמבר 2021		ליום 30 ביוני 2021		ליום 30 ביוני 2022		יתרת סיכון אשראי בעייתי
סיכון אשראי ⁽¹⁾		סיכון אשראי ⁽¹⁾		סיכון אשראי ⁽¹⁾		
מאזני	חוזף מאזני	מאזני	חוזף מאזני	מאזני	חוזף מאזני	שעור סיכון אשראי בעייתי ⁽²⁾
200	7	193	182	224	9	
0.52%	0.05%	0.78%	0.48%	0.56%	0.06%	

(1) אשראי מאזני וחוזף מאזני לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה וקבוצת לווים.

(2) היחס בין סיכון האשראי הבעייתי לסך סיכון האשראי לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2022

להלן שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי לאנשים פרטיים (במונחים שנתיים):

שנת 2021	מחצית ראשונה	
	2021	2022
(0.22%)	(0.29%)	0.25%

שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מסך אשראי לציבור לאנשים פרטיים

נתוני סיכון אשראי לאנשים פרטיים מראים כי :

- סך החובות לאנשים פרטיים (אשראי מאזני) גדלו בשיעור של 6.7% ושל 3.8% לעומת 30 ביוני 2021 ו-31 בדצמבר 2021, בהתאמה.
- להלן התפתחות החובות ליום 30 ביוני 2022:
 - חשבונות עובר ושב - 8.0%
 - כרטיסי אשראי - 18.1%
 - הלוואות לרכב - 17.8%
 - הלוואות ואשראי אחר - 56.2%
- כנגד 31.4% מסך כל החובות (אשראי מאזני) ליום 30 ביוני 2022, קיימים נכסים פיננסיים ובטוחות אחרות, בחשבון הלקוח (לעומת שיעור של 33.4% ליום 30 ביוני 2021 ושל 32.3% ליום 31 בדצמבר 2021).

סיכון אשראי בענף המשק בינוי ונדל"ן בישראל

פעילות האשראי בענף זה מהווה רכיב משמעותי בפעילות האשראי של החטיבה העסקית. במימון ענף הבינוי והנדל"ן נעשה שימוש בכלי ניתוח ומעקב ספציפיים המסייעים לבנק בתהליך קבלת ההחלטות למתן ליווי פיננסי לפרויקטים השונים. מימון בינוי נעשה תוך התמקדות בעיקר בענף הבינוי למגורים באזורי הביקוש במרכז הארץ. כמו כן, מתבצעת הקצאה מבוקרת של המימון בין אזורים גיאוגרפיים, גם בהתאם לביקושים הרלבנטיים. במתן אשראי לבינוי מתמקד הבנק בשיטת הליווי הפיננסי (ליווי סגור). יישום השיטה מיועד להקטין את החשיפה לסיכונים במתן האשראי, שכן היא מעגנת מעקב שוטף וצמוד על הפרויקטים הממומנים, הן לפני העמדת האשראי, והן במהלך ליווי הפרויקט, תוך ניתוק הפרויקט הממומן מהסיכונים העסקיים הטמונים בפעילויותיו האחרות של היזם-הלווה. הבנק נעזר במפקחי בינוי חיצוניים, ומסתמך בין היתר, על שיעבוד המקרקעין נשוא הפרויקט, כביטחון לאשראי. מתן האשראי במסגרת הליווי הפיננסי מבוצע רק במרכזי העסקים ובסניפים בעלי התמקצעות בנושא, ובפיקוח של סקטור הנדל"ן והבינוי. כמו כן, קבע הבנק מדיניות וכללים למימון עסקאות נדל"ן מסוגים אחרים כגון מימון נדל"ן מניב, קבוצות רכישה, פינוי בינוי, תמ"א 38 ועוד. בנוסף, על מנת למזער את הסיכון, הבנק מבטח את תיק ערבויות חוק המכר וחלק מערבויות הביצוע בפרויקטים המלווים אצל מבטחי משנה בחוץ לארץ.

עם ההתאוששות ממשבר הקורונה ועל רקע עודף הביקוש לדירות בישראל ושיעורי הריבית הנמוכים, נרשמו שיאים בענף כשבשנה האחרונה מחירי הדירות עלו בשיעור של 15.9%, מדד תשומות הבינוי עלה בשיעור של 6.6% (מתחילת השנה ב-4.4%) היקף יחידות הדירור החדשות שנמכרו בשוק בחודשים מרץ עד מאי 2022 בניכוי עונתיות היה נמוך בכ-7.3% לעומת שלושת החודשים הקודמים ובחינת נתוני המגמה מראה כי מחודש אוגוסט 2021 נצפתה ירידה במכירות בקצב של 3.3% לחודש. לאחר שמחודש אפריל 2020 עד יולי 2021 נצפתה עלייה בקצב של 2.3% בחודש. שינוי המגמה במכירות הינו על רקע עליית שיעורי הריבית וקישור שיעור רכישת הדירות על ידי משקיעים בשל עליית מס הרכישה. בתחום התחלות הבינוי בחודשים אפריל 2021 עד מרץ 2022 הוחל בבניית כ-69 אלף יחידות דירור, עליה של 27% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. בגמר הבינוי למגורים נרשמה ירידה של כ-3.8%, והם עמדו על כ-47 אלף יחידות דירור. במהלך חודש יוני 2022 אושרה בכנסת חלופה לתכנית תמ"א 38, שתפעל במקביל להארכת התוכנית הישנה שהוארכה עד לחודש אוקטובר 2023. החלופה מאפשרת קידום תוכניות להתחדשות עירונית פרטנית במספר מסלולים. בנוסף, אושר תיקון 9 לחוק המכר הקובע מגבלה על גובה ההצמדה לדירה חדשה שיכול המוכר לבקש וכן מסדיר את גובה הפיצוי במקרה של איחור במסירה. כמו כן, על רקע אי הציביות הפוליטית יתכנו עיכובים ביישום של התוכניות הקיימות שכבר פורסמו וקידום תוכניות חדשות.

גם בתחום הנדל"ן המניב נרשמה התאוששות מרשימה בביקושים ביחד עם הגידול במספר המתחנסים וחזרת המשק לפעילות מלאה. ההתמודדות עם השלכות מגיפת הקורונה האיצה תהליכי עבודה מרוחק ושילוב עבודה במשרד (מודל היברידי), העתידים להישאר גם בטווח הרחוק. על רקע זה, ועל רקע כניסת חברות רבות לזירת המסחר המקוון, האצת מגמת הרכישות במרשתת והגידול בצריכה הפרטית, זוכים מתחמים לוגיסטיים לגידול בביקושים.

פעילות מימון עסקאות הנדל"ן בבנק מנוהלת על פי מדיניות וכללים ברורים, שנקבעו במדיניות האשראי ביחס לאפיקי פעילות שונים, כגון מימון קרקעות, בינוי למגורים, נדל"ן מניב, קבוצות רכישה, פינוי בינוי, תמ"א 38 ועוד. הצמיחה בפעילות, גם על רקע התחרות הגוברת, מבוצעת תוך שמירת הליכי חיתום נאותים ומרווחי אשראי הולמים המשקפים את הסיכון. רמת הסיכון בענף מובאת בחשבון גם במסגרת התהליך הרבעוני לבחינת שיעורי ההפרשה הקבוצתית.

הבנק מנטר באופן שוטף את תיק האשראי וכן את האשראי החדש שהועמד על פי אמות מידה שנקבעו במדיניות הבנק.

במחצית הראשונה של שנת 2022 פעל הבנק להרחבת פעילות האשראי בענף הבינוי והנדל"ן, זאת כחלק ממגמה של גידול בביקושים בענף, המתבטא, בין השאר, בעליית מחירים ובגידול בהיקף העסקאות. בהתאם, גדלה חשיפת האשראי הכוללת בענפי הבינוי והנדל"ן במחצית הראשונה של שנת 2022 בשיעור של 7.7%.

חלקו של ענף בינוי ונדל"ן בישראל מסך סיכון האשראי לציבור בבנק ליום 30 ביוני 2022 כמוצג להלן (סיכון אשראי לפי ענפי משק), הינו 14.6% יצוין כי, בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 315, שיעור החבות של ענף משק בינוי ונדל"ן (לצורך חישוב ריכוזיות ענפית) הינו 11.6% (שיעור זה אינו כולל התחייבויות, לרבות מוטנות למתן אשראי או להוצאת ערבות וכן סכומי ערבויות חוק מכר בגינת רכש הבנק פוליסת ביטוח). הבנק בוחן מידי רבעון את חישוב ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי בענף זה ומבצע התאמה להפרשה, על מנת להביא בחשבון, בין היתר, את צמיחת תיק האשראי ואת תנאי החיתום.

ביום 22 במאי 2022 העביר בנק ישראל לבנקים עדכון הוראה לפיה, לרשימת החובות המשוקללים לסיכון ב-150% יתווספו הלוואות המיועדות לרכישת קרקע למטרות פיתוח או בינוי בשיעור העולה על 80% משווי הנכס הנרכש LTV. ניתן לבצע את ההקצאה המלאה של ההון ברבעון השלישי של שנת 2022, או לפרוס אותה החל מהרבעון השלישי של שנת 2022, על פני ארבעה רבעונים, כך שברבעון המסתיים ביום 30 ביוני 2023 דרישת ההון תבוא לידי ביטוי באופן מלא. הבנק נערך ליישום ההוראה.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

להלן פרטים על סיכון אשראי בענף משק בינוי ונדל"ן בישראל לפי סוג ביטחון הנדל"ן (במיליוני שקלים חדשים):

30 ביוני 2022							
סיכון אשראי לציבור ⁽⁴⁾							
יתרת הפרשה להפסדי אשראי		סיכון אשראי כולל בעייתי		סיכון אשראי			
סיכון אשראי	סיכון אשראי מאזני	בעייתי אחר ⁽⁴⁾	לא צובר	כולל	חוץ מאזני ⁽³⁾	מאזני ⁽²⁾	
					מסגרות והתחייבויות אחרות	ערביות לרוכשי דירות ⁽⁵⁾	
26	20	42	29	35,952	12,049	6,451	17,452
3	126	28	104	10,520	2,479	132	7,909
29	146	70	133	46,472	14,528	6,583	25,361
27	96	93	116	9,805	3,895	178	5,732
56	242	163	249	56,277	18,423	6,761	31,093
28	18	4	20	34,619	11,099	6,603	16,917

בביטחון נדל"ן:

לדיוור

למסחר ולתעשייה

סך הכל בביטחון נדל"ן

שאינו בביטחון נדל"ן

סך כל ענף משק בינוי ונדל"ן בישראל

מזה: מיועד לליווי פרויקטים

30 ביוני 2021							
סיכון אשראי לציבור ⁽⁴⁾							
יתרת הפרשה להפסדי אשראי		סיכון אשראי כולל בעייתי		סיכון אשראי			
סיכון אשראי	סיכון אשראי מאזני	בעייתי אחר ⁽⁴⁾	לא צובר ⁽⁶⁾	כולל	חוץ מאזני ⁽³⁾	מאזני ⁽²⁾	
					מסגרות והתחייבויות אחרות	ערביות לרוכשי דירות ⁽⁵⁾	
48	88	49	69	30,675	18,904	11,771	
4	52	33	118	9,035	1,948	7,087	
52	140	82	187	39,710	20,852	18,858	
43	41	87	143	8,682	4,397	4,285	
95	181	169	330	48,392	25,249	23,143	
51	84	36	50	27,448	17,476	9,972	

בביטחון נדל"ן:

לדיוור

למסחר ולתעשייה

סך הכל בביטחון נדל"ן

שאינו בביטחון נדל"ן

סך כל ענף משק בינוי ונדל"ן בישראל

מזה: מיועד לליווי פרויקטים

31 בדצמבר 2021							
סיכון אשראי לציבור ⁽⁴⁾							
יתרת הפרשה להפסדי אשראי		סיכון אשראי כולל בעייתי		סיכון אשראי			
סיכון אשראי	סיכון אשראי מאזני	בעייתי אחר ⁽⁴⁾	לא צובר ⁽⁶⁾	כולל	חוץ מאזני ⁽³⁾	מאזני ⁽²⁾	
					מסגרות והתחייבויות אחרות	ערביות לרוכשי דירות ⁽⁵⁾	
57	105	87	69	32,697	13,708	5,517	13,472
7	54	49	90	9,496	2,150	83	7,263
64	159	136	159	42,193	15,858	5,600	20,735
33	52	99	122	10,064	4,193	219	5,652
97	211	235	281	52,257	20,051	5,819	26,387
59	122	72	39	30,685	12,348	5,549	12,788

בביטחון נדל"ן:

לדיוור

למסחר ולתעשייה

סך הכל בביטחון נדל"ן

שאינו בביטחון נדל"ן

סך כל ענף משק בינוי ונדל"ן בישראל

מזה: מיועד לליווי פרויקטים

(1) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני, סיכון אשראי בעייתי ואשראי לציבור - פגום מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת הביטחונות הסותרים לצורך חבות של לווה.

(2) אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב של הציבור, חובות אחרים של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(4) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני בגין הציבור שהינו נחות או בהשגחה מיוחדת.

(5) סיכון אשראי חוץ מאזני הנובע מערביות חוק מכה, המגובות ברובן בביטוח שנרכש ממבטחי משנה בינלאומיים.

(6) סוג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלף הגילוי על חובות פגומים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

להלן פרטים על סיכון האשראי בענף משק בינוי ונדל"ן בישראל לפי מצב הנכס (במיליוני שקלים חדשים):

31 בדצמבר 2021			30 ביוני 2021			30 ביוני 2022		
סיכון אשראי ⁽¹⁾			סיכון אשראי ⁽¹⁾			סיכון אשראי ⁽¹⁾		
כולל	חוץ מאזני	מאזני	כולל	חוץ מאזני	מאזני	כולל	חוץ מאזני	מאזני
ביטחון נדל"ן								
נדל"ן שבנייתו טרם הושלמה:								
10,071	1,276	8,795	6,763	1,018	5,745	14,232	1,046	13,186
קרקע גולמית								
24,563	18,865	5,698	24,287	17,826	6,461	23,925	18,113	5,812
נדל"ן בתהליכי בנייה								
7,559	1,317	6,242	8,660	2,008	6,652	8,315	1,952	6,363
נדל"ן שבנייתו הושלמה								
42,193	21,458	20,735	39,710	20,852	18,858	46,472	21,111	25,361
סך הכל אשראי בביטחון נדל"ן								
10,064	4,412	5,652	8,682	4,397	4,285	9,805	4,073	5,732
שאינו בביטחון נדל"ן								
52,257	25,870	26,387	48,392	25,249	23,143	56,277	25,184	31,093
סך הכל סיכון אשראי לבינוי ונדל"ן בישראל								

להלן פרטים על סיכון האשראי בענף משק בינוי ונדל"ן בישראל פי סיווג החוב (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת				
31 בדצמבר 2021	31 במרץ 2022	31 בדצמבר 2021	31 במרץ 2022	30 ביוני 2022
סיכון אשראי לציבור ⁽¹⁾				
8.2%	4.7%	50,559	52,286	54,728
סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי:				
סיכון אשראי שאינו בעייתי				
(30.6%)	(14.7%)	235	191	163
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי:				
(11.4%)	(2.4%)	281	255	249
בעייתי צובר ⁽²⁾				
(3.8%)	9.4%	1,182	1,039	1,137
שאינו בעייתי				
(8.8%)	4.3%	1,698	1,485	1,549
סך הכל סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי				
7.7%	4.7%	52,257	53,771	56,277
סך הכל סיכון אשראי לבינוי ונדל"ן בישראל				

- (1) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת הביטחונות המותרים לצורך חבות של לווה.
 (2) סוג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלף הגילוי על חובות פגומים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2022

סיכון אשראי לפי ענפי משק - מאוחד

ליום 30 ביוני 2022

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾											פעילות לווים בישראל
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾						סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾					
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾						מזה:					
יתרת הפרשה	מחיקות חשבונאיות להפסדי אשראי	הוצאות בגין הפסדי אשראי	לא צובר	בעייתי ⁽⁵⁾	סך הכל	סך הכל	בעייתי ⁽⁵⁾	אשראי תקין שאינו בדירוג ביצוע אשראי	דירוג ביצוע אשראי ⁽⁴⁾	סך הכל	
22	1	(2)	12	19	942	1,200	19	19	1,162	1,200	ציבור - מסחרי
7	-	-	4	17	335	859	17	-	987	1,004	חקלאות, ייעור ודיג
355	32	148	347	509	9,715	14,351	509	203	14,067	14,779	כרייה וחציבה
26	(7)	(10)	91	141	1,216	1,802	141	10	1,651	1,802	תעשייה וחרושת
188	(29)	(35)	183	312	23,907	48,317	312	741	47,360	48,413	מזה: יהלומים
110	(1)	6	66	100	6,848	7,598	100	396	7,368	7,864	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁶⁾
76	15	(7)	13	24	4,626	7,811	24	36	8,060	8,120	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
236	11	(18)	186	317	11,469	15,111	317	502	14,423	15,242	אספקת חשמל ומים
117	5	(10)	62	137	1,617	2,145	137	105	1,905	2,147	מסחר
120	(18)	12	161	206	2,044	2,809	206	40	2,575	2,821	בתי מלון שירותי הארחה ואוכל
42	6	18	35	39	1,464	2,125	39	16	2,174	2,229	תחבורה ואחסנה
36	-	1	8	34	10,148	16,786	34	183	23,225	23,442	מידע ותקשורת
204	16	(22)	123	195	4,608	6,713	195	128	6,421	6,744	שירותים פיננסיים
65	-	(9)	22	41	2,631	3,316	41	202	3,087	3,330	שירותים עסקיים אחרים
1,578	38	82	1,222	1,950	80,354	129,141	1,950	2,571	132,814	137,335	שירותים ציבוריים וקהילתיים
סך הכל מסחרי											
825	-	52	2,161	3,447	190,162	208,561	3,447	763	204,351	208,561	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
390	28	32	73	224	25,778	39,848	224	314	39,378	39,916	אנשים פרטיים - אחר
2,793	66	166	3,456	5,621	296,294	377,550	5,621	3,648	376,543	385,812	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	413	647	-	-	2,399	2,399	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	107	107	-	-	14,005	14,005	ממשלת ישראל
2,793	66	166	3,456	5,621	296,814	378,304	5,621	3,648	392,947	402,216	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ											
61	-	20	108	143	4,577	7,123	143	298	7,030	7,471	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	7,632	7,659	-	-	9,718	9,718	בנקים בחוץ לארץ
1	-	-	1	1	357	390	1	-	7,963	7,964	ממשלות בחוץ לארץ
62	-	20	109	144	12,566	15,172	144	298	24,711	25,153	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
2,855	66	186	3,565	5,765	309,380	393,476	5,765	3,946	417,658	427,369	סך הכל

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים (במיליוני שקלים חדשים) כולל: חובות⁽²⁾ - 309,380, אגרות חוב - 21,672, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר - 2124, נכסים בגין מכשירים נגזרים - 7,080 וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות של לווה - 87,113.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(3) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

(4) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(6) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 1,365 מיליוני שקלים חדשים וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 1,950 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה, וכולל סיכון אשראי חוץ מאזני סך של 6,537 מיליוני שקלים חדשים בגינו נרכש ביטוח לתיק ערבויות חוק מכר ממבטחי משנה בינלאומיים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

סיכון אשראי לפי ענפי משק - מאוחד - המשך

ליום 30 ביוני 2022

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾							סיכון אשראי כולל ⁽⁴⁾				
הפסדי אשראי ⁽³⁾							מזה:				
יתרת הפרשה הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות להפסדי נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	לא צובר ⁽⁷⁾	בעיית ⁽⁵⁾	חובות ⁽²⁾	סך הכל	אשראי תקין שאינו בדירוג ביצוע אשראי		דירוג ביצוע		פעילות לזיכרון
							בעיית ⁽⁵⁾	אשראי ⁽⁴⁾	אשראי	הכל	
10	-	(1)	7	14	923	1,194	14	24	1,156	1,194	ציבור - מסחרי
5	(1)	(6)	-	-	294	800	-	-	859	859	חקלאות, ייעור ודיג
193	4	(9)	324	446	6,978	11,626	446	236	11,160	11,842	כרייה וחציבה
23	2	2		149	1,072	1,538	149	12	1,377	1,538	תעשייה וחרושת
241	(12)	(22)	229	371	16,734	40,948	371	1,509	39,140	41,020	מזה: יהלומים
35	1	(9)	101	128	6,274	7,299	128	173	7,071	7,372	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁶⁾
32	-	14	1	13	3,571	6,222	13	33	6,341	6,387	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
228	7	(13)	226	323	10,218	14,099	323	570	13,368	14,261	אספקת חשמל ומים
74	3	(28)	54	145	1,667	2,114	145	180	1,789	2,114	מסחר
83	3	(4)	141	227	1,795	2,820	227	154	2,468	2,849	בתי מלון שירותי הארחה ואוכל
29	3	(5)	15	70	1,184	1,868	70	40	1,821	1,931	תחבורה ואחסנה
136	(21)	(37)	7	47	8,578	14,467	47	15	16,980	17,042	מידע ותקשורת
116	4	8	118	170	4,092	6,124	170	191	5,770	6,131	שירותים פיננסיים
30	(1)	(2)	19	32	2,566	3,264	32	313	2,923	3,268	שירותים עסקיים אחרים
1,212	(10)	(114)	1,242	1,986	64,874	112,845	1,986	3,438	110,846	116,270	שירותים ציבוריים וקהילתיים
1,212	(10)	(114)	1,242	1,986	64,874	112,845	1,986	3,438	110,846	116,270	סך הכל מסחרי
858	2	(82)	-	1,402	164,365	184,653	1,402	735	182,516	184,653	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
286	26	(35)	48	182	24,166	37,717	182	321	37,298	37,801	אנשים פרטיים - אחר
2,356	18	(231)	1,290	3,570	253,405	335,215	3,570	4,494	330,660	338,724	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	1,074	1,318	-	-	2,376	2,376	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	59	59	-	-	14,656	14,656	ממשלת ישראל
2,356	18	(231)	1,290	3,570	254,538	336,592	3,570	4,494	347,692	355,756	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לזיכרון											
60	30	3	61	49	3,036	4,875	49	56	5,284	5,389	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
2	-	-		-	5,418	5,436	-	-	6,752	6,752	בנקים בחוץ לארץ
1	-	1	1	1	519	519	1	-	1,402	1,403	ממשלות בחוץ לארץ
63	30	4	62	50	8,973	10,830	50	56	13,438	13,544	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
2,419	48	(227)	1,352	3,620	263,511	347,422	3,620	4,550	361,130	369,300	סך הכל

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים (במיליוני שקלים חדשים) כולל: חובות⁽²⁾ - 263,511, אגרות חוב - 16,916, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי סכר חוזר - 187, נכסים בגין מכשירים נגזרים - 2,426 וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות של לזיכרון - 86,260.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי סכר חוזר.

(3) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

(4) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(5) סיכון אשראי מאזני וחובות מאזני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(6) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 2,202 מיליוני שקלים חדשים וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 2,356 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה, וכולל סיכון אשראי חוץ מאזני סך של 5,275 מיליוני שקלים חדשים בגין נרכש ביטוח לתיק ערבויות חוק סכר ממבטחי משנה בינלאומיים.

(7) סווג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלק הגילוי על חובות פגומים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

סיכון אשראי לפי ענפי משק - מאוחד - המשך

ליום 31 בדצמבר 2021

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סיכון אשראי כולל ⁽⁴⁾										חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾														
מזה:										הפסדי אשראי ⁽⁴⁾														
אשראי תקין שאינו בדירוג ביצוע אשראי					סך הכל					לא					הוצאות בגין הפסדי חשבונאיות נטו					יתרת הפרשה להפסדי אשראי				
ביצוע ביצוע					בעייתי ⁽⁵⁾					בעייתי ⁽⁵⁾					בעייתי ⁽⁵⁾					בעייתי ⁽⁵⁾				
אשראי ⁽⁴⁾					אשראי ⁽⁴⁾					אשראי ⁽⁴⁾					אשראי ⁽⁴⁾					אשראי ⁽⁴⁾				
סך הכל					סך הכל					סך הכל					סך הכל					סך הכל				
פעילות לזימים בישראל																								
ציבור - מסחרי																								
חקלאות, ייעור ודיג																								
כרייה וחציבה																								
תעשייה וחרושת																								
מזה: יהלומים																								
בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁶⁾																								
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן																								
אספקת חשמל ומים																								
מסחר																								
בתי מלון שירותי הארחה ואוכל																								
תחבורה ואחסנה																								
מידע ותקשורת																								
שירותים פיננסיים																								
שירותים עסקיים אחרים																								
שירותים ציבוריים וקהילתיים																								
סך הכל מסחרי										122,163														
אנשים פרטיים - הלוואות לדירור																								
אנשים פרטיים - אחר																								
סך הכל ציבור - פעילות בישראל										356,238														
בנקים בישראל																								
ממשלת ישראל																								
סך הכל פעילות בישראל										371,755														
פעילות לזימים בחוץ לארץ																								
סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ																								
בנקים בחוץ לארץ																								
ממשלות בחוץ לארץ																								
סך הכל פעילות בחוץ לארץ										17,388														
סך הכל										389,143														

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים (במיליוני שקלים חדשים) כולל: חובות⁽²⁾ - 283,601, אגרות חוב - 14,307, נירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר - 1,332, נכסים בגין מכשירים נגזרים - 3,652 וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות של לווה - 86,251.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(3) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוציאים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

(4) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(6) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 1,699 מיליוני שקלים חדשים וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 2,096 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה, וכולל סיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 5,699 מיליוני שקלים חדשים בגינו נרכש ביטוח לתיק ערבויות חוק מכר וערבויות ביצוע בנוסח חוק מכר ממבטחי משנה בינלאומיים.

(7) סווג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלק הגילוי על חובות פגומים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

חשיפה למדינות זרות⁽⁴⁾

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

המדינה	30 ביוני 2022			30 ביוני 2021 ⁽²⁾			31 בדצמבר 2021 ⁽²⁾		
	חשיפה	סך הכל	מאזנית	חשיפה	סך הכל	מאזנית	חשיפה	סך הכל	מאזנית
	(3)	(5)(4)(3)	(3)	(3)	(5)(4)(3)	(3)	(3)	(5)(4)(3)	(3)
ארצות הברית	16,702	1,511	18,213	7,563	504	8,067	11,809	742	12,551
ברבדוס ⁽⁶⁾	6,081	-	6,081	-	-	-	-	-	-
בריטניה	3,802	881	4,683	-	-	-	3,156	1,086	4,242
אחרות	5,344	7,363	12,707	6,797	7,219	14,016	7,060	7,573	14,633
סך הכל החשיפות למדינות זרות	31,929	9,755	41,684	14,360	7,723	22,083	18,869	8,315	27,184
מזה: סך החשיפות למדינות יוון, פורטוגל, ספרד, איטליה	52	4	56	41	9	50	49	6	55
מזה: סך חשיפות למדינות LDC	604	55	659	472	66	538	548	54	602
מזה: סך כל החשיפות למדינות עם בעיות נזילות ⁽⁷⁾	-	-	-	-	-	-	-	-	-

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערביות, בטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

(2) סווג מחדש

(3) סיכון אשראי מאזני וחוזי מאזני, מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים ליכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

(4) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוזי מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 313.

(5) יתרת החשיפה החוזי מאזנית כוללת סך של 6,580 מיליוני שקלים חדשים אשר עיקרו בגין רכישת ביטוח ממבטחי משנה בינלאומיים לתיק ערביות חוק מכר של לווים בענף הנדל"ן בישראל. (ליום 30 ביוני 2021 - 5,369 מיליוני שקלים חדשים, ליום 31 בדצמבר 2021 - 5,777 מיליוני שקלים חדשים).

(6) החשיפה הינה בגין פוליסות ביטוח המגבות תיקי משכנתאות בישראל. חברת הביטוח הרשומה בברבדוס הינה חברת בת של קבוצת ביטוח בינלאומית המאוגדת בקנדה.

(7) לימים 30 ביוני 2022, 30 ביוני 2021 ו-31 בדצמבר 2021, אין לבנק חשיפה למדינות זרות עם בעיות נזילות, אשר החשיפה המאזנית בגינן עולה על סף הדיווח שנקבע בנספח 7 בפרק 651 להוראות הדיווח לציבור.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

להלן נתוני חשיפת הבנק למוסדות פיננסיים זרים⁽²⁾⁽⁴⁾ (במיליוני שקלים חדשים):

חשיפת אשראי נוכחית		סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽⁴⁾		סיכון אשראי מאזני ⁽³⁾		דירוג אשראי חיצוני
לאחר קיזוז הפקדות בגין הסדרי התחשבות נטו ⁽⁵⁾	לפני קיזוז הפקדות בגין הסדרי התחשבות נטו	לאחר קיזוז הפקדות בגין הסדרי התחשבות נטו ⁽⁶⁾	לפני קיזוז הפקדות בגין הסדרי התחשבות נטו ⁽⁵⁾	לאחר קיזוז הפקדות בגין הסדרי התחשבות נטו ⁽⁶⁾	לפני קיזוז הפקדות בגין הסדרי התחשבות נטו ⁽⁵⁾	
30 ביוני 2022						
13,908	14,021	6,595	7,313	7,426	7,426	AAA עד AA-
2,162	2,358	245	1,917	2,113	2,113	A+ עד A-
40	40	20	20	20	20	BBB+ עד BBB-
-	-	-	-	-	-	BB+ עד B-
-	-	-	-	-	-	נמוך מ: B-
46	46	40	6	6	6	ללא דירוג
16,156	16,465	6,900	9,256	9,565		סך הכל חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים
30 ביוני 2021						
5,622	5,622	4,831	791	791	791	AAA עד AA-
1,464	1,598	241	1,223	1,357	1,357	A+ עד A-
190	207	71	119	136	136	BBB+ עד BBB-
92	92	4	88	88	88	BB+ עד B-
-	-	-	-	-	-	נמוך מ: B-
40	40	9	31	31	31	ללא דירוג
7,408	7,559	5,156	2,252	2,403		סך הכל חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים
31 בדצמבר 2021						
6,074	6,190	5,508	566	682	682	AAA עד AA-
1,893	2,545	240	1,653	2,305	2,305	A+ עד A-
15	15	-	15	15	15	BBB+ עד BBB-
1	1	-	1	1	1	BB+ עד B-
-	-	-	-	-	-	נמוך מ: B-
15	11	4	11	7	7	ללא דירוג
7,998	8,762	5,752	2,246	3,010		סך הכל חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

(1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים בשליטת הגופים הללו. חשיפת הבנק הינה, רובה ככולה, לבנקים ולבנקים להשקעות, הרשומים בעיקרם באנגליה, ארצות הברית, גרמניה, שווייץ וצרפת.

(2) לאחר ניכוי ההפרשות להפסדי אשראי.

(3) פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באיגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.

(4) יתרת החשיפה החוץ מאזנית למוסדות פיננסיים כוללת סך של 6,580 מיליוני שקלים חדשים ליום 30 ביוני 2022 (ליום 30 ביוני 2021 - 5,369 מיליוני שקלים חדשים) וליום 31 בדצמבר 2021 - 5,777 מיליוני שקלים חדשים) בגין רכישת ביטוח ממבטחי משנה בינלאומיים לתיק ערבויות חוק מכר של לויים בענף הנדל"ן בישראל וכן, ערבויות והתחייבויות נוספות למתן אשראי, לרבות ערבויות להבטחת חבות של צד ג'.

(5) מוצג לאחר קיזוז שווי הוגן של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצדדים נגדיים החתומים על הסכמי התחשבות נטו.

(6) בגין קיזוז ההפקדות במזומן המהוות בטוחה ונוגעות לעסקאות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

בעקבות ההשלכות האפשריות של המשבר הכלכלי, כתוצאה ממגפת הקורונה, על מצבם של מוסדות פיננסים רבים בעולם, במחצית הראשונה של 2020 עלתה תנועתיות מרווחי האשראי במהלך תקופת המשבר. מוסדות פיננסים רבים חוו הורדת אופק דרוג, וחלקם אף ספגו הורדות דרוג. החל מהמחצית השנייה של 2020 ובמהלך שנת 2021 הסתמנה התייצבות בשווקים הפיננסיים, אם כי המערכת הפיננסית עדיין מגלמת סיכון מוגבר על רקע גלים נוספים של נגיף הקורונה והעליה בשיעורי האינפלציה באזורים שונים בעולם. כתוצאה מהעלייה בשיעורי האינפלציה, בחודשים האחרונים בנקים מרכזיים רבים החלו ליישם מדיניות של ריסון מוניטארי והעלאת שיעורי הריבית. בזמן הקרוב, הם צפויים להמשיך להעלות את שיעורי הריבית, מה שעלול לגרום לתמחור מחדש של נכסים פיננסיים, תנועתיות בשווקים ושינויים בתנאי האשראי. במהלך כל התקופה, ובהתאם להתפתחויות, מבצע הבנק ניטור הדוק של כלל מסגרות החשיפה של הבנק, ניתוח ובחינת הסיכונים הרלוונטיים, לפי פרמטרים שונים, ובהתאמה גם לרמת הפעילות העסקית מול הצדדים הנגדיים עודכנו מסגרות החשיפה השונות (RIGHT SIZING). בהתייחס להשלכות של המלחמה בין רוסיה ואוקריינה אשר פרצה ב-24 בפברואר 2022, הבנק ביצע הערכת סיכון לגבי המוסדות הפיננסיים הרלוונטיים, והתאמת רמת הפעילות על פי הצורך. הבנק ממשיך לעקוב אחר הסיכון.

נכון לימים 30 ביוני 2022 ו-31 בדצמבר 2021 אין סיכון אשראי בעייתי (פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת), נטו.

חשיפות האשראי המוצגות לעיל אינן כוללות חשיפות למוסדות פיננסיים שיש להם ערבות מפורשת ומלאה של ממשלות, ואינן כוללות השקעות בניירות ערך מוגובי נכסים. למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים (מקומיים וזרים), ראה ביאור 11.1 לדוחות הכספיים.

חלק מהחשיפות הנכללות בטבלה לעיל נכללות גם במסגרת סיכון אשראי לפי ענפי משק, תחת ענף "שירותים פיננסיים". במסגרת זו נכללים פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באיגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים. עסקאות עתידיות, המשוקלות בהתאם לכללי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313, נכללות כחלק מסיכון האשראי החוץ מאזני, ואינן נכללות בטבלה לעיל.

במסגרת מדיניות ניהול החשיפות למוסדות פיננסיים זרים, קובע דירקטוריון הבנק, בין היתר, את תיאבון הסיכון, קרי, את מגבלות החשיפות המקסימליות למדינות ולמוסדות פיננסיים זרים, תוך התאמת גובה החשיפה להערכת הסיכון לגבי כל מדינה ומוסד פיננסי. מגבלות החשיפה נקבעות, בין היתר, על בסיס דירוג המדינות והמוסדות הפיננסיים השונים, הערכת הבנק את רמת הסיכון, ובאופן המונע ריכוזיות של החשיפות.

הבנק קובע את היקף החשיפה לכל מוסד פיננסי על בסיס הדירוג האחרון הקיים לאותו מוסד, אשר בוצע על ידי אחת או יותר מחברות הדירוג הבינלאומיות המובילות, ועל בסיס נתונים פיננסיים של המוסד הנבדק. מגבלות החשיפה לכל מוסד כוללות היקפי חשיפה מקסימליים וטווחי זמן מקסימליים לפירעון עבור סוגים שונים של פעילויות ועסקאות. לצורך כך, נלקח בחשבון גם קיומו (או אי קיומו) של הסכם קיזוז לפעולות בנגזרים מול אותו מוסד פיננסי. כמו כן נקבע במסגרת המדיניות, מדרג סמכויות לאישורן של עסקאות ספציפיות בתחום מגבלות החשיפה.

הבנק עוקב אחר פרסומם של דירוגים עדכניים לגבי מוסדות פיננסיים להם הוא חשוף, ובהתאם לצורך מתאים את מגבלות החשיפה ואת החשיפה בפועל לדירוג העדכני. כמו כן, בוחן הבנק באופן שוטף מידע נוסף ככל שקיים וזמין, לגבי אותם מוסדות, במטרה לנטר חשיפות גם במקרים בהם דירוג האשראי אינו משקף בהכרח את תמונת המצב המלאה.

הבנק מביא בחשבון את מועדי הפירעון של חשיפות האשראי במסגרת צרכי הנזילות של הבנק. פיקדונות כספיים מופקדים בדרך כלל לתקופות קצרות, ואילו חשיפה בגין נגזרים והשקעות בניירות ערך הינה לתקופות ממושכות יותר.

סיכון האשראי לדירוג והתפתחות

במסגרת ניהול סיכונים האשראי, נוקט הבנק אמצעים שונים לניהול, בקרת והפחתת סיכונים הנובעים ממתן אשראי לדירוג. תחום הלוואות הדירוג הינו בעל משקל מהותי מכלל סיכון האשראי של הבנק, אך הבנק מעריך את פרופיל הסיכון הגלום במתן אשראי לדירוג כנמוך ביחס לסיכון הגלום בתיק האשראי הכולל של הבנק, היות ותחום זה מאופיין בפיזור גבוה וברמת סיכון נמוכה בשל פיזור רחב של לווים, המשתייכים לענפי המשק השונים, שיעורי מימון נמוכים יחסית, פיזור גיאוגרפי נרחב של הנכסים המשועבדים ושימוש במפחית סיכון שונים וביניהם ביטוחי נכס וביטוחי חיים, למזעור סיכונים האשראי בתחום.

הבנק מבצע באופן שוטף פעילויות לבקרה ולניהול הסיכון הגלום באשראי לדירוג, באחריות החטיבה הקמעונאית, החטיבה לבקרת סיכונים וגורמים נוספים בבנק.

מדיניות הבנק בתחום המשכנתאות מבוססת על גישה פרטנית להגבלת הסיכון הספציפי בכל הלוואה באמצעות בחינת מאפייני סיכון שונים, וניתוח הבקשה להלוואה לפי גורמי סיכון הקשורים הן לטיב הלווים והן מהות העסקה שמקבל הבנק.

בעת הערכת טיב הלווים נבחנים בין היתר: יחס החזר מההכנסה, הכנסה לנפש, יציבות ההכנסה, ותק ועוד. בעת אישור הלוואה ניתן משקל גבוה ליחס החזר מההכנסה הקבועה של משק הבית (PTI) וזאת על מנת לבחון את יכולת החזר של משק הבית לרבות בתרחישים של עליות ריבית.

בנוסף נבחנים גורמי סיכון הקשורים לעסקה ולביטחונות, כגון מטרת הלוואה, שיעור המימון, המיקום הגאוגרפי של הבטוחה, ממצאי בדיקות שמאי ועוד.

לעיתים דורש הבנק את קיומם של חיזוקים, כגון ערבים להלוואה, יכולת החזר מוכחת שאינה מבוססת על הכנסה שוטפת של הלווה, וחיזוקים נוספים אחרים. לבנק מודל מתקדם לדירוג אשראי לדירוג הכולל דירוג לכל הלוואה וחישוב פוטנציאל ההפסד במקרה של כשל. מודל זה מהווה חלק ממערך הניטור הקיים של הבנק.

תיאבון ופרופיל הסיכון בתחום המשכנתאות

הבנק קבע במסגרת מדיניות סיכונים האשראי מגבלות שונות על פעילות האשראי לדירוג, בהתחשב בגורמי הסיכון המרכזיים. גורמים אלה נבחנים מעת לעת ובהתאם מתווספות מגבלות על פי הצורך, קרי, על פי פרופיל הסיכון של תיק המשכנתאות בפועל ומגמת התפתחותו והוראות רגולטוריות של בנק ישראל.

מגבלות אלה מהוות כמכלול את תיאבון הסיכון של הבנק בתחום המשכנתאות המוגדר במספר רב של מדדי סיכון הבוחנים היבטי סיכון אשראי וריכוזיות ברמת הביצועים השוטפים והתיק הכולל. מדדים אלה כוללים, בין השאר, את שיעור המימון בהלוואה, מיקום הנכס (סיכון גיאוגרפי), מדד איכות האשראי (ראה להלן במסגרת בקרת האשראי), יחס החזר מהכנסה, מטרת הלוואה, תקופת הלוואה, תמהיל המסלולים בהלוואה, סוג הנכס, איכות המסמכים, ריבית נורמטיבית, עושר פיננסי ומגבלות צולבות על שילוב של מספר פרמטרים.

הבנק מבצע באופן שוטף פעילויות לבקרה ולניהול הסיכון הגלום באשראי לדירוג, באחריות החטיבה הקמעונאית, החטיבה לבקרת סיכונים וגורמים נוספים בבנק. פעילות זו כוללת גם ניטור וניתוח התיק לפי גורמי הסיכון המרכזיים וכן אמידת הסיכון בתיק במודל מתקדם לדירוג אשראי לדירוג

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2022

הכולל דירוג לכל הלוואה וחשוב ההסתברות לכשל ופוטנציאל ההפסד במקרה של כשל, וביצוע מגוון תרחישי קיצון, הבוחנים את השפעת השינויים בגורמים המאקרו כלכליים על רמת הסיכון של התיק, ובעיקר, השפעת שינוי בשיעור האבטלה, שינויים במחירי הדיור ושינויים בשיעור הריבית. הבנק מנטר באופן שוטף את פרופיל הסיכון של תיק המשכנתאות, ואת התפתחותו לאורך זמן, לנוכח תיאבון הסיכון שנבקע. בפרט, מתבצע ניטור זה במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני של הבנק, המוצג ונדון בהנהלת הבנק, בועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון. מניטור זה עולה כי מדדי הסיכון המובילים, ממשיכים להימצא ברמה נמוכה יחסית. מדדים אלה כוללים את שיעורי המימון, יחס החזר להכנסה, שיעורי האובליגו בכשל, ובפרט שיעורי הפיגור בהלוואות חדשות (בנות שנה), נתון המצביע על איכות החיתום הגבוהה בבנק. יצוין, כי שיעור המימון הממוצע של תיק המשכנתאות של הבנק (לסוף חודש יוני 2022) עומד על כ-53.8% (שיעור המשקף את שיעור המימון בעת מתן האשראי - ראה הרחבה להלן). הבנק אומדן, בנוסף, את שיעור המימון ה"אמיתי" בתיק, זאת, בהתבסס על השינויים בערכי הנכסים על פי אומדן הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, אל מול יתרות התיק הנוכחיות. שיעור זה נמוך משיעור המימון המקורי, עקב העלייה המתמשכת במחירי הדיור, הגלומה במלאי המשכנתאות בתיק. נתונים אלה מחזקים את הערכת הבנק כי פוטנציאל ההפסד לבנק בגין תיק המשכנתאות, גם בתרחיש של ירידה מהותית במחירי הדיור, הוא נמוך. בנוסף, בוחן הבנק באופן סדיר את תיק המשכנתאות שלו בתנאי קיצון, כולל תחת שינוי מהותי בתנאי המאקרו, במספר מתודולוגיות. תוצאות מבחני הקיצון מצביעות כי רמת הסיכון של התיק נמצאת בירידה וכי פוטנציאל הנזק מאירוע קיצון חמור במשק הינו נמוך.

התפשטות נגיף הקורונה

הבנק ממשיך לעקוב באופן הדוק אחר התפתחויות והשפעות התפשטות נגיף הקורונה על לקוחותיו, תוך שימת לב לגורמים העשויים להשפיע על רמת הסיכון בתיק המשכנתאות.

רמת הסיכון בתיק האשראי לדיור ירדה ברבעון השני של שנת 2021 לרמתה טרום המשבר, רמת סיכון נמוכה, זאת לאור הירידה המהותית בהיקף האשראי הנמצא בדחייה והחזרה של מרבית הדוחים לתשלום סדיר, ורמתם הנמוכה והיציבה של מדדי הסיכון המרכזיים. הבנק ממשיך לנטר באופן שוטף את הפעילות והיבטי הסיכון בנושא: סכום הדחיות שנותר ושיעורי החזר החלקי, תקופת הדחיות, פרופיל הלווים, שיעור המימון ועוד. כמו כן, מבוצע מעקב אחר התפתחות התנהגות הלווים עם סיום תקופת הדחיות.

להלן היקפי מתן המשכנתאות במגזר משקי הבית:

היקפי ביצוע (במיליוני שקלים חדשים)		
שיעור שינוי	2021	2022
באחוזים		
		משכנתאות שבוצעו (לדיור ולכל מטרה)
35.9	17,686	24,028
		מכספי הבנק
		מכספי האוצר:
(18.5)	135	110
		הלוואות מוכוונות
4.2	48	50
		הלוואות עומדות ומענקים
35.4	17,869	24,188
		סך הכל הלוואות חדשות
19.5	3,231	3,861
		הלוואות שמוחזרו
32.9	21,100	28,049
		סך הכל ביצועים
15.3	31,200	35,981
		מספר לוויים (כולל מיחזורים)

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

להלן פרטים בדבר מאפייני סיכון שונים בתיק ההלוואות לדיור⁽¹⁾ ליום 30 ביוני 2022 (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור מימון	שיעור החזר	גיל ההלוואה ⁽²⁾ (הזמן שחלף ממועד מתן ההלוואה)					מההכנסה הקבועה	שיעור מימון
		עד 3 חודשים	עד 1-2 שנים	עד 2-5 שנים	עד 5-10 שנים	עד 10 שנים ומעלה		
60%	עד 35%	14,557	14,660	31,264	27,464	10,840	103,094	סך הכל
	50%-35%	886	1,798	3,020	4,945	3,157	15,809	
	80%-50%	-	4	21	364	841	1,230	
	מעל 80%	-	1	1	19	88	109	
75%-60%	עד 35%	12,141	11,538	17,049	11,622	2,925	59,203	
	50%-35%	1,868	1,279	1,300	1,620	955	8,073	
	80%-50%	-	2	5	66	214	287	
	מעל 80%	-	-	-	-	21	21	
מעל 75%	עד 35%	176	213	385	290	943	2,034	
	50%-35%	14	21	26	47	259	373	
	80%-50%	-	-	-	3	75	78	
	מעל 80%	-	-	-	-	12	12	
		10,207	30,759	53,071	46,440	20,330	190,323	סך הכל

16,511	843	2,507	3,743	3,126	4,594	1,698	הלוואות שניתנו בסכום מקורי גבוה מ-2 מיליון שקלים חדשים אחוז מסך האשראי לדיור הלוואות בריבית משתנה:
8.7%	4.1%	5.4%	7.1%	10.6%	14.9%	16.6%	
65,921	7,763	13,883	17,252	10,360	12,508	4,155	לא צמודות בריבית פריים צמודות למדד ⁽³⁾ במטבע חוץ ⁽³⁾
8,933	3,207	650	1,027	1,089	2,081	879	
4,102	819	845	1,203	519	559	157	
78,956	11,789	15,378	19,482	11,968	15,148	5,191	סך הכל
34.6%	38.2%	29.9%	32.5%	35.1%	40.7%	40.7%	הלוואות לא צמודות בריבית פריים מסך האשראי לדיור
4.7%	15.8%	1.4%	1.9%	3.7%	6.8%	8.6%	הלוואות צמודות למדד בריבית משתנה מסך האשראי לדיור
1.3%	6.3%	0.7%	0.8%	0.8%	0.6%	0.3%	הלוואות בשיעור מימון גבוה מ-75% מסך האשראי לדיור

(1) יתרת הלוואות לדיור לאחר הפרשה להפסדי אשראי.

(2) יתרות האשראי המוצגות לעיל מחולקות לקבוצות גיל בהתאם למועד בו החל הביצוע הראשון של ההלוואה, והן כוללות באותה קבוצת גיל גם את יתרות האשראי שניתנו בפועל בתקופות מאוחרות יותר.

בנוסף, מחזורים של הלוואות, אינם משנים את גיל ההלוואה, כלומר יתרת ההלוואה משייכת למועד המקורי של העמדת ההלוואה. אופן טיפול זה רלוונטי גם למחזור של הלוואות "מוכונות" שהועמדו במקורן באחריות המדינה ומוחזרו להלוואות באחריות הבנק.

(3) בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, נכללות הלוואות בהן מתעדכן שיעור הריבית בתדירות של עד 5 שנים (ולא עד בכלל).

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

מאפייני תיק האשראי לדירור של הבנק

מדיניות הבנק בתחום המשכנתאות מבוססת על גישה שמרנית, תוך הגבלת הסיכון הספציפי בכל הלוואה באמצעות בחינת מאפיינים שונים. מאפיינים אלה כוללים את שיעור המימון, שיעור ההחזר ביחס להכנסה הקבועה של הלווה, ויכולת הלווה לעמוד בהחזרים השוטפים גם בתרחישים של שינוי בריבית. במקרים בהם ניתנות הלוואות בעלות מאפיינים שאינם עומדים באחד או יותר מהסטנדרטים שקבע הבנק למאפיינים האמורים, מחייב הבנק את קיומם של חיזוקים אחרים, כגון ערבים להלוואה, יכולת החזר מוכחת שאינה מבוססת על הכנסה שוטפת של הלווה, ועוד. בשנים האחרונות, לאור ההתרחבות בשוק הדירור והריבית הנמוכה יחסית ששוררת במשק, הגביר הבנק את האמצעים הננקטים לניטור וצמצום הסיכון, באופן שבא לידי ביטוי במאפייני הסיכון של הלוואות, כפי שיפורט להלן (כל הנתונים להלן נכונים ליום 30 ביוני 2022).

שיעור המימון

אחד הפרמטרים המרכזיים המשמשים את הבנק למזעור הסיכון בתיק האשראי לדירור הינו שיעור המימון (היחס שבין סכום הלוואה לבין שווי הנכס המשמש כביטחון).

שיעור המימון הממוצע של תיק המשכנתאות של הבנק ליום 30 ביוני 2022 עומד על 53.8%, בהשוואה ל-53.2% ביום 30 ביוני 2021 ול-53.4% ליום 31 בדצמבר 2021. מתוך היקפו הכולל של תיק האשראי של הבנק, בסך 190.3 מיליארדי שקלים חדשים, כ-98.7% ניתן בשיעור מימון מקורי נמוך מ-75%, המבטיח את ההלוואה גם במקרה קיצון של ירידה של 25% בשווי הנכס המשמש לביטחון.

שיעור המימון בדיווח זה הינו שיעור המימון ההיסטורי שחושב במועד אישור ההלוואה, והוא אינו מביא בחשבון פירעונות שוטפים, המקטינים את יתרת הלוואה, ושינויים בשווי הנכסים המשמשים כביטחון. העלייה המשמעותית במחירי הדירור החל מסוף שנת 2008, ומנגד צמצום יתרות הלוואות בגין הפירעונות השוטפים, מביאים לירידה בשיעור המימון ה"אמיתי", העדכני להיום, וכאמור לעיל, בהתבסס על השינויים בערכי הנכסים על פי אומדן הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, אל מול יתרות התיק הנוכחיות. שיעור זה נמוך משיעור המימון ההיסטורי. היקף הלוואות שניתנו בשיעור מימון גבוה מ-75% בשנתיים האחרונות, מגיע ל-0.5 מיליארדי שקלים חדשים, המהווים כ-0.2% בלבד מתיק הלוואות לדירור.

יצוין בהקשר זה כי שיעור המימון הממוצע של הבנק ליום 30 ביוני 2022, בהתחשב ביתרות לסילוק עדכניות (ללא עדכון של ערך הנכס בעקבות שינויים במחירי הדירור) היה יורד כדלקמן: בהלוואות שגילן עד שנה, בשיעור של כ-3.6%. בהלוואות שגילן שנה עד 5 שנים, בשיעור של כ-4.3%, בהלוואות שגילן מעל 5 שנים, בשיעור של כ-18.0% ובסך כל הלוואות, בשיעור של כ-8.9%.

שיעור הלוואות שניתנו בשיעור מימון גבוה (מ-75%) מסך תיק האשראי לדירור של הבנק הינו 0.8% באשראי שניתן לפני שנה ועד שנתיים, 0.6% באשראי שניתן לפני 3 חודשים ועד שנה, ו-0.3% באשראי שניתן ברבעון השני של שנת 2022.

שיעור ההחזר מההכנסה הקבועה

שיעור המימון בהלוואה לדירור משמש מדד למידת הביטחון של ההלוואה, ללא קשר למאפייני הלווה עצמו. לכן, בנוסף על כך, בעת אישור משכנתא, מחייב הבנק את הלווה להציג יכולת לעמוד בפירעונות השוטפים של ההלוואה כסדרם, בעיקר באמצעות חישוב שיעור ההחזר החודשי מתוך ההכנסה הקבועה של הלווה.

שיעור ההחזר הממוצע בתיק האשראי לדירור של הבנק הוא 24.0%. כ-86.7% מתוך תיק המשכנתאות של הבנק ניתן ללווים ששיעור ההחזר שלהם נמוך מ-35% (שיעור ההחזר הממוצע ללווים אלה: כ-22.8%). כ-12.3% מתיק המשכנתאות ניתן ללווים בעלי שיעור החזר של 35% עד 50% (שיעור ההחזר הממוצע ללווים אלה: כ-38.7%). כ-0.9% מתוך המשכנתאות ניתן ללווים בעלי שיעור החזר של 50% עד 80% (שיעור ההחזר הממוצע ללווים אלה 59.3%) וכ-0.1% בלבד ניתנו ללווים בעלי שיעור החזר גבוה מ-80% (שיעור ההחזר הממוצע ללווים אלה: כ-91.0%).

הלוואות ששיעור ההחזר בהן גבוה, הינן הלוואות הניתנות ללווים בעלי היקף גדול של רכוש נוסף, או שההכנסה הפנויה לנפש לאחר הפחתת התשלום בין המשכנתא גבוהה, או כאשר יכולת ההחזר שלהם אינה מבוססת בהכרח על הכנסה שוטפת, או בהתקיים חיזוקים נוספים להלוואה, מעבר לנכס הממושכן וליכולת ההחזר של הלווה עצמו, כגון ערבים בעלי איתנות פיננסית שלעיתים אף משלמים חלק מההחזר החודשי. בנוסף, בעת אישור הלוואה ללקוחות אלו ניתן משקל גבוה ליחס החזר מההכנסה בהתאם "לריבית נורמטיבית" וזאת על מנת לבחון את יכולת ההחזר של משק הבית בתרחיש של עליית ריבית.

הלוואות בריבית משתנה

הבנק מאפשר ללקוחותיו ליטול הלוואות לדירור הכוללות חלק בריבית משתנה הן במסלול הצמוד (מדד, מטבע חוץ) והן במסלול הלא צמוד (הלוואות שקליות).

ביום 27 בדצמבר 2020 פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 בנושא מגבלות למתן הלוואות לדירור. העדכון כולל ביטול מגבלת ריבית הפריים, כך שנותרה המגבלה שלפחות שליש מסך המשכנתא יינתן בריבית קבועה, ועד שני השלישים הנותרים יינתנו בריבית משתנה. התיקונים להוראה לפי החוזר הינם החל מיום 17 בינואר 2021. עבור הלוואה לדירור המיועדת למימון פירעון מוקדם של הלוואה בבנק או בבנק אחר יחול התיקון מיום 28 בפברואר 2021.

הבנק מעמיד לרשות לקוחותיו את הידע והמומחיות של עובדיו לצורך הבנת הסיכונים בהלוואה בריבית משתנה והאופן בו ניתן לצמצם או להימנע מסיכון זה. הבנק מייעץ ללקוחותיו לייחס משקל ראוי לסיכון זה ולנהוג בזהירות בהחלטתם על הרכב הלוואה.

היקף הלוואות צמודות הפריים שניתנו בשנתיים האחרונות, המהוות את מרכיב הסיכון העיקרי במשכנתאות אלה, מגיע ל-27.0 מיליארדי שקלים חדשים, המהווים כ-14.2% מתיק הלוואות לדירור.

יצוין כי לפני אישור הלוואה לא צמודה בריבית פריים, בדומה לאישורי הלוואות במסלולים אחרים בריבית משתנה, בוחן הבנק את יכולת ההחזר של הלווה בתרחיש בו יעלה שיעור ריבית הפריים לשיעור "ריבית נורמטיבית".

היקף הלוואה

היקף הלוואות שנתן הבנק בסכום מקורי גבוה מ-2 מיליוני שקלים חדשים הגיע ביום 30 ביוני 2022 ל-16.5 מיליארדי שקלים חדשים, המהווים כ-8.7% בלבד מתיק האשראי לדירור של הבנק.

לפרטים נוספים בדבר סיכון האשראי לדירור, ראה דוח הסיכונים לשנת 2021 באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון תפעולי

תיאור הסיכון והתפתחותו

הסיכון התפעולי הינו מהותי בשל קיומו בכל תחומי הפעילות ובכל יחידות הבנק. לסיכון התפעולי פוטנציאל פגיעה ברווח, בהכנסות, בהון ובמוניטין הבנק, ויש לו יחסי גומלין עם סיכונים אחרים כגון: סיכון שוק, סיכון אשראי, סיכון נזילות, סיכון מוניטין וסיכונים נוספים. אירועים תפעוליים מתרחשים לעיתים שלא בשליטת הבנק, ועלולים להתפתח כתוצאה מאירועים חיצוניים, בחלקם לא צפויים, בעלי סיכון התממשות שלא ניתן להערכה מראש כגון: אסון טבע (רעידת אדמה, שיטפון), מגיפה ואירוע ביטחוני. לפיכך, ניהול יעיל של הסיכון הינו הכרחי בתהליכי ניהול סיכונים בבנק.

הסיכון התפעולי מובנה בכל המוצרים, הפעילויות, התהליכים והמערכות של הבנק. עם ההתפתחות בשווקים הגלובליים, והעלייה במורכבות הפעילות הפיננסית והתשתיות הטכנולוגיות התומכות, גברה ההבנה כי חשיפת הבנק להפסדים פוטנציאליים כתוצאה מכשלים בפעילות התפעולית השוטפת, עלולה לפגוע בפעילותו העסקית.

הסיכון התפעולי מוגדר על ידי בנק ישראל כסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים, מערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים.

הבנק הגדיר מסגרת לניהול סיכונים תפעוליים, הכוללת הגדרה של הממשל התאגידי המפרט את תחומי הסמכות והאחריות של קווי ההגנה, ואת חשיבותה של הטמעת תרבות נאותה לניהול הסיכונים התפעוליים בבנק.

הסיכון התפעולי בבנק מטופל באופן אקטיבי ובמטרה לתמוך בפעילות היחידות העסקיות, לשפר את התהליכים העסקיים העיקריים הכרוכים בפעילותם, ועל ידי כך, להגדיל את הערך העסקי, ולא רק למזער את ההפסדים הצפויים מהסיכון התפעולי.

האירועים התפעוליים מסווגים לשבע קטגוריות סיכון בהתאם לעקרונות באזל: מעילה (הונאת הבנק בידי עובדיו), הונאה חיצונית (הונאת לקוח את הבנק), פרקטיקות עבודה ובטיחות סביבת העבודה (הפסדים הנובעים מפעולות שאינן עולות בקנה אחד עם חוקים או הסכמים בנושא עבודה), פרקטיקות הקשורות ללקוחות, מוצרים ועסקים (אי עמידה בחובות כלפי לקוח), נזק לנכסים פיסיים, ביצוע, הפצה וניהול תהליכים ושיבושים עסקיים וכשלי מערכות. הבנק מנהל ומודד את הסיכון התפעולי גם לפי קטגוריות אלה.

המשכיות עסקית

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 355 בנושא ניהול המשכיות עסקית.

במהלך הרבעון השני של שנת 2022, המשיך הבנק לעקוב ולנטר אחר מצב התחלואה. הבנק שומר את כל מערכי החרום ערוכים במידה ותהיה התפרצות מחודשת. הבנק ממשיך לעקוב אחר שיעור החולים והמבודדים ומקפיד לשמר נהלים והנחיות עדכניים בהתאם להנחיות בנק ישראל והמדינה.

במהלך הרבעון השני המשיך הבנק ביישום תוכנית העבודה השנתית ותוכנית התרגול לשנת 2022, ובכלל זה: תרגול אתר המחשוב החלופי של הבנק, תרגול בשיתוף פעולה עם בנק יאהב והערכות לעדכון תרחיש ייחוס רעידת אדמה תוך יישום המודל המוצע על ידי בנק ישראל. הבנק המשיך גם ברבעון זה לשמור על קשר רציף מול יחידות המשכיות העסקית בקבוצה ושלוחותיו בחוץ לארץ.

אבטחת מידע והגנת הסייבר

סיכון אבטחת מידע וסייבר - סיכון אבטחת מידע הינו סיכון הנובע מליקויים בהגנה על מערכות המחשב של הבנק והמידע הנכלל בהן. סיכון הגנת הסייבר נובע מאירוע בו מתבצעת תקיפה של מערכות המחשב על ידי או מטעם יריבים חיצוניים או פנימיים לבנק.

הוראה 361 בנושא ניהול הגנת הסייבר, מתווה עקרונות לניהול נאות של סיכונים סייבר באופן המחייב הרחבה והתאמה של המסגרת לניהול סיכונים טכנולוגית המידע, בהיבט תפיסת מרחב האיום ויכולות ההגנה הנדרשות. בהתאמה, אושרה בבנק אסטרטגיה ומדיניות הגנת סייבר מקיפה ונקבעו קווי ההגנה ליישומה, מונה מנהל אבטחת מידע והגנת סייבר הכפוף למנהל החטיבה לבקרת סיכונים ובאחריותו, בין היתר, קביעת מדיניות אבטחת המידע והגנת הסייבר בבנק, פיתוח תוכנית עבודה להגנת הסייבר, מעקב אחר יישום תוכנית העבודה בתחום זה ובחינה של אפקטיביות מערכות ותהליכי אבטחת המידע והגנת הסייבר.

מערכות הבנקאות הישירה בבנק כוללות תהליכי אבטחת מידע בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 367 ובכלל זה מנגנוני הזדהות, אופן שליחת מידע ללקוחות וזיהוי פעולות חריגות.

רמת הסיכון במהלך הרבעון השני של שנת 2022 נותרה בינונית. במהלך רבעון זה, זוהו מספר ניסיונות הונאה בודדים כנגד לקוחות (באמצעות מתקפות דיוג) במסגרתם נגנבו פרטי ההזדהות שלהם לחשבון במטרה לבצע פעולות לא מורשות בחשבונותיהם. לאור מנגנוני ההגנה המופעלים בבנק, על אף ניסיונות הונאה אלו לא בוצעו פעולות לא מורשות בחשבונות הלקוחות.

הבנק ממשיך לחזק ולשפר את מנגנוני ההגנה המופעלים במערכות הבנק על מנת להמשיך ולצמצם את היכולת להונות את הלקוחות ולבצע פעולות לא מורשות בחשבונותיהם. פעולות אלו הינן חלק מתהליכי התחקור והפקת הלקחים הקיימים בבנק בהקשר לאיום המתפתח.

מערך אבטחת המידע של הבנק פועל בצורה מלאה ורציפה, תוך שיפור וחזוק יכולות ומנגנוני הגנה בהתאם להתרחבות האיומים ולצרכים המתאגרים בהם הבנק נדרש לעמוד.

יצוין כי מגפת הקורונה והשלכותיה על מגוון פעילויות וארגונים העצימה ברמה עולמית את סיכון הסייבר. הפעילות שהבנק נקט וממשיך לבצע לאורך כל התקופה, הותירה את רמת הסיכון בבנק ללא שינוי.

סיכון טכנולוגיית המידע

סיכון טכנולוגיית המידע הינו סיכון הנובע מכשל של מערכות הבנק כתוצאה מליקויים בזמינות וביצועי המערכות, ביצועים לא נכונים וחוסר תמיכה של המערכות בצרכים העסקיים של הבנק.

במשך השנים האחרונות התרבו הסיכונים הכרוכים בניהול טכנולוגיית המידע, כפונקציה של פיתוח והטמעת טכנולוגיות חדשות והתפתחויות של סיכונים ואיומים חדשים. לבד ממצב שגרה מסגרת ניהול טכנולוגיית המידע מטפלת במצבי כשלים מערכתיים כגון: תקלות מערכת ובהיערכות למצב חירום. זאת על מנת להבטיח לבנק שמירה על רצף פעילות עסקית גם בעת התראה או חירום. בכך ניתן יהיה למזער סיכונים מוניטין וסיכונים עסקיים העלולים להתפתח במצבים אלו.

מנהלת חטיבת הטכנולוגיה היא האחראית על ניהול נכסי טכנולוגיית המידע ומסגרת הניהול מעוגנת במסמך מדיניות ייעודי התואם לעקרונות שנקבעו במסמכי המדיניות לניהול ובקרת סיכונים שונים בבנק. מדיניות ניהול נכסי טכנולוגיית המידע תואמת את דרישות הפיקוח על הבנקים

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2022

ובפרט את העקרונות שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין 357 - ניהול טכנולוגיית המידע, 350 - ניהול הסיכון התפעולי, 355 - ניהול המשכיות עסקית ו-361 - ניהול הגנת הסייבר.

תיאבון הסיכון מוגדר כמותית ואיכותית בתרחישי שגרה וחירום, כאשר תיאבון הסיכון של הבנק בהיבטים התפעוליים לסיכון טכנולוגיית המידע נכלל במסגרת ניהול תיאבון הסיכון של הסיכון התפעולי. תיאבון הסיכון בהיבטים הטכנולוגיים מוגדר בשורה של מדדים, לרבות רמות הסיכון במפת סיכונים טכנולוגיים ותיאבון סיכון פרטני בגורמי סיכון שונים.

הבנק מפעיל מגוון אמצעים להפחתת הסיכונים, בין השאר באמצעות אינדיקטורים (KRI) ומערכות תומכות. יצוין, כי מוקד SOC (Security Operation Center) הפועל 24/7, אחראי על ניטור תשתיות ומערכות הבנק, ופועל לניתוח לוגים ואיתור אנומליות בזמן אמת, להתנהגות חריגה של משתמשים ומערכות ברשת, בהיבטי אבטחת מידע והגנת הסייבר. כמו כן, לבנק מוקד NOC (Network Operation Center) - הפועל אף הוא 24/7, ומשמש כגוף תפעולי להצגת תמונה אחודה של תשתיות הארגון, יכולת ניטור וחיזוי תקלות, ופועל לניתוח לוגים ואיתור אנומליות, בהיבטי הסיכונים הטכנולוגיים. במחצית הראשונה של שנת 2022 המשיך הבנק לפעול לחיזוק יכולות איתור התקלות בשלבים מוקדמים והרחיב את השימוש בבוטים לשיפור אפקטיביות ניטור זמינות המערכות.

לאור ההתפתחויות הקיימות בשוק הפיננסי וגילן של המערכות הקיימות בבנק, החל הבנק ברבעון הראשון של 2019 בפרייקט להחלפת מערכת הליבה של שוק ההון על בסיס פלטפורמה חדשה.

כמו כן, החל הבנק במהלך 2019 פרייקט החלפת מערכת ה-CRM אשר תיושם באופן מדורג במהלך מספר שנים. בחודש מרץ 2022, עלו מספר אבני דרך לפיילוט ייצורי, לאחריו הן תפרסנה ברחבי הבנק לצד המשך פיתוח אבני הדרך הבאות.

במסגרת תהליך קליטת בנק אגוד, מנוהלת בחטיבת הטכנולוגיה של הבנק תוכנית מיזוג טכנולוגית המורכבת מפרייקטים רבים שתכליתם העברת הפעילות של בנק אגוד, המבוססת מערכות בנק לאומי ובנק אגוד, ושילובם במערכות הבנק.

מידע זה הינו מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, המידע מתבסס על הנחות, עובדות ונתונים (להלן ביחד: "הנחות") שהובאו בפני דירקטוריון הבנק. ההנחות עלולות שלא להתממש בשל גורמים שאינם בשליטת הבנק בלבד.

רמת הסיכון במהלך הרבעון ולאורך משבר הקורונה נותרה בעינה. חטיבת הטכנולוגיה פעלה באופן מלא לתמיכה מלאה בתפקוד השוטף של הבנק ובצרכים הטכנולוגיים שנדרשו לפעילותו בשגרת החירום. לא חלו אירועים ו/או תקלות מהותיות בתקופה זו. יצוין כי בבנק יחב הושבתו מערכות המחשוב ביום 30 ביוני 2022 עד לשעה 10:30 בבוקר, בשל עבודות תחזוקה שהתמשכו מעבר למתוכנן. לא נרשמו אירועים מיוחדים בשל ההשבתה וללקוחות הבנק ניתן מענה מלא.

סיכון משפטי

הסיכון המשפטי הוגדר במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין 350 בנושא סיכונים תפעוליים והוא כולל העדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, וכן כולל, אך אינו מוגבל, לחשיפה לקנסות או צעדי עונשין כתוצאה מפעילות פיקוחית, כמו גם מהסדרים פרטניים. הסיכון המשפטי כולל גם סיכונים הנובעים מחשיפה משפטית בשל התנהלות הבנק עם מחזיקי העניין השונים שלו (כגון: לקוחות, ספקים וצדדים שלישיים אחרים).

בגדר הסיכון המשפטי נכללים סיכונים הנובעים מהוראות חקיקה, הוראות רגולטוריות, פסיקה של ערכאות שיפוטיות או מעין שיפוטיות והסיכונים המשפטיים הנובעים מפעילות הבנק השוטפת. מנהלת הסיכונים המשפטיים בבנק הינה היועצת המשפטית הראשית. הבנק פועל באורח מתמיד על מנת למזער במידת האפשר את הסיכונים המשפטיים הנלווים לפעילותו השוטפת וכן פועל להנחלת תרבות, הלכה למעשה, של איתור הסיכון המשפטי ומזעורו באופנים שונים.

החטיבה המשפטית של הבנק מנתחת באורח שוטף את מרכיבי הסיכון המשפטי, את גבולותיו (כפי שנובעים למשל מזהות הצד הנגדי, מאופן יצירת הבטוחות וכדומה) וכן את מאפייניו הספציפיים, תוך בחינה של רמת הסיכון והחשיפה אליו בשים לב לקווי הפעילות העסקית השונים של הבנק, ובהתאמה נותנת ייעוץ משפטי שוטף לבנק, על יחידותיו השונות.

במחצית הראשונה של שנת 2022, רמת הסיכון המשפטי נותרה ברמה נמוכה-בינונית.

לפרטים נוספים בדבר הסיכון התפעולי ראה דוח הסיכונים לרבעון השני של שנת 2022 באתר האינטרנט של הבנק.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

סיכון שוק וריבית

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון שוק (Market Risk) - הינו הסיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוץ מאזניות הנובע משינוי בשווי ההוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בגורמי הסיכון בשוק (שיעורי ריבית, שערי חליפין, מחירי מניות, סחורות ואינפלציה).

סיכון ריבית בתיק הבנקאי (Interest Rate Risk in the Banking Book) - הינו הסיכון לרווחי הבנק (שינוי בהכנסות) או לשווי הכלכלי של הבנק, הנובע בעיקר, משינויים במבנה עקומי הריבית הרלבנטיים לפעילות הבנק, תזוזות שונות שאינן זהות של עקומים שונים שבהם הבנק משתמש לתמחור וניהול החשיפות שלו, או מהעובדה ששינוי בריבית יכול לגרום לשינוי במבנה הנכסים וההתחייבויות של הבנק, כתוצאה ממימוש אופציות לפירעון מוקדם, בגין שינוי ברמת הריבית במשק.

סיכון השוק בתיק הסחיר הינו מזערי, על פי מדיניות הבנק. מבנה הבנק המוסטה תיק משכנתאות, מייצר שימושים לטווחים ארוכים, אשר כנגדם מגייס הבנק מקורות. הבנק מבצע באופן שוטף, בחינה למתודולוגית אמידת הסיכון בהתאם לפרקטיקה המקובלת בעולם.

נציין כי, תיק הנוסטרו של בנק אגוד משקף סיכון שהינו גבוה מתאבון הסיכון של הבנק. יחד עם זאת, ברמת הבנק המאוחד השפעת תיק זה אינה מהותית. הערכת החשיפה של הבנק לסיכונים ריבית למחצית הראשונה של שנת 2022, הינה ברמת סיכון נמוכה-בינונית.

ערכי הסיכון הנמדדים למהלך עסקים רגיל ותרחישי קיצון, עלו במהלך רבעון זה, כתוצאה מפעילות בנקאית שוטפת ועליית עקומי ההיוון. ברבעון זה נרשמה עלייה בציפיות האינפלציה. הבנק ממשיך לנהל את הפוזיציה המדדית בצורה הדוקה המתבססת על בניית מאזן הצמדה בתדירות יומית ובנייה של פוזיציה חזיה תחת תרחישים שונים.

להלן ערך ה-VAR של קבוצת הבנק (במיליוני שקלים חדשים):

שנת	מחצית ראשונה		
	2021	2022	
592	663	649	לסוף התקופה
810 (פברואר)	810 (פברואר)	611 (פברואר)	ערך מקסימלי במהלך התקופה
521 (אוקטובר)	663 (יוני)	553 (ינואר)	ערך מינימלי במהלך התקופה

מרבית סיכון השוק נובע מסיכון הריבית בתיק הבנקאי, כפי שיוצג להלן. בחינת ה-Back-Testing על מודל ה-VAR ההיסטורי-אנליטי בתיק הכולל, לא הציגה תצפיות של רווח/הפסד החורגת מ"תחזית" מודל ה-VAR. היעדר חריגות כאמור, עומד בקריטריונים, כפי שהוגדרו על ידי ועדת באזל, לבחינת איכות מודל ה-VAR.

ניתוח סיכון הריבית בתיק הבנקאי

להלן השפעת⁽⁴⁾ תזוזה מקבילה של העקום ב-2% על השווי הכלכלי של התיק הבנקאי במונחי EVE (במיליוני שקלים חדשים):

30 ביוני 2022						
שינוי בשווי הוגן						
מטבע ישראלי						
לא צמוד	צמוד למדד	דולר	אירו	אחר	סך הכל	
(1,579)	(1,976)	696	44	23	(2,792)	עלייה של 2%
534	1,385	(725)	(9)	(25)	1,160	ירידה של 2%
30 ביוני 2021						
(327)	(1,478)	332	24	18	(1,431)	
(664)	831	(470)	7	(25)	(321)	ירידה של 2%
31 בדצמבר 2021						
(905)	(1,187)	418	14	16	(1,644)	
(82)	427	(439)	14	(17)	(97)	ירידה של 2%

(4) מחושב על סך נתונים שוטפים המשמשים לצורך ניהול סיכון הריבית בפועל.

במסגרת ערכת התחזית לתזרימים הצפויים מפירעון משכנתאות בבנק, נלקחות בחשבון הנחות לגבי שיעור ואופן הסילוקים המוקדמים. יתרות עובר-ושב בזכות נפרסו על פי הפרקטיקה המקובלת בהתאם להנחיות באזל, קרי למח"מים של 3 עד 4 שנים לסוגי לקוחות שונים. הבנק מבצע באופן שוטף, בחינה למתודולוגית אמידת הסיכון בהתאם לפרקטיקה המקובלת בעולם. בתרחיש עליית ריבית מקבילי ב-1%, קרן ההון בגין ניירות ערך צפויה לרדת בכ-486 מיליוני שקלים חדשים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

מידע כמותי על סיכון ריבית - ניתוח רגישות

שווי הוגן נטו מותאם⁽¹⁾ של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו:

ליום 31 בדצמבר 2021			ליום 30 ביוני 2021			ליום 30 ביוני 2022		
שקל	מט"ח ⁽²⁾	סך הכל	שקל	מט"ח ⁽²⁾	סך הכל	שקל	מט"ח ⁽²⁾	סך הכל
25,881	778	26,659	17,811	504	18,315	22,082	486	22,568
(18,417)	363	18,054	(15,737)	21,124	(5,387)	(16,605)	2,250	(14,355)

שווי הוגן נטו מותאם⁽¹⁾

מזה: תיק בנקאי

השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם⁽¹⁾ של הבנק וחברות מאוחדות שלו:

ליום 31 בדצמבר 2021			ליום 30 ביוני 2021			ליום 30 ביוני 2022		
שקל	מט"ח ⁽²⁾	סך הכל	שקל	מט"ח ⁽²⁾	סך הכל	שקל	מט"ח ⁽²⁾	סך הכל
(565)	99	(466)	(20)	202	182	(565)	99	(466)
(510)	91	(419)	(6)	229	223	(510)	91	(419)
(168)	(147)	(315)	(418)	(198)	(616)	(168)	(193)	(490)
(217)	(136)	(353)	(418)	(208)	(626)	(217)	(199)	(532)
(84)	(70)	(154)	(184)	26	(158)	(84)	(32)	(272)
(184)	126	(58)	130	47	177	(184)	87	398
244	199	443	344	148	492	244	163	477
(122)	(205)	(327)	(105)	(156)	(261)	(122)	(168)	(83)

שינויים מקבילים

עלייה במקביל של 1%

מזה: תיק בנקאי

ירידה במקביל של 1%

מזה: תיק בנקאי

שינויים לא מקבילים

התלה⁽³⁾

השטחה⁽⁴⁾

עליית ריבית בטווח הקצר

ירידת ריבית בטווח הקצר

(1) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות של פקדונות לפי דרישה.

(2) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

(3) ירידה בריבית בטווח הקצר ועליה בריבית בטווח הארוך.

(4) עלייה בריבית בטווח הקצר וירידה בריבית בטווח הארוך.

הפער בין חשיפת הבנק לשינויים בריבית על פי השווי ההוגן נטו המותאם לבין רגישות הערך הכלכלי (EVE) המוצגים לעיל, בתזוזה מקבילה של העקום ב-1% עומד על 571 מיליון שקלים חדשים.

עיקר הפער נובע משימוש בעקומי היוון שונים. עקומי ההיוון המשמשים לניתוח רגישות הערך הכלכלי (EVE) הינם עקומי מחירי המעבר ואילו ריביות ההיוון המשמשות לצורך הצגת השווי ההוגן המותאם נטו הינן ריביות בהן ניתן לבצע עסקאות דומות בתאריך המאזן והן משקפות את רמת הסיכון הגלומה ללקוח דומה.

החירוש מאפשר תרחישים בהם עשויה להיווצר ריבית שלילית, ואינו קוטם את הריבית בשיעור של 0%.

לפרטים נוספים ראה ביאור 15 לדוחות הכספיים.

לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים ראה ביאור 33 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2021.

יצוין כי שיעור התשואה הפנימי ומשך חיים ממוצע האפקטיבי כפי שמוצגים בחשיפת הבנק לשינויים בשיעורי הריבית בדוח הסיכונים, הינם נתונים ממוצעים ולכן לא ניתן להסיק משינוי ליניארי בהם על רגישות השווי ההוגן המותאם נטו לשינויים בשיעורי הריבית.

השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית⁽⁴⁾:

ליום 31 בדצמבר 2021			ליום 30 ביוני 2021			ליום 30 ביוני 2022		
הכנסות מימון שאינן מריבית ⁽³⁾	הכנסות ריבית	סך הכל	הכנסות מימון שאינן מריבית ⁽³⁾	הכנסות ריבית	סך הכל	הכנסות מימון שאינן מריבית ⁽³⁾	הכנסות ריבית	סך הכל
1,321	30	1,291	1,387	89	1,298	1,321	30	1,291
1,338	47	1,291	1,383	89	1,294	1,338	47	1,291
(1,194)	(36)	(1,158)	(1,229)	(90)	(1,139)	(1,194)	(36)	(1,158)
(1,216)	(59)	(1,157)	(1,229)	(93)	(1,136)	(1,216)	(59)	(1,157)

שינויים מקבילים⁽²⁾

עלייה במקביל של 1%

מזה: תיק בנקאי

ירידה במקביל של 1%

מזה: תיק בנקאי

(1) לטווח של שנה.

(2) שינויים בריבית חסרת סיכון.

(3) כולל השפעת שווי הוגן, רווחים (הפסדים) מפעילות באגרות חוב והשפעת צבירת ריבית על פעילות בנגודים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2022

להלן ההנחות העיקריות שבבסיס הנתונים לעיל, התואמות את האופן בו מנהל הבנק את סיכוני הריבית:

- יתרות עובר ושב בזכות נפרסו על פי הפרקטיקה המקובלת בהתאם להנחיות באזל, קרי למח"מים של 3 עד 4 שנים לסוגי לקוחות שונים.
- בחישוב רגישות הכנסות מריבית, לא מתבצעת קטימה של הריבית חסרת סיכון לשיעור מינימאלי של 0.0%. באותו אופן, בחישוב רגישות ההכנסות מימון שאינן מריבית, לא מתבצעת קטימה של ריביות ההיוון בשיעור ריבית 0.0%.

לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים ראה ביאור 15 לדוחות כספיים אלה וכן, ביאור 33 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2021.

ניתוח החשיפה למדד ושער חליפין

להלן ניתוח רגישות הון קבוצת הבנק לשינויים בשערי חליפין עיקריים ובמדד המחירים לצרכן (לפני השפעת מס), ליום 30 ביוני 2022, גידול (שחיקה) בהון (במיליוני שקלים חדשים):

תרמיים	תרמיים קיצון היסטורי ⁽¹⁾			תרמיים		
	עלייה של 10%	ירידה של 5%	עלייה של 10%	ירידה של 5%	עלייה של 10%	
מדד ⁽²⁾	1,880.1	940.0	(1,880.0)	(940.0)	940.0	
דולר	11.5	5.7	(4.7)	(1.4)	5.7	
ליש"ט	0.7	0.3	(0.7)	(0.3)	0.3	
יין	-	(0.1)	0.5	0.2	(0.1)	
אירו	(0.6)	(0.2)	0.8	-	(0.2)	
פר"ש	(0.6)	(0.3)	0.6	0.3	(0.6)	

(1) תרמיים הקיצון חושבו על בסיס שינויים יומיים בשערי החליפין ושינויים חודשיים במדד ב-10 השנים האחרונות.

(2) רגישות ההון לעלייה ולירידה של 3% במדד המחירים לצרכן הינה 564 ו-564 (מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה).

משבר הקורונה גרם לירידה בציפיות האינפלציה, עקב ירידה צפויה בביקושים. הבנק ממשיך לנהל את הפוזיציה המדדית בצורה הדוקה המתבססת על בניית מאזן הצמדה בתדירות יומית ובניה של פוזיציה חזויה תחת תרחישים שונים. לפרטים נוספים בדבר סיכון שוק וריבית, ראה דוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון מחירי מניות

לפרטים בדבר סיכון מחירי מניות, ראה דוח הסיכונים לשנת 2021 באתר האינטרנט של הבנק. לפרטים בדבר השקעות במניות ראה ביאור 5 בדוחות כספיים אלה, וכן ביאורים 12 ו-15 א' בדוחות הכספיים לשנת 2021.

סיכון נזילות ומימון

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון נזילות - סיכון הנובע מאי הוודאות לגבי זמינות המקורות, ויכולת מימוש נכסים בזמן קצוב ובמחיר סביר. סיכון מימון - סיכון הנובע ממחסור במקורות מימון או עלויות גבוהות מידי לגיוס מקורות. סיכון הנזילות מנוהל בכפוף למגבלות הדירקטוריון והנהלה, תוך מאמץ למזער הפסדים הנובעים מהשקעת עודפי נזילות בנכסים עם נזילות גבוהה, אך בעלי תשואה נמוכה.

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2022 לא נרשמו חריגות ממגבלות הדירקטוריון. במהלך הרבעון השני של שנת 2022, רמת הכוננות בבנק עמדה על "צוהבה" בעקבות משבר רוסיה-אוקראינה והתנדדותיות בשווקים. רמת הכוננות כוללת צעדים אופרטיביים אשר נועדו להבטיח כי הבנק שומר על רמת נזילות נאותה בעתות משבר. בפועל לא נצפו כל אירועים ו/או אינדיקטורים שיש בהם בכדי להצביע על התממשות של אירוע נזילות.

בחודש מאי 2022 אישר הפיקוח על הבנקים פטור לבנק אגוד מיישום הוראת ניהול בנקאי תקין 342 "ניהול סיכון נזילות" והוראת ניהול בנקאי תקין 221 "יחס כיסוי הנזילות", והעברת ניהול הנזילות הלכה למעשה לבנק. החל מיום 1 ביוני 2022, הבנק מנהל את סיכון הנזילות עבור בנק אגוד כאשר מדידת יחסי הנזילות בבנק הינם על בסיס סולו, בראייה ממוזגת, קרי יחד עם נתוני בנק אגוד. בקרות על חישוב היחסים מופעלות על ידי הקו השני בבנק. דסק הנזילות בבנק אגוד ממשיך לפעול ולנהל את הנזילות העסקית באגוד, תוך שמירה על מגבלות נזילות פנימיות שהוגדרו בבנק. לפרטים נוספים בדבר מקורות המימון, ראה פרק התפתחותיות במקורות המימון לעיל.

לפרטים נוספים בדבר סיכון המימון ראה דוח הסיכונים לשנת 2021 באתר האינטרנט של הבנק.

יחס כיסוי הנזילות

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 221 - "יחס כיסוי נזילות", הדרישה הרגולטורית המזערית הינה 100%. כחלק ממדיניות ניהול הסיכונים, דירקטוריון הבנק קבע כי תישמרנה כריות ביטחון נוספות מעבר ליחס המזערי הרגולטורי כך שיעד יחס כיסוי הנזילות של הבנק והקבוצה בשנת 2022 יעמוד על שיעור הגבוה ב-5% מהדרישה המזערית. היחס מנוהל ומדווח בסך כל המטבעות יחדיו ובמטבע חוץ בנפרד, הן ברמת הבנק והן על בסיס קבוצתי. היחס בתאגיד הבנקאי "סולו" והן היחס במאוחד מחושב יומית, ומדווח בדוח כממוצע התצפיות היומיות, בתקופת 90 הימים שקדמו לתאריך הדוח. הוראה זו הינה בנוסף לניהול סיכון הנזילות תחת מודלים פנימיים, כנדרש בהוראה 342.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

יחס כיסוי הנזילות הממוצע (מאוחד, כולל נתוני בנק אגוד) לרבעון השני של שנת 2022 הסתכם ב-120%. כאמור לעיל, במהלך תקופה זו, לא נרשמו חריגות ממגבלות יחס זה.

יחס מימון יציב נטו

הוראת ניהול בנקאי תקין 222 "יחס מימון יציב נטו" קבעה יחס מימון יציב מינימאלי בשיעור של 100% ("NSFR רגולטורי"), בין מימון יציב זמין ומימון יציב נדרש. כחלק ממדיניות ניהול הסיכונים, דירקטוריון הבנק קבע כי תישמרנה כריות ביטחון נוספות מעבר ליחס המזערי הרגולטורי כך שיעד יחס מימון יציב נטו של הקבוצה יעמוד על שיעור הגבוה ב-5% מהדרישה המזערית. היחס מנוהל ומדווח בסך כל המטבעות יחדיו על בסיס מאוחד. היחס על בסיס מאוחד ליום 30 ביוני 2022 עמד על 114%.

ליום 30 ביוני 2022 הסתכמה יתרת שלוש קבוצות המפקידים הגדולות בקבוצת הבנק ב-14.3 מיליארדי שקלים חדשים. גיוס המקורות ומצב הנזילות בבנק - במהלך המחצית הראשונה של שנת 2022 עלתה יתרת פיקדונות הציבור בבנק מ-307.9 מיליארדי שקלים חדשים ביום 31 בדצמבר 2021, ל-327.9 מיליארדי שקלים חדשים ביום 30 ביוני 2022, גידול של 6.5%.

במגזר הלא צמוד, הגיעה יתרת פיקדונות הציבור לסך של 244.5 מיליארדי שקלים חדשים, עלייה של 4.9% לעומת סוף שנת 2021. במגזר צמוד המדד הגיעה יתרת פיקדונות הציבור לסך של 23.3 מיליארדי שקלים חדשים, עלייה של 8.4% לעומת לסוף שנת 2021, ובמגזר מטבע חוץ עלתה יתרת פיקדונות הציבור ל-60.1 מיליארדי שקלים חדשים, עלייה של 12.8% לעומת סוף שנת 2021.

לפרטים נוספים בדבר יחס כיסוי הנזילות ראה דוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

סיכונים אחרים

סיכון ציות ורגולציה

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון הציות (Compliance Risk) הינו הסיכון להטלת סנקציה להפסד פיננסי מהותי או לנזק תדמיתי, אשר הבנק עלול לספוג כתוצאה מכך שאינו מקיים את "הוראות הציות".

סיכון הציות כולל גם את סיכון ההוגנות (Conduct risk), וכן את סיכון חוצה גבולות וסיכון הלבנת הון ומימון טרור המוצגים בנפרד להלן.

מנהל סיכון הציות והרגולציה הוא מנהל החטיבה לבקרת סיכונים. קצין הציות הינו האחראי לניהול השוטף של הסיכון.

סיכון הציות נותר ללא שינוי במהלך המחצית הראשונה של שנת 2022 והוא מוגדר ברמה נמוכה-בינונית.

הערכת הסיכון נובעת, בין היתר, מהמשך הטיפול בסיכונים שסווגו ברמות הגבוהות, שיפור הבקרה, קיום הדרכות, ממציא סקרים ודוחות ביקורת וייעול תהליכי העבודה בתחום, תוך שילוב שיפורים טכנולוגיים. ברבעון הנכחי, הבנק פעל ליישם את ההוראות הרלוונטיות של הרגולטורים השונים. כמו כן, קיים הבנק בקרות שוטפות במטרה לנטר סיכונים ציות העלולים להתהוות בתקופה זו.

לבנק תוכניות אכיפה פנימית בדיני נירות ערך ובדיני התחרות הכלכלית.

לפרטים נוספים בדבר סיכונים הציות השונים והרגולציה ראה דוח הסיכונים לשנת 2021 באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון חוצה גבולות

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון חוצה גבולות (Cross Border Risk) הוא הסיכון להפסד כספי (לרבות בשל הליכים משפטיים, קנסות או סנקציות על ידי רשויות חוק או גורמים אחרים בישראל ובמדינות זרות) ולפגיעה במוניטין, הנובעים מאי עמידה של הבנק בהוראות דין שמקורן במדינות אחרות, בין הוראות המחייבות את הבנק, ובין הוראות שאינן מחייבות אך אי קיומן עלול להסב לבנק נזקים, או מפעילות בחוץ לארץ של לקוחות הבנק בניגוד להוראות דין כלשהו.

סיכון חוצה הגבולות כולל גם, אך לא רק, סיכון לנזק, לרבות פגיעה במוניטין, בשל תביעות או הליכי אכיפה אחרים מצד רשויות במדינות זרות, בקשר עם דיני מס זרים החלים על לקוחות מסוימים של הבנק, חוקי איסור הלבנת הון ומימון טרור, סנקציות של גופים בינלאומיים ורשויות זרות, או דין אחר. סיכון חוצה הגבולות חל גם בשלוחות הבנק בחוץ לארץ; בפעילות עם לקוחות תושבי-חוץ.

סיכון חוצה הגבולות כולל גם את הסיכון הנובע מהחובות הנגזרות מדיני מס אמריקאים, החלים על פעילות קבוצת הבנק מחוץ לארצות הברית (FATCA - Foreign Account Tax Compliance Act, וכן QI - qualified intermediary). הסיכון נובע גם מהחובות הנגזרות מהתקן שפורסם על ידי ארגון ה-OECD (CRS - Common Reporting Standard).

תיאבון הסיכון של הבנק לסיכונים חוצי גבולות הינו אפסי.

סיכון חוצה הגבולות נותר ללא שינוי במחצית הראשונה של שנת 2022 והוא מוגדר נמוך-בינוני. הבנק מנהל את הסיכון, על ידי עדכון נהלים, מיכון תהליכי עבודה, הגדרת רמת סיכון חוצה גבולות בחשבונות, קיום הדרכות, פעילות תושבי חוץ בסניפים מתמחים, והגדרת שגרות עבודה בתהליכים הנדרשים לביצוע הדיווחים הן במסגרת ה-FACTA והן במסגרת ה-CRS.

בנוסף הבנק עוקב אחרי עדכוני רגולציה ממדינות הרלוונטיות לו ולשלוחותיו אחת לרבעון, ומיישם אותם במידה והם רלוונטיים לפעילותו.

בעקבות הפלישה של רוסיה לאוקראינה, הוטלו על ידי OFAC, האיחוד האירופי, UN, בריטניה ועוד מספר מדינות, סנקציות על גופים/יחידים/בנקים ברוסיה, וכן על אזורים ספציפיים באוקראינה. הבנק יישם סנקציות אלו ועדכן את תהליכי העבודה במטרה לעמוד במשטר הסנקציות ולוודא כי לא נעשות פעולות שמטרותן עקיפת הסנקציות הנ"ל.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2022

סיכון הלבנת הון

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון הלבנת הון הינו הסיכון להפסד כספי (לרבות בשל הליכים משפטיים, קנסות או סנקציות על ידי רשויות או גורמים אחרים בישראל ובמדינות זרות) ולפגיעה במוניטין, אשר עלולים להיגרם בשל הפרת הוראות הדין השונות הקשורות בחובות המוטלות על הבנק בקשר עם הלבנת הון. תיאבון הסיכון של הבנק בכל הקשור לסיכון הנובע מהלבנת הון הינו אפסי.

סיכון הלבנת הון נותר ללא שינוי במחצית הראשונה של שנת 2022 והוא מוגדר נמוך-בינוני. הערכת הסיכון נובעת בין היתר, מהמשך ניהול ממוקד סיכון, הבא לידי ביטוי בעדכון נהלים ותהליכי העבודה, לרבות מיכון תומך וייעול תהליכים, פעילות הדרכה והטמעה לצד בקורות ממוקדות סיכון בקו הראשון והשני, טיובי מסמכים וסיווגים וכן נקיטת פעולות אפקטיביות לצורך מניעת הישנות אירועים חריגים וכשלי ציות. מערכת מא"ה (מערכת איסור הלבנת הון) לאיתור פעילות בלתי רגילה ולדיווחים לרשות לאיסור הלבנת הון פועלת בצורה שוטפת בסניפים ומאפשרת בקרה הדוקה על הפעילות הבנקאית.

סיכון מימון טרור

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון מימון טרור הינו הסיכון להפסד כספי (לרבות בשל הליכים משפטיים, קנסות או סנקציות על ידי רשויות או גורמים אחרים בישראל ובמדינות זרות) ולפגיעה במוניטין, אשר עלולים להיגרם בשל הפרת הוראות הדין השונות הקשורות בחובות המוטלות על הבנק בקשר עם ומימון טרור. תיאבון הסיכון של הבנק בכל הקשור לסיכון הנובע מימון טרור הינו אפסי.

סיכון מימון טרור נותר ללא שינוי במחצית הראשונה של שנת 2022 והוא מוגדר נמוך. הערכת הסיכון נובעת בין היתר, מהערכת הסיכונים אשר בוצעה בבנק, מהמשך ניהול ממוקד סיכון, הבא לידי ביטוי בעדכון נהלים ותהליכי העבודה, לרבות מיכון תומך וייעול תהליכים, פעילות הדרכה והטמעה לצד בקורות ממוקדות סיכון בקו הראשון והשני, וכן נקיטת פעולות אפקטיביות לצורך מניעת הישנות אירועים חריגים וכשלי ציות, ולבקרה ההדוקה על הפעילות הבנקאית.

סיכון מוניטין

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון המוניטין מופה על ידי הבנק כסיכון מהותי, שכן, מאירועי עבר ניתן ללמוד כי פגיעה במוניטין של גוף פיננסי עשויה להביא לאובדן ערך משמעותי. סיכון המוניטין הינו סיכון עצמאי, אך יכול בנוסף לנבוע מהתממשות סיכונים אחרים בבנק, כגון, התממשות אירוע סיכון תפעולי, אירוע סייבר או אחר. כמו כן, פגיעה במוניטין הבנק יכולה לגרום להתממשות של סיכונים אחרים, ובפרט, סיכון הנזילות, במסגרתו תהיה דרישה גוברת של לקוחות למשיכת פיקדונות.

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2022 רמת סיכון המוניטין נותרה נמוכה. הבנק ממשיך ומנטר את השפעת מיזוג בנק אגוד באופן שוטף. עד כה לא זוהתה השפעה מהותית על סיכון המוניטין של הבנק.

לפרטים נוספים בדבר סיכון המוניטין ראה דוח הסיכונים לשנת 2021 באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון אסטרטגי-עסקי

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון אסטרטגי-עסקי הינו סיכון בזמן אמת או פוטנציאל עתידי לפגיעה ברווחים, בהון או במוניטין הבנק, הנובע מהחלטות עסקיות שגויות, הטמעה לא נאותה של החלטות, או בהיערכות לא מספקת לשינויים בסביבה העסקית. קרי, הסיכון שהבנק בחר אסטרטגיה שגויה או שהוא לא יוכל לממש את התוכנית העסקית והאסטרטגית על פי התכנון. מהותיות הסיכון האסטרטגי-עסקי מחייבת את הבנק לנקוט אמצעים שיאפשרו את ניהול הסיכון, תוך נקיטת אמצעים להערכה ולזיהוי מקדים של אירועים, העלולים למנוע את יישום האסטרטגיה.

הבנק פועל במסגרת תוכנית אסטרטגית חמש שנתית, אשר האחרונה אושרה בדירקטוריון הבנק בחודש אפריל 2021 ועקרוניתה פורסמו לציבור. התוכנית האסטרטגית נבחנה ואתגרה על ידי בקרת סיכונים, בהיבטי המיקוד העסקי, פרופיל הסיכון והיתכנות המימוש. סטייה מהותית מאסטרטגיית הבנק מחייבת את אישור דירקטוריון הבנק. הסיכון מנוטר באופן שוטף על ידי חטיבת מידע ודיווח כספי ומאוטגר על ידי החטיבה לבקרת סיכונים.

לפרטים נוספים בדבר הסיכון האסטרטגי-עסקי, ראה דוח הסיכונים לשנת 2021 באתר האינטרנט של הבנק.

לפרטים בדבר סיכונים סביבתיים ראה פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון והנהלה לשנת 2021.

מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים

מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים והנחיותיו.

בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית. בנושאים הנוותרים, שהם פחות מהותיים, הוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומי (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית.

עיקרי המדיניות החשבונאית מפורטים בביאור 1 בדוחות הכספיים לשנת 2021.

יישום כללי החשבונאות על ידי הנהלה בעת עריכת הדוחות הכספיים כרוך לעיתים בהנחות, בהערכות ובאומדנים שונים, המשפיעים על הסכומים ועל התוצאות העסקיות המדווחים במסגרת הדוחות הכספיים. חלק מההנחות, ההערכות והאומדנים הינם קריטיים למצב הכספי או לתוצאות הפעולות המשתקפות בדוחות הכספיים של הקבוצה, וזאת עקב מהותיות הנושא, מורכבות החישובים או מידת ההיתכנות של התממשות נושאים השרויים בחוסר ודאות.

לפרטים בדבר המדיניות החשבונאית בנושאים קריטיים, ראה פרק מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים בדוח הדירקטוריון והנהלה לשנת 2021. לפרטים בדבר שינויים במדיניות חשבונאית קריטית ובאומדנים חשבונאיים קריטיים בנושא הפרשה להפסדי אשראי והוראות נוספות ראה פרק שינויים במדיניות חשבונאית קריטית ובאומדנים חשבונאיים קריטיים לעיל.

בקרות ונהלים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים המבוססות על דרישות סעיפים 302 ו-404 של ה-Sarbanes-Oxley Act האמריקאי, חתמו המנהל הכללי של הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, על הצהרה המצורפת לדוחות הכספיים בנושא "בקרות ונהלים לגבי הגילוי" (להלן: "הצהרה על הגילוי").

הצהרה על הגילוי כאמור, מתייחסת לבקרות ולנהלים אשר תוכננו להבטיח שמידע אשר נדרש הבנק לגלות בהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים, נצבר, מעובד ומועבר להנהלת הבנק באופן המאפשר קבלת החלטות במועד המתאים, בהתייחס לדרישות הגילוי. כן מתייחסת ההצהרה, לקביעתה של בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי, ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו.

הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הבנק, בשיתוף עם המנהל הכללי והחשבונאי הראשי של הבנק, העריכו ליום 30 ביוני 2022 את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, המנהל הכללי של הבנק והחשבונאי הראשי הסיקו כי לתום התקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2022, הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון השני של שנת 2022 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי, אשר השפיע באופן מהותי או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי.

משה לארי

מנהל כללי

משה ידמן

יושב ראש הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים:

רמת גן, י"ח באב התשפ"ב

15 באוגוסט 2022